

3 ELEKTRONIK

NOWY

Magazyn elektroników

Czerwiec/Lipiec 2008 • dwumiesięcznik • 9,50zł (VAT 0%) nakład 6800 egz.

Ekonomiczny zasilacz laboratoryjny

Opracowany na bazie noty katalogowej.

Prosty w budowie i łatwy w uruchomieniu.

Tester czasu przyciągnięcia/puszczenia przekaźników

Wyświetlacz LCD 3 1/2 cyfry z RS232

Elektroniczny odstraszacz młodzieży

Wysokiej klasy korektor graficzny

Wirujący dźwięk – LESLIE stereo

3-kanalowy stereofoniczny mikser audio

Programator zestaw uruchomieniowy dla AVR

Sygnalizator poziomu wody w wannie

Sterownik urządzenia obrotowego anteny UKF

Przetwornica do samochodowych wzmacniaczy

**Dla każdego
czytelnika NE
płytką drukowaną
GRATIS !!!**

ISSN 1505-7437

9 771505 743013

Co wybrać ?

Czytając forum Internetowe natknąłem się na kilka podobnych do siebie pytań: "Czy warto zajmować się elektroniką?... ", "Interesuje mnie elektronika, czy warto się temu poświęcić... ", "Mam problem. Do wyboru mam dwie szkoły techniczne. Pierwsza o profilu elektro-nicznym, druga o profilu informatycznym. Co wybrać...?".

Takie i podobnie sformułowane pytania są prawie na każdym forum związanym z elektroniką. Śledząc takie tematy i zapytania przypominają mi się młode lata, kiedy moje zainteresowania przesunęły się w stronę elektroniki. Początki były bardzo trudne. Była tylko jedna gazeta o tematyce elektronicznej, a i to spod lady. Książek było mało, nawet w bibliotece, a o Internecie w ogóle nikt nie słyszał. Pomimo tego wszystkiego powolutku zagłębiałem się w tajemniczy świat techniki. Obecnie jest znacznie łatwiejszy do niego dostęp, jest więcej materiałów ogólnie dostępnych. Oczywiście największą kopalnią wiedzy jest Internet. Co prawda nie zawsze wszystko jest legalne (czytaj skanowane książki, czasopisma), a co za tym idzie zgodne z prawem. Jest również sporo nieprecyzyjnych, a nawet fałszywych tez i wniosków. Jednak jest to najlepsze medium, do jakiego ma dostęp przeciętny Kowalski.

Mając do dyspozycji literaturę i Internet na pewno dzisiaj warto, a nawet trzeba zajmować się elektroniką. Zresztą oprócz wspaniałego hobby, w przyszłości będziemy mieli bardzo interesujący i dobrze płatny zawód. Poza tym nie będziemy musieli przy byle awarii szukać pomocy serwisu.

Odpowiadając na pytanie z tytułu "Co wybrać ?" - wybrać elektronikę. To dziedzina wiedzy, bez której współczesny człowiek nie może się obyć. Wystarczy rozejrzeć się po własnym mieszkaniu, w ilu urządzeniach znajdują się jakieś układy elektroniczne. W zasadzie ciężko by znaleźć urządzenie, w którym nie mam mikrokontrolera lub specjalizowanego scalaka.

Do właściwie podjętej decyzji na pewno przyda się lektura bieżącego numeru NE.

Do zobaczenia za dwa miesiące

Ryszard Świątkowski

ELEKTRONIK

Dwumiesięcznik 3/2008

Czerwiec/Lipiec

Cena 9,50zł.

ISSN 1505-7437 IND.345210

Wydawca:

PRESS-POLSKA

Adres Redakcji:

NOWY ELEKTRONIK

ul. Junaków 2, 82-300 Elbląg

tel./fax (055) 236-22-63

e-mail: press-polska@pro.onet.pl

Redaktor naczelny:

Ryszard Świątkowski

Autorzy:

Witold Wrotek

Piotr Wisznicki

Krzysztof Górski

Sławomir Szczęsniewicz

Zbigniew Hoffman

Władysław Grabowiecki

Copyright by 1998-2008

PRESS-POLSKA

Spis treści

Układy Mikroprocesorowe

Sterownik silnika krokowego z RS232 TTL 13

Bardzo dobry sterownik silników krokowych

Tester czasu przyciągnięcia/puszczenia przekaźników 17

Masz problem z doborem przekaźnika? Zbuduj ten tester

Wyświetlacz LCD 3 1/2 cyfry z RS232 38

Bardzo fajny projekt wyświetlacza z RS232

Sterownik urządzenia obrotowego anteny UKF 40

Układ dla radioamatorów

Układy

RS485 jako komputerowy modem sieci rozległej 11

Pewny sposób na wymianę danych między jednostkami centralnymi: komputerami lub mikrokontrolerami

Przetwornica do zasilania samochodowych wzmacniaczy mocy 46

Prosta przetwornica do zasilania wzmacniaczy samochodowych

Układy Audio

Elektroniczny odstraszacz młodzieży 6

Dobry odstraszacz uciążliwej młodzieży

Wysokiej klasy korektor graficzny ze sterowaniem cyfrowym 8

Zestaw został opracowany jako rozszerzenie znakomitego przedwzmacniacza NE135-K

Wirujący dźwięk – LESLIE stereo 20

Coś dla szukających „zmian” w słuchanej muzyce

3-kanałowy stereofoniczny mikser audio 22

Średniej klasy mikser

Młody Elektronik

Ekonomiczny zasilacz laboratoryjny 4

Zasilacz został wykonany na podstawie noty katalogowej firmy On Semiconductor

Programator zestaw uruchomieniowy dla AVR 26

Projekt dla początkujących i zaawansowanych

Sygnalizator poziomu wody w wannie 35

Przypomina o napełnieniu wanny wodą

Konwerter RS232C <=> RS232 +5V 43

Ten konwerter powinien mieć każdy miłośnik mikrokontrolerów

Antypirat telefoniczny 45

Strażnik linii telefonicznej

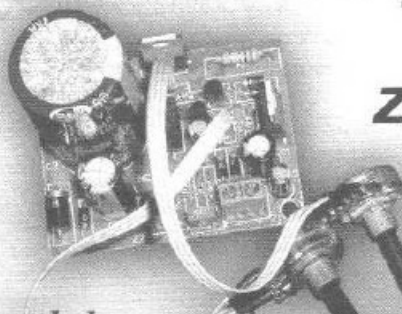
To & Owo

Płytki drukowane za DARMO!!! 50

Kupiles NE - masz prawo do otrzymania jednej

darmowej płytki drukowanej z każdego numeru NE

Ekonomiczny zasilacz laboratoryjny

Zestaw 249-K

Zasilacz laboratoryjny - to podstawowe wyposażenie elektronika - praktyka. Prezentowany zasilacz został opracowany na bazie noty katalogowej. Zasilacz reguluje napięcie od 0 do 25V przy wydajności prądowej 1A.

Zapewne każdy, kto próbował zmontować i uruchomić układ elektroniczny wie, że najważniejszą rzeczą, jaka musi posiadać, to zasilacz. I nie jest najważniejsze, czy będzie to zasilacz za setki złotych, czy za kilkadziesiąt złotych. Najważniejsze jest, aby można w nim było regulować napięcie wyjściowe i ustawić ograniczenie prądu, przy czym gdy posiadany zasilacz nie posiada regulowanego ograniczenia prądu, wówczas możemy użyć zwykłego rezystora, którego spełni to zadanie.

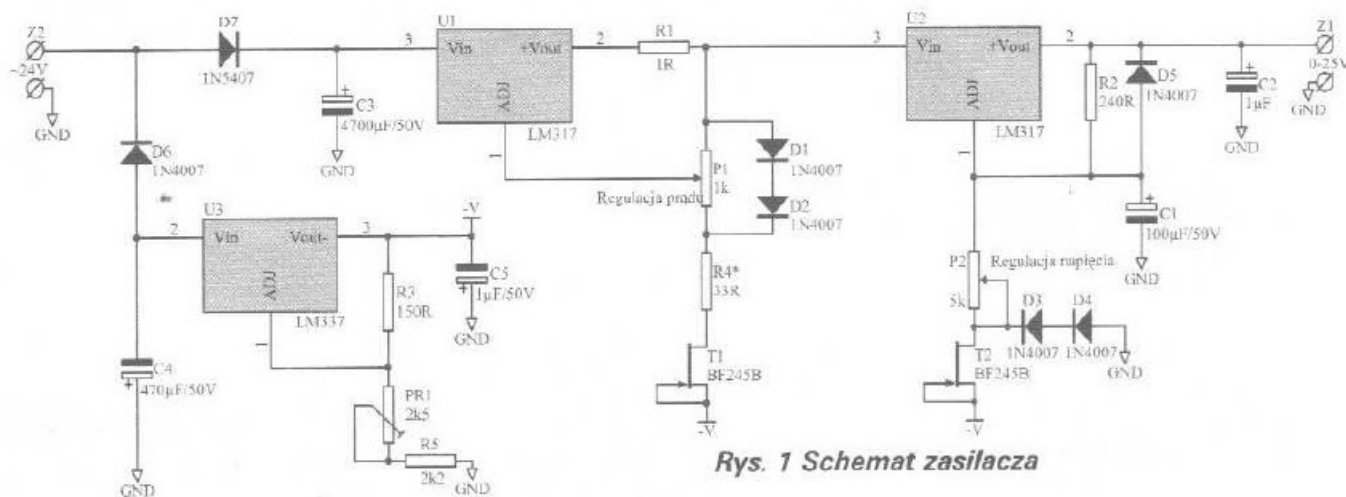
Starsi wiekiem elektronicy zapew-

ne pamiętają, jak zaczynali swoją przygodę z elektroniką. Prawie każdy z nas swój pierwszy zasilacz budował z użyciem transformatora, diody prostowniczej, kondensatora filtrującego, diody Zenera i rezystora. Obecnie takich zasilaczy używa się coraz rzadziej. Z reguły stosuje się jeden scalony stabilizator napięcia, który zajmuje trochę więcej miejsca, ale w zamian daje znacznie lepszą stabilizację napięcia wyjściowego.

Budowa i działanie

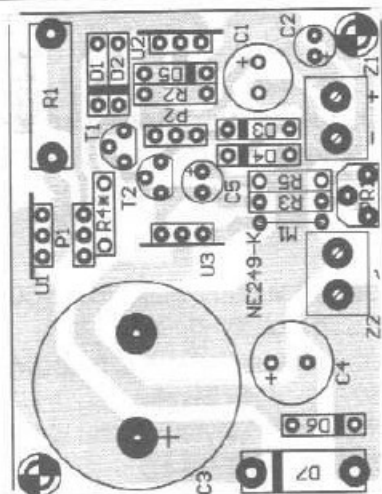
Zasilacz laboratoryjny po-

wstał na bazie noty katalogowej firmy ON Semiconductor. Schemat zasilacza został przedstawiony na rys. 1. Jak widać zasilacz składa się z trzech stabilizatorów napięcia LM3xx oraz garstki elementów. Zasada działania jest bardzo prosta. Stabilizator napięcia U1 wraz z rezystorem R1 odpowiedzialny jest za ograniczenie prądowe. Regulacja prądu odbywa się poprzez zmianę wartości potencjometru P1. Maksymalny prąd, jaki można uzyskać z zasilacza wynosi 1A. Przy zmniejszeniu R1 możemy zwiększyć zakres regulacji do max 1,5A. Jak wcześniej zostało wspomniane regulacja prądu odbywa się poprzez zmianę wartości P1, dokładniej ujmując, poprzez zmianę napięcia podawanego na nóżkę 1 U1. Im wartość napięcia na ADJ jest niższa, tym wyższy prąd na wyjściu zasilacza. Aby regulacja prądu odbywała się praktycznie od zera, trzeba było użyć napięcia ujemnego. Do tego celu służy stabilizator napięcia ujemnego U3. Zadaniem jego jest dostarczenie napięcia o wartości -5V do źródła prądowego zbudowanego na tranzystorze polowym T1. W nocie katalogowej został zastosowany tranzystor o symbolu 2N3822. Niestety w polskim handlu jest on praktycznie niedostępny. Po sprawdzeniu danych katalogowych okazało się, że można go zastąpić ogólnie dostępnym tranzystorem BF245. Jedyną zmianą, jak trzeba było dokonać jest zmniejszenie napięcia odniesienia z -10V na -5V. Skoro już wiemy, jak działa ograniczenie prądu-

Rys. 1 Schemat zasilacza

Rys. 2 Rozmieszczenie elementów na płytce drukowanej (skala 1:1)

we, zajmijmy się regulacją napięcia.

Do regulacji napięcia wyjściowego również zastosowano stabilizator LM317 U1. Wraz z elementami towarzyszącymi spełnia on rolę doskonałego stabilizatora napięcia. Regulację napięcia wyjściowego dokonuje się poprzez zmianę wartości P2. Im mniejsza wartość P2, tym wyższe napięcie na wyjściu zasilacza. Tu również, aby uzyskać napięcie od zero woltów na wyjściu, trzeba na wyprowadzenie ADJ podać napięcie ujemne. Wartość tego napięcia ograniczana jest przez dwie diody połączone równolegle D3 i D4. Diody te ograniczają napięcie do około 1,4V. W nocie katalogowej ON Semiconductor zamiast BF245 (T2) został zastosowany 2N5640. Podobnie jak T1, również jest trudnodostępny na polskim rynku.

Zmiana tranzystorów T1 i T2 na BF245 wymusiła zastosowanie dodatkowego regulowanego stabilizatora napięcia ujemnego LM337. Gdyby w Polsce były dostępne T1 i T2, wówczas można by zastosować stabilizator oparty na diodzie Zenera i rezystorze.

Na zakończenie pozostało wyjaśnić jak z jednego uzwojenia transformatora uzyskujemy napięcie dodatnie i ujemne. Otóż jest to bardzo proste. Dioda D7 przepuszcza tyl-

ko dodatnie połówki napięcia zasilania, a dioda D6 tylko ujemne połówki zasilania. W efekcie tanim kosztem uzyskujemy napięcie dodatnie i ujemne. Takie rozwiązanie ma jednak swoje wady. Do filtracji tętnień trzeba stosować kondensatory o większej pojemności C3 i C4.

Montaż i uruchomienie

Montaż zasilacza jest trochę nietypowy i wymaga zachowania kolejności montażu elementów oraz etapowego uruchamiania. Przed montażem sprawdzamy płytkę drukowaną, czy nie ma zwarców lub przerw między ścieżkami. Po tej czynności wlutowujemy dwie diody D6 i D7 oraz kondensatory C3, C4 i C5. Do zacisku Z1 podłączamy napięcie zasilania i woltomierzem sprawdzamy napięcie na kondensatorze C3 i C4. Na pierwszym z nich napięcie powinno być dodatnie, a na drugim ujemne, oczywiście względem masy (wartość napięcia uzależniona jest od wartości napięcia przyłożonego do Z2 i w przybliżeniu można ją obliczyć ze wzoru: $U_{we} = U_{we} \cdot 1.41$). Jeżeli tak jest, odłączamy zasilanie i rozładowujemy powyższe kondensatory.

Rozładowanie polega na zwarcu wyprowadzeń kondensatora rezystorem o wartości kilku ohm. Kolejnym etapem jest wlutowanie stabilizatora napięcia ujemnego LM337 (U3) oraz rezystorów R3, R5 i potencjometru montażowego PR1. Powtórnie podłączamy napięcie zasilania, a woltomierzem dokonujemy pomiaru napięcia na wyjściu U3 - nóżka 3. Wartość napięcia powinna wynosić około -5V. Jeżeli tak nie jest, to korygujemy to potencjometrem PR1.

Tu ważna uwaga!

W nocie katalogowej producenta układów U1-U2 zalecane jest napięcie -10V. Jednak przy zastosowaniu tranzystorów BF245 należy to napięcie zmniejszyć do wartości -5V.

Powtórnie odłączamy napięcie zasilania i rozładowujemy kondensatory C3 i C4. Wlutowujemy pozostałe elementy na płytkę drukowaną. Kolejność jest bez znacze-

nia. Dla własnej wygody lepiej zacząć do elementów nisko profilowych, a na koniec zostawić dwa potencjometry P1 i P2.

Stabilizatory U1 i U2 musimy wyposażyć w radiatory. Jest to niezbędne, ponieważ podczas pracy wydziela się z nich znaczna ilość ciepła. W modelowym układzie radiatory zostały wykonane z dwóch płaskowników aluminiowych o wymiarach 40x100x2mm. Na tym proces montażu możemy zakończyć. Pozostało podłączyć zasilanie i cieszyć się z posiadanego zasilacza. Bardziej wymagający użytkownicy zapewne zechcą wyposażyć zmontowany zasilacz w woltomierz i amperomierz. Idealnie do tego nadają się dwa zestawy 063-K.

Spis elementów

Rezystory:

R1 - 1ohm/1W
R2 - 240ohm
R3 - 150ohm
R4 - 33ohm
R5 - 2k2

Kondensatory:

C1 - 100µF/50V
C2 - 1µF/50V
C3 - 4700µF/50V
C4 - 470µF/50V
C5 - 1µF/50V

Półprzewodniki:

T1 - BF245B
T2 - BF245B
D1 - 1N4007
D2 - 1N4007
D3 - 1N4007
D4 - 1N4007
D5 - 1N4007
D6 - 1N4007
D7 - 1N5407

Układy scalone:

U1 - LM317
U2 - LM317
U3 - LM337

Inne:

PR1 - 2k5
Z1 - ARK2
Z2 - ARK2
P1 - 1k
P2 - 5k

Dane techniczne:

$U_{wyj.}$ - 25V
 $I_{wyj.}$ - 1A
Tętnienia przy $I_{wyj.} = 0,5A$ - 10mV

Elektroniczny odstraszacz młodzieży

Zestaw 538-K

Chcesz pozbyć się "intruzów" z piwnicy, klatki, pubu lub innego miejsca - wypróbuj elektroniczny odstraszacz.

Kilkanaście tygodni temu serwisy informacyjne raczyły widzów informacjami o urządzeniach elektronicznych montowanych w angielskich pub'ach, których zadaniem jest przepędzanie osób młodocianych z lokalu. Według właścicieli stosujących takie urządzenia jest to bezpieczny sposób na pozbycie się z lokalu niechcianych młodych osób, które pod wpływem alkoholu są bardzo uciążliwe. Zastosowane przez Anglików urządzenia generują sygnał akustyczny o odpowiedniej częstotliwości oraz mocy. Ogólnie wiadomo, że ludzie im są starsi, tym ich słuch staje się coraz gorszy, ogranicza się zakres częstotliwości akustycznych słyszanych przez człowieka. Według oficjalnie przyję-

tych standardów, ludzie słyszą dźwięki z przedziału 20Hz - 20kHz (1kHz = 1000Hz). Inne źródła podają dolną granicę nie od 20Hz, tylko od 16Hz. Górnej granicy nikt tak dokładnie nie definiuje, ale przyjmuje się 16kHz do 20kHz.

Zakres częstotliwości od 20Hz do 20kHz oznacza albo osobę obdarzoną wyjątkowym słuchem, albo po prostu dziecko, którego słuch nie został jeszcze "stępiony". Wraz z wiekiem słyszymy coraz węższy przedział. Dla przykładu (różne źródła podają oczywiście różne wartości, chodzi mi tylko o ukazanie pewnej skali):

- Osoba w wieku "nastu" lat słyszy dźwięki z przedziału około 30Hz - 18kHz.

- Osoba w wieku "dziesięciu" lat słyszy około 40Hz - 16kHz lub czasem 60Hz-14kHz.
- Osoba w wieku "dziesięciu" lat słyszy jedynie około 100Hz - 8kHz, potem zakres ten może się zawęzić nawet do 200Hz - 4kHz.
- Ubytek słuchu z wiekiem (18-50 lat) 0,5 dB/rok
- Ubytek słuchu z wiekiem (powyżej 50 lat) 1 dB/rok
- Przeciętny ubytek słuchu w wieku 70 lat 37 dB

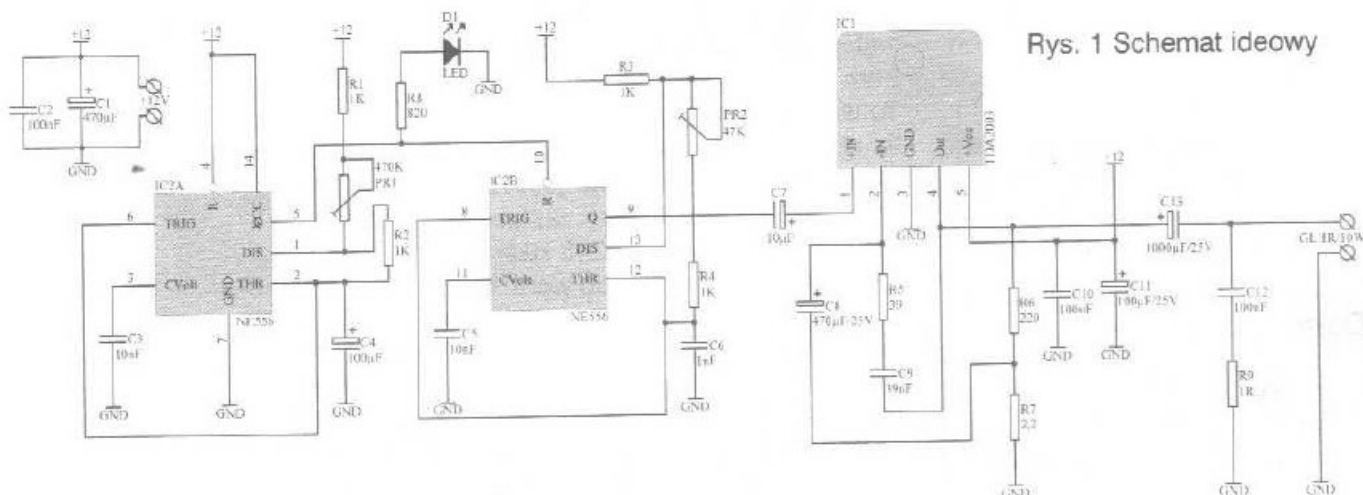
Budowa i działanie układu

Schemat urządzenia przedstawiony został na rys.1. Konstrukcja układu jest dość prosta, a z wykonaniem układu nie powinien mieć trudności nawet początkujący elektronik. W konstrukcji układu zastosowano wzmacniacz scalony typu TDA2003 oraz таймер 555 integrujący w swej konstrukcji dwa niezależne таймеры 555.

Konstrukcję układu możemy podzielić na dwa oddzielne bloki:

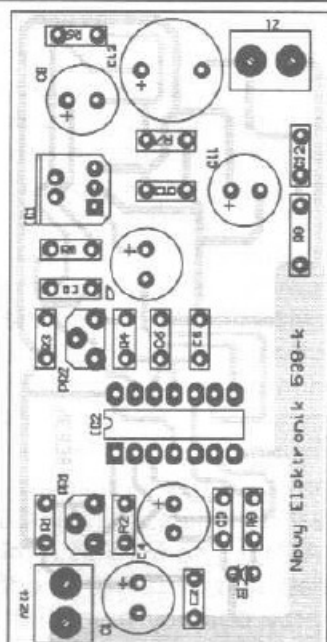
- Blok generatora akustycznego
- Blok wzmacniacza mocy

Blok generatora akustycznego generuje modulowany sygnał akustyczny o częstotliwości około 18kHz. Sygnał ten następnie jest wzmocniony w akustycznym wzmacniaczu mocy, do którego dołączony jest głośnik wysokotonowy. Blok wzmacniacza akustycznego wykorzystuje w swej konstrukcji tani i popularny wzmacniacz scalony TDA2003. Konstrukcja wzmacniacza została zaczerpnięta z noty aplikacyjnej producenta układu. Kilka watów mocy wzmacniacza wystarcza, by zasiląć kiluwatowy głośnik

Rys. 1 Schemat ideowy

Rys. 2 Rozmieszczenie elementów na płytce drukowanej (skala 1:1)

wysokotonowy, co z kolei zapewnia wystarczającą siłę sygnału "odstraszającego". Oczywiście nic nie stoi na przeszkodzie, aby wykorzystać układ jako przedwzmacniacz do sterowania wzmacniaczem większej mocy.

Tajmer IC2A NE556 pracuje w układzie generatora astabilnego generującego impulsy prostokątne o częstotliwości zależnej od pojemności C4 oraz ustawienia suwaka potencjometru PR1 470k. Wyjście Q pin5 IC2A dołączone jest do wejścia zerującego R IC2B pin10 oraz do diody sygnalizacyjnej D1 informującej o poprawnej pracy generatora. Częstotliwość generowana przez IC2A jest dużo mniejsza od częstotliwości generowanej przez IC2B. Wyjście generatora Q9 pin9 IC2B dołączone jest do wejścia +IN IC1 poprzez kondensator C7. Wzmocniony sygnał akustyczny kierowany jest na głośnik.

Montaż

Pracę przy budowie urządzenia rozpoczynamy od wykonania płytki drukowanej według wzoru przedstawionego na rys.2. Tym, którzy nie lubią, nie chcą lub nie umieją wykonać płytki we własnym zakresie polecam skorzystanie z oferty darmowych płytek. Szczegóły w każdym numerze Nowego Elektronika.

Kolejnym krokiem jest zgromadzenie niezbędnych elementów, po zgromadzeniu których możemy przystąpić do montażu. Podczas wykonywania

montażu należy zwrócić uwagę na jakość wykonywanych połączeń lutowanych. Najpierw montujemy na płytce podstawkę pod układ scalony, złącza śrubowe, w następnej kolejności rezystory, potencjometry, kondensatory. Przy montażu kondensatorów elektrolitycznych należy zwrócić uwagę na polaryzację. Zanim wlutowujemy układ scalony IC1 należy sprawdzić połączenia, czy nie ma zwarcia między ścieżkami, które mogą wystąpić podczas nieumiejętnego lutowania. Również zanim osadzimy IC2 NE556 przy podłączonym napięciu zasilającym +12V, sprawdzamy prawidłowość napięć na pin14 IC2 +12V oraz na pin 7 (masa). Po tych czynnościach możemy spokojnie osadzić IC2 w podstawce oraz wlutować w płytkę wzmacniacz IC1.

Do obudowy wzmacniacza należy przykręcić na pastę radiator, który skutecznie będzie odprowadzał ciepło z układu IC1.

Uruchomienie i regulacja

Przy uruchamianiu będziemy musieli dysponować miernikiem częstotliwości lub oscyloskopem. Obecnie większość uniwersalnych mierników elektronicznych (nawet tych najtańszych) ma opcję pomiaru częstotliwości, więc raczej nie powinno być trudności ze zdobyciem przyrządu.

Do wyjścia Q pin5 IC2A dołączamy sondę miernika, włączamy zasilanie, regulując suwakiem potencjometru PR1, obserwując wskazania miernika, ustawiamy częstotliwość w zakresie od 0.01Hz do 20Hz. W przypadku kłopotów z uzyskaniem niskiej częstotliwości zwiększamy pojemność kondensatora C4.

Po wyregulowaniu pierwszego generatora przystępujemy do regulacji drugiego. W tym celu odłączamy wyprowadzenie pin 10 Reset IC2B (można przeciąć ścieżkę), wiszącą w "powietrzu" końcówkę na czas regulacji podciągamy rezystorem 1k do bieguna dodatniego źródła zasilania. Drugi generator rozpoczyna pracę, do wyjścia Q pin9 IC2B dołączamy sondę miernika częstotliwości, obserwując wskazania miernika. Suwakiem potencjometru PR2 ustawiamy częstotliwość zależną od wieku osób, na które ma oddziaływać. W modelowym urządzeniu jest to 18-19KHz. Po re-

gulacji IC2B przywracamy połączenia do pierwotnego stanu. Wzmacniacza mocy nie regulujemy.

Tak uruchomione urządzenie umieszczamy w plastikowej obudowie wraz z zasilaczem. Jako przetwornik akustyczny możemy zastosować głośniki wysokotonowe.

Uwaga! Nie jest znany wpływ urządzenia na zdrowie człowieka. Nie należy przesadzać, bo nieumiejętnie stosując urządzenie możemy się pozbyć klientów z lokalu. Redakcja oraz autor nie dają gwarancji skuteczności urządzenia oraz nie biorą odpowiedzialności za skutki stosowania urządzenia.

Źródła:

http://blog.khron.net/2007/08/20/ludzi_sluch_czestotliwosc_dynamika/

<http://pl.wikipedia.org/wiki/S%C5%82uch>

Spis elementów

Rezystory:

R1 - 1k
R2 - 1K
R3 - 1K
R4 - 1K
R5 - 39
R6 - 220
R7 - 2,2
R8 - 820
R9 - 10m

Kondensatory:

C1 - 470µF/25V
C2 - 100nF
C3 - 10nF
C4 - 100-220µF/25V
C5 - 10nF
C6 - 1nF
C7 - 10µF/25V
C8 - 470µF/25V
C9 - 39nF
C10 - 100nF
C11 - 100µF/25V
C12 - 100nF
C13 - 1000µF/25V

Półprzewodniki:

D1 - LED 3R

Układy scalone:

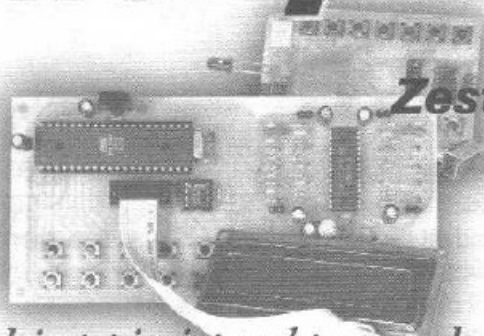
IC1 - TDA2003
IC2 - NE556

Inne:

PR1 - CA6V504 (500k)
PR2 - CA6V503 (50k)
Z1 - ARK2
Z2 - ARK3
Płytki 538-K

Wysokiej klasy korektor graficzny ze sterowaniem cyfrowym

Zestaw 313-K

Układ jest pięciopunktowym korektorem graficznym z pilotem zdalnego sterowania i wyświetlaczem LCD sterowanym z mikroprocesora 89C51. Korektor współpracuje z zestawami 135-K, 070-K, 015-K, 107-K. Oprócz współpracy z wyżej wymienionymi zestawami układ może współpracować z dowolnym zestawem audio.

Przy budowie własnego zestawu audio jednym z elementów, jakim zaczynamy się interesować jest korektor. Korektor to czarna skrzynka z kilkoma lub kilkunastoma potencjometrami suwakowymi umożliwiającymi uwypuklenie lub osłabienie określonych częstotliwości w odsłuchanym utworze muzycznym. Tak jest zazwyczaj. My proponujemy pięciopunktowy korektor ze sterowaniem cyfro-

wym, czyli rolę potencjometrów pełnią mikropzłączniki lub pilot. Korektor graficzny jest trzecim elementem, jaki proponujemy do budowy własnego zestawu audio. Dwa pierwsze - to wzmacniacz 100W na układzie TDA7294 (070-K) i wysokiej klasy przedwzmacniacz ze sterowaniem cyfrowym (135-K). Po złożeniu wszystkiego w jedną całość zostaniemy posiadaczem wysokiej klasy zestawu muzycznego wyposażonego w dwa wyświetlacze LCD, na których możemy odczytać aktualne ustawienia oraz jeden pilot, który umożliwia sterowanie zarówno zestawem 135-K jak i korektorem.

Budowa i działanie

Korektor został zbudowany na bardzo dobrym układzie firmy SGS

TDA7317. Podobnie jak większość układów audio z SGS również i TDA7317 jest porządnie zaprojektowany. Aby się o tym przekonać wystarczy popatrzeć na dane katalogowe zawarte w tabeli 1.

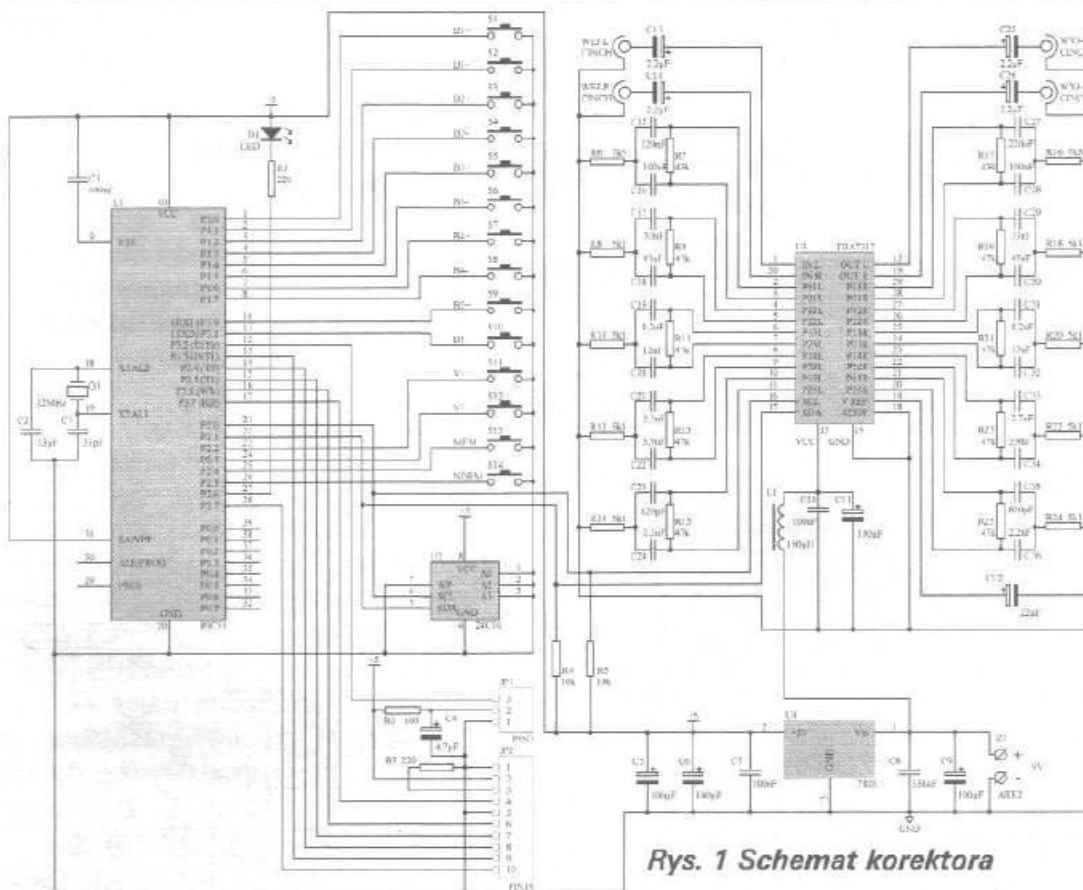
TDA 7317 został wykonany w technologii BiCMOS. W strukturze swojej zawiera pełny układ korektora. Aby układ działał poprawnie, należy dołączyć do niego po dwa kondensatory i po dwa oporniki na każdy kanał. Natomiast do sterowania można użyć dowolnego mikroprocesora. W naszym przypadku jest to dobrze znany 89C51 firmy ATMEL. Komunikacja między procesorem, a TDA7317 odbywa się przy pomocy magistrali I2C. Jest to bardzo wygodne rozwiązanie umożliwiające podłączenie większej liczby układów do jednej magistrali. Rozpoznawanie poszczególnych układów odbywa się za pomocą adresów, jakie zostały przyporządkowane przez producenta do każdego układu. Układ TDA ma aż dwa adresy 84H lub 86H. Adresy te niczym się nie różnią. Więc po co one są? Odpowiedź jest równie prosta jak pytanie. Mając dwa adresy do wyboru, konstruktor ma możliwość np. niezależnego sterowania dwóch układów TDA7317 z jednego mikroprocesora lub możliwość sterowania do 128 układów innych producentów. Jednak w praktyce nie spotyka się tak dużego obciążenia magistrali I2C.

TDA7317 umożliwia kontrolę pięciu dowolnie wybranych częstotliwości z pasma akustycznego. W tabeli 2 zostały ujęte dane częstotliwości środkowych. Każdy z filtrów można ustawić od -14dB do +14dB ze skokiem 2dB. Jednak to nie wszystko. Istnieje jeszcze możliwość ustawienia tłumienia całego sygnału od 0db do -17,25dB ze skokiem co 0,375dB. Tłumienie możemy włączyć, gdy sygnał z korektora jest przesterowany. Schemat kompletnego korektora został przedstawiony na rys. 1. Oprócz wymienionych wyżej układów jest jeszcze pamięć 24C16 również z magistralą I2C. Pamięć potrzebna jest do zapisania ustawień, jakich dokonaliśmy. Istnieje możliwość

TABELA 1

Symbol	Parametr	Wartość nominalna	Min.	Typ.	Max.	Jed.
V _s	Napięcie zasilania		6	9	10	V
I _s	Piętro prąd		8	14	20	mA
P _i	Poziomociepła wejściowa		20	30	40	W
V _{in}	Max. napięcie wejściowe	THD=0,3%	2	2,5		Vrms
C _{in}	Selektywność międzykanałowa		80	100		dB
SN	Stosunek sygnału do szumu	A=100V V _{in} /1Vrms		100		dB
V _o	Napięcie wyjściowe	THD=0,3%	2	2,5		Vrms
P _o	Poziomociepła wyjściowa		5	10	20	W
C _o	Przewodność wyjściowa			10pF		pF

Rys. 1 Schemat korektora

zapisania do 12+1 ustawień. Plus jeden oznacza zapisanie ustawienia wywołwanego podczas włączenia zasilania.

Układ zasilany jest +9V. Część cyfrowa zasilana jest poprzez stabilizator U4 +5V. Schemat podłączenia wyświetlacza jest na rys. 2.

Pilot

Układ pilota jest w zasadzie rozszerzoną kopią układu pilota z zestawu 135-K. Rozszerzenie to polega na dodaniu dwóch mikroprzełączników S13-S14 i jednego przełącznika dwupozycyjnego. Zadaniem przełącznika jest wybór adresu kodu RC5. W położeniu górnym pilot będzie obsługiwał zestaw 135-K, natomiast w poło-

żeniu dolnym pilot będzie obsługiwał korektor.

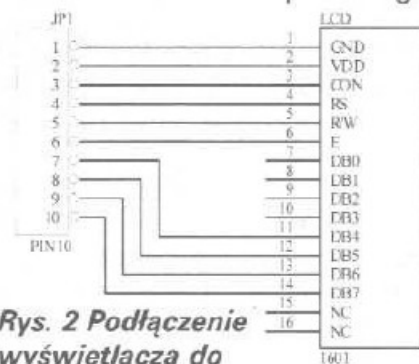
Montaż i uruchomienie

Rozpoczęcie montażu najlepiej zacząć od wstawienia mostków i uruchomienia zasilacza +5V. Kolejny etap to wlutowanie wszystkich elementów biernych. Po wlutowaniu dobrze jest sprawdzić, czy wszystkie elementy są na swoich miejscach i czy nie ma zimnych lutów lub zwarc. Jeśli wszystko jest w porządku, możemy wlutować odbiornik podczerwieni, pamięć 24C16, podstawkę pod 89C51 oraz przylutować jeden koniec taśmy do wyświetlacza LCD, a drugi włożyć do gniazda. Ponownie wszystko sprawdzamy. Następnie

podłączamy zasilanie +9V i sprawdzamy, czy do podstawki, pamięci i wyświetlacza dochodzi zasilanie +5V. Gdy napięcie jest około +5V wyłączamy zasilanie i wkładamy mikroprocesor 89C51. Wciskamy przycisk S14. Mikroprocesor sprawdzi czy pamięć jest sprawna, skasuje ją i wpisze ustawienia początkowe. Całość trwa około 1,5 minuty. Po wykonaniu tych czynności układ jest gotowy do pracy, oczywiście po wlutowaniu TDA7317.

Obsługa

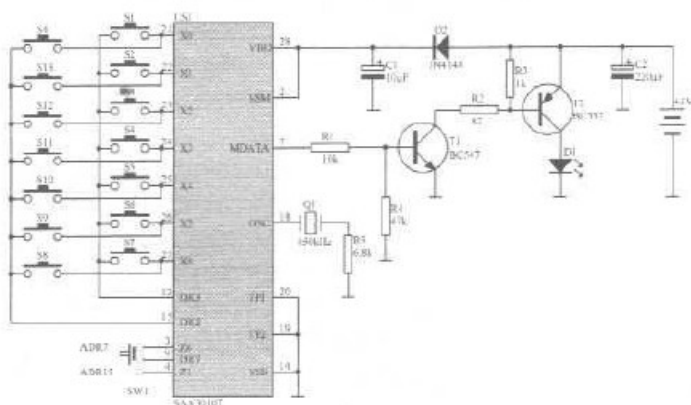
Obsługa korektora jest bardzo prosta i przyjemna. Po włączeniu zasilania korektor jest gotów do pracy. Ustawienia poszczegół-

Rys. 2 Podłączenie wyświetlacza do korektora

nych pasm dokonujemy przy pomocy mikroprzełączników S1-S12. Jak uznamy, że ustawienia są idealne dla określonego rodzaju muzyki lub konkretnego utworu, możemy zapisać te ustawienia w jednej z 12-stu komórek pamięci. Dokonujemy tego przez dwukrotne wciśnięcie mikroprzełącznika S13, a następnie jednego z 12-stu mikroprzełączników S1-S12. Czynność tę możemy powtórzyć 12+1 razy. Odczyt ustawień jest również prosty, wystarczy nacisnąć raz S13 i 1 z 12 mikroprzełączników.

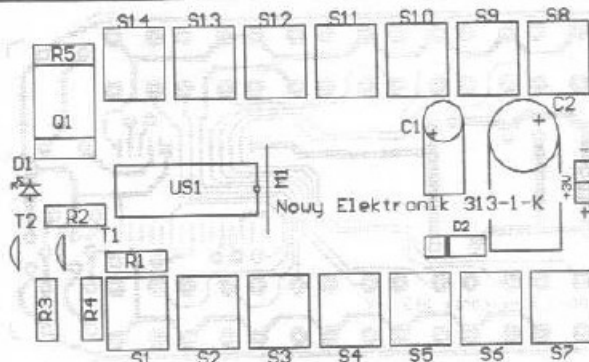
Jest jeszcze ustawienie trzynaste, które jest automatycznie ładowane po włączeniu zasilania. Zapis wartości do komórki 13 odbywa się poprzez trzykrotne wciśnięcie mikroprzełącznika S13. Mikroprze-

Rys. 3 Schemat pilota

Łącznik S14 służy do normalizacji ustawień, czyli korektor przyjmuje ustawienia, jakie zaleca firma SGS. Wszystkich powyższych ustawień można dokonać z pilota.

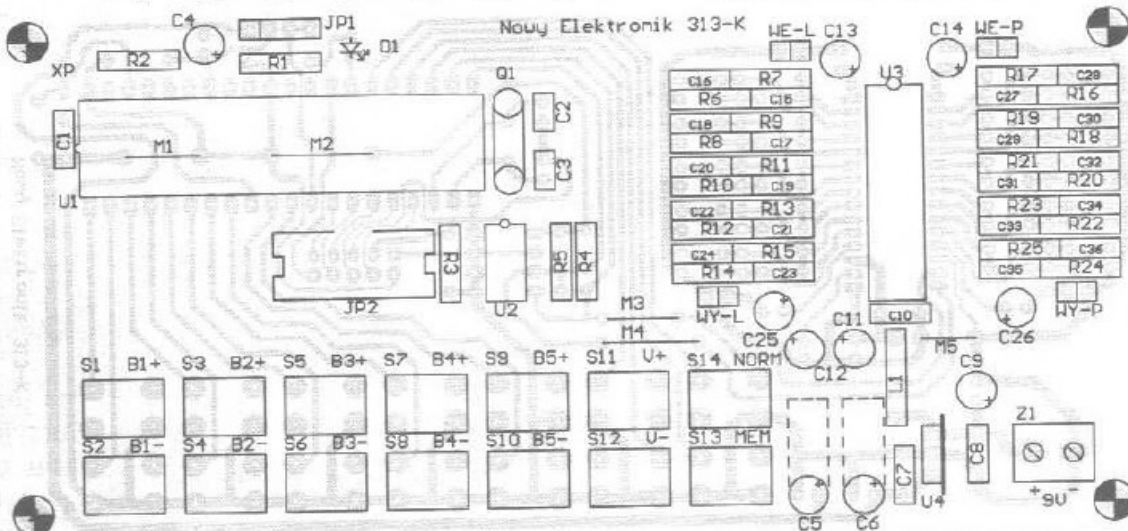

Rys. 4 Rozmieszczenie elementów na płytce drukowanej korektora (skala 1:1)

Podłączenie do zestawu 135-K

Aby podłączyć korektor do zestawu 135-K należy:

- z zestawu 135-K wylutować kondensatory C9, C10
- podłączyć wyprowadzenie 17 TDA7318 (zestaw 135-K) z

Rys. 5 Rozmieszczenie elementów na płytce drukowanej pilota (skala 1:1)

Spis elementów - korektor

Rezystory:

- R1 - 220
- R2 - 100
- R3 - 220
- R4 - 10k
- R5 - 10k
- R6 - 7k5
- R7 - 43k
- R8 - 5k1
- R9 - 47k
- R10 - 5k1
- R11 - 47k
- R12 - 5k1
- R13 - 47k
- R14 - 5k1
- R15 - 47k
- R16 - 7k5
- R17 - 43k
- R18 - 5k1
- R19 - 47k
- R20 - 5k1
- R21 - 47k
- R22 - 5k1
- R23 - 47k
- R24 - 5k1
- R25 - 47k

Kondensatory:

- C1 - 680nF
- C2 - 33pF
- C3 - 33pF
- C4 - 4,7μF/50V

- C5 - 100μF/16V
- C6 - 100μF/16V
- C7 - 100nF
- C8 - 330nF
- C9 - 100μF/16V
- C10 - 100nF
- C11 - 100μF/16V
- C12 - 22μF/16V
- C13 - 2,2μF/50V
- C14 - 2,2μF/50V
- C15 - 220nF
- C16 - 100nF
- C17 - 33nF
- C18 - 47nF
- C19 - 8,2nF
- C20 - 12nF
- C21 - 2,7nF
- C22 - 3,9nF
- C23 - 820pF
- C24 - 2,2nF
- C25 - 2,2μF/50V
- C26 - 2,2μF/50V
- C27 - 220nF
- C28 - 100nF
- C29 - 33nF
- C30 - 47nF
- C31 - 8,2nF
- C32 - 12nF
- C33 - 2,7nF
- C34 - 3,9nF
- C35 - 820pF
- C36 - 2,2nF

Półprzewodniki:

- D1 - LED3R
- JP1 - SFH-506
- Układy scalone:
- U1 - 89C51 + program
- U2 - 24C16
- U3 - TDA7317
- U4 - 7805

Inne:

- DH1 - 150μH
- Q1 - 12MHz
- DIL40 - podstawka
- LCD - 1601
- JP2 - IDC-10 - wtyk
- JP2 - BH-10S - gniazdo
- S1 - mikroprzełącznik
- S2 - mikroprzełącznik
- S3 - mikroprzełącznik
- S4 - mikroprzełącznik
- S5 - mikroprzełącznik
- S6 - mikroprzełącznik
- S7 - mikroprzełącznik
- S8 - mikroprzełącznik
- S9 - mikroprzełącznik
- S10 - mikroprzełącznik
- S11 - mikroprzełącznik
- S12 - mikroprzełącznik
- S13 - mikroprzełącznik
- S14 - mikroprzełącznik
- Taśma - 10 żył-10cm
- Z1 - ARK2
- Płytki - 313-K

Tabela 2

	F (Hz)	Q
Kanał 1	10363,38	1,49
Kanał 2	261,03	14,9
Kanał 3	1036,34	1,49
Kanał 4	3188,08	1,49
Kanał 5	59,75	1,11

- wejściem korektora kanał lewy połączyć wyprowadzenie 16 TDA7318 (zestaw 135-K) z wyjściem korektora kanał lewy
  - połączyć wyprowadzenie 7 A7318 (zestaw 135-K) z wejściem korektora kanał prawy
  - połączyć wyprowadzenie 6 TDA7318 (zestaw 135-K) z wyjściem korektora kanał prawy
- Wszystkie połączenia należy wykonać przewodem ekranowanym i możliwie krótkim. Przy pracy z innym zestawem muzycznym korektor podłączamy między magnetofon lub odtwarzacz CD, a wzmacniacz.

Spis elementów - pilot Rezystory:

R1 - 10k
R2 - 82
R3 - 1k
R4 - 47k
R5 - 6k8

Kondensatory:

C1 - 10µF/16V
C2 - 220µF/16V

Półprzewodniki:

T1 - BC547
T2 - BC557
D1 - LD271
D2 - 1N4148

Układy scalone:

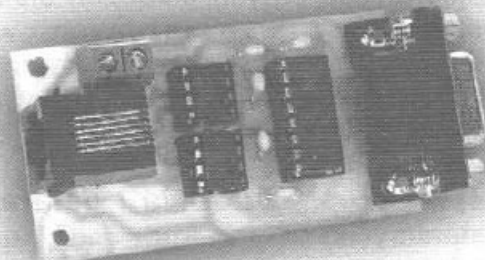
SAA3010T (SMD)

Inne:

Q1 - 422 - 455kHz
S1 - mikroprzełączniki
S2 - mikroprzełączniki
S3 - mikroprzełączniki
S4 - mikroprzełączniki
S5 - mikroprzełączniki
S6 - mikroprzełączniki
S7 - mikroprzełączniki
S8 - mikroprzełączniki
S9 - mikroprzełączniki
S10 - mikroprzełączniki
S11 - mikroprzełączniki
S12 - mikroprzełączniki
S13 - mikroprzełączniki
S14 - mikroprzełączniki
SW1 - suwak, dwupoz.
Płytki - 313-1-K

RS485 jako komputerowy modem sieci rozległej

Zestaw 312-k

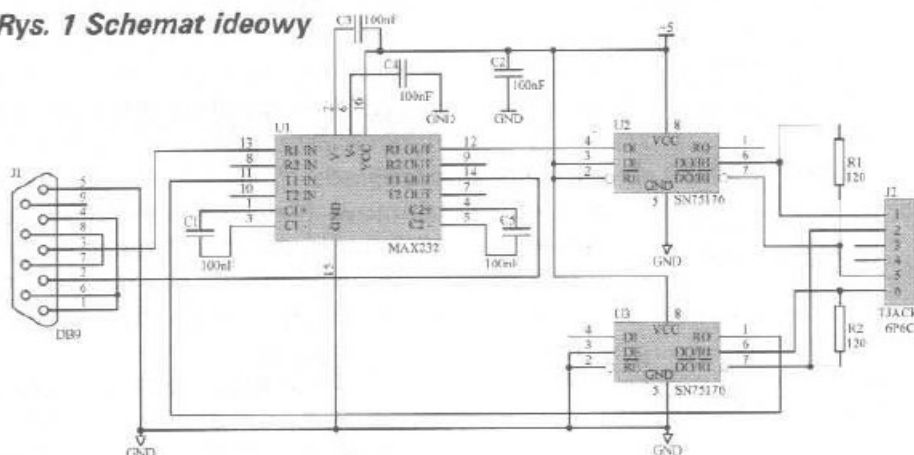

Połączenie dwóch lub więcej komputerów w sieci nie jest żadnym problemem. Ale połączenie dwóch odległych komputerów w sieci stanowi nie lada wyzwanie. Idealnym rozwiązaniem do transmisji danych na duże odległości (paru kilometrów) z prędkością 1Mb może być proponowany układ.

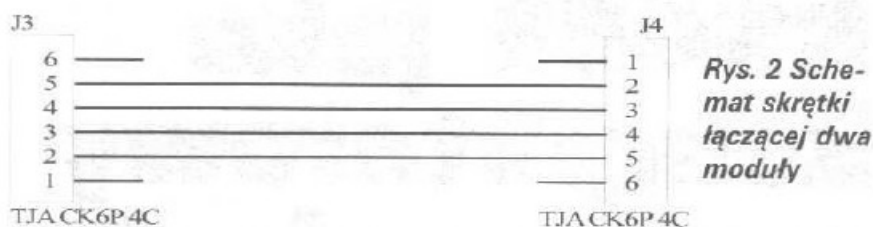
Znawcy komputerów twierdzą, że komputer nie podpięty do sieci, to tylko napiastka tego, co oferuje komputer w sieci. Ja jestem podobnego zdania. Wyobraźmy sobie, że ktoś nam odcina dostęp do kolegi, z którym jesteśmy podłączeni lub do Internetu. Dla niektórych z nas nie byłoby nic gorszego. Obecnie położenie małej sieci wewnątrz nawet dużego budynku jest proste i może to zrobić osoba, któ-

ra nigdy dotąd nie miała nic wspólnego z siecią komputerową. Wystarczy przeczytać jedną książkę lub znaleźć odpowiednie informacje w Internecie. Problemy zaczynają się, gdy chcemy połączyć w sieć kilka budynków położonych obok siebie. Jest na to kilka sposobów. Jednym z prostszych, ale stosunkowo drogie jest łącze radiowe. Koszt wykonania takiego połączenia to 1500zł. Rozwiązanie takie ma

Rys. 1 Schemat ideowy

Rys. 2 Schemat skrętki łączącej dwa moduły

jeszcze jedna wada, a mianowicie - anteny muszą się "widzieć". Można zastosować specjalne modemy kablowe, które wydają się być idealnym rozwiązaniem, ale ich cena również nie należy do najniższych. Cena jednego to minimum 500zł., a potrzebne są dwa. Zastosowanie zwykłej skrętki i koncentratora może się udać, gdy odległość między punktami jest nie większa niż 200m. Więc co zrobić, aby połączyć dwa odległe komputery lub dwie oddalone sieci? Rozwiązanie jest proste - wystarczy zrobić konwerter RS232C < > RS485. W każdym komputerze klasy PC i nie tylko, są co najmniej dwa złącza RS232C popularnie nazywane COM. Standard RS232C umożliwia transmisję danych na odległość kilkunastu metrów. Po dodaniu konwertera odległość ta może wzrosnąć nawet do paru kilometrów, przy prędkości danych dochodzących do 1Mb. Istnieje również możliwość wsadzenia do jednego komputera, na przykład podłączonego do Internetu, do kilkunastu dodatkowych portów RS232C. Jeżeli komputer ten podłączony jest do Internetu, wówczas może obsługiwać roz-

ległą sieć osiedlową lub podsieci blokowe, na nawet sporym osiedlu mieszkaniowym. Oprócz obsługi sieci komputerowych nasz RS485 można wykorzystać do kontroli komputera PC różnych urządzeń elektronicznych wyposażonych w interfejs RS485. Zastosowań jest dużo, a niski koszt budowy może ułatwić i uprzyjemnić nam życie.

Budowa i działanie

Budowa układu jest banalnie prosta. Schemat całego układu został przedstawiony na rys.1. Jak widać do budowy wykorzystano tylko trzy układy scalone. U1 MAX232 popularny i dobrze znany konwerter sygnałów RS232C na sygnał TTL i dwa układy SN75176. Każdy z nich ma w sobie nadajnik/odbiorcę RS485/RS422. Dane z portu komputera TxD (3) trafiają do układu MAX232, który zamienia je na poziom TTL. Następnie wchodzi na wejście DI U2. Wyjście DO/RI-DO/RI U2 to pętla prądowa, dzięki której istnieje możliwość przesyłania danych na tak znaczne odległości. Odbiór danych wygląda następująco. Z wejścia pętli prądowej U3 DO/RI-DO/RI dane trafiają na wyjście RO U3, a następnie na wejście U1 (11). Teraz U1 przekonwertuje poziom TTL na standard RS232C i dane zostaną podane na port komunikacyjny komputera RxD (2). Jak można zauważyć droga przesyłanych danych jest prosta i można ją prześledzić bez większych problemów. Natomiast wyjaśnienia wymagają dwa tajemniczo oznaczone wejścia w U2 i U3. Mowa tu o DE (3) i RE(2). Wejścia te umożliwiają konfigurację SN75176. Podanie stanu niskiego na te dwa wejścia spowoduje, że SN75176 będzie pracował

jako odbiornik linii. Natomiast podanie stanu wysokiego spowoduje, że SN75176 będzie pracował, jako nadajnik linii. Dwa rezystory R1 i R2 mogą się przydać przy dopasowaniu impedancji linii przesyłowej. Szczególnie jest to potrzebne przy zastosowaniu transformatora separującego, który powinien być stosowany, jeżeli komputery zasilane są z różnych podstacji transformatorowych lub różnych faz.

Montaż i uruchomienie

Układ po poprawnym zmontowaniu i podaniu zasilania powinien od razu zadziałać. Gdy tak się nie stanie, oznacza to, że popełniliśmy błąd w montażu lub kablu łączącym komputer z RS485. Sprawdzenie ogranicza się do uruchomienia w Windows'ach programu Hyper Terminal i przesłaniu danych między dwoma komputerami. Przy uruchamianiu i testowaniu nie powinno być żadnych problemów. Podczas próby, jaką przeprowadziliśmy w redakcji NE układ spisywał się znakomicie. Próba polegała na połączeniu skrętką dwóch komputerów pracujących pod kontrolą Windows 98 i przesyłaniu danych.

Spis elementów

Rezystory:

R1 - 120
R2 - 120

Kondensatory:

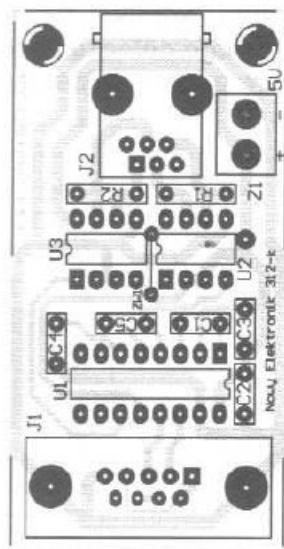
C1 - 100nF
C2 - 100nF
C3 - 100nF
C4 - 100nF
C5 - 100nF

Układy scalone:

U1 - MAX232
U2 - SN75176
U3 - SN75176

Inne:

J1 - DRB-09SR
J2 - TJACK6P6C
J3 - ARK2
Płytki 312-K

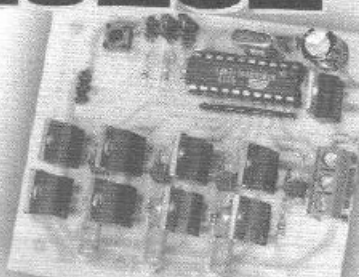

Rys. 3 Rozmieszczenie elementów na płycie drukowanej (skala 1:1)

Sterownik silnika krokowego z RS232 TTL

Zestaw 310-K

Potrzebny jest sterownik silnika krokowego - proszę bardzo. Nasz sterownik umożliwia sterowanie silnikami krokowymi dwu- i czterocewkowymi o poborze prądu do 10A i napięciu zasilania cewek max 36V. Sterowanie silnika odbywa się poprzez szeregowy interfejs RS232 TTL (+5V).

Silniki krokowe wykorzystywane są tam, gdzie zachodzi potrzeba przełożenia informacji cyfrowej na przesunięcie mechaniczne. Co prawda istnieje możliwość prawie zawsze zastosowania silnika liniowego, jednak może to się okazać bardzo kłopotliwe i drogie. Przykładem niech będzie choćby ploter lub frezarka numeryczna. Aby w tych urządzeniach użyć silników liniowych potrzebna jest bardzo rozbudowana elektronika i mechanika. A skoro rozbudowana, znaczy droga. Zastosowanie silnika krokowego do sterowania ploterem ogranicza koszty do minimum. Wystarczy silnik, pasek, jedna zębatka, dwa kół-

ka, mały układ sterujący i już możemy bardzo precyzyjnie poruszać się w jednej wybranej osi z dokładnością do setnych części milimetra. Jak widać na powyższym przykładzie stosowanie silników krokowych jest jak najbardziej uzasadnione.

Budowa i działanie

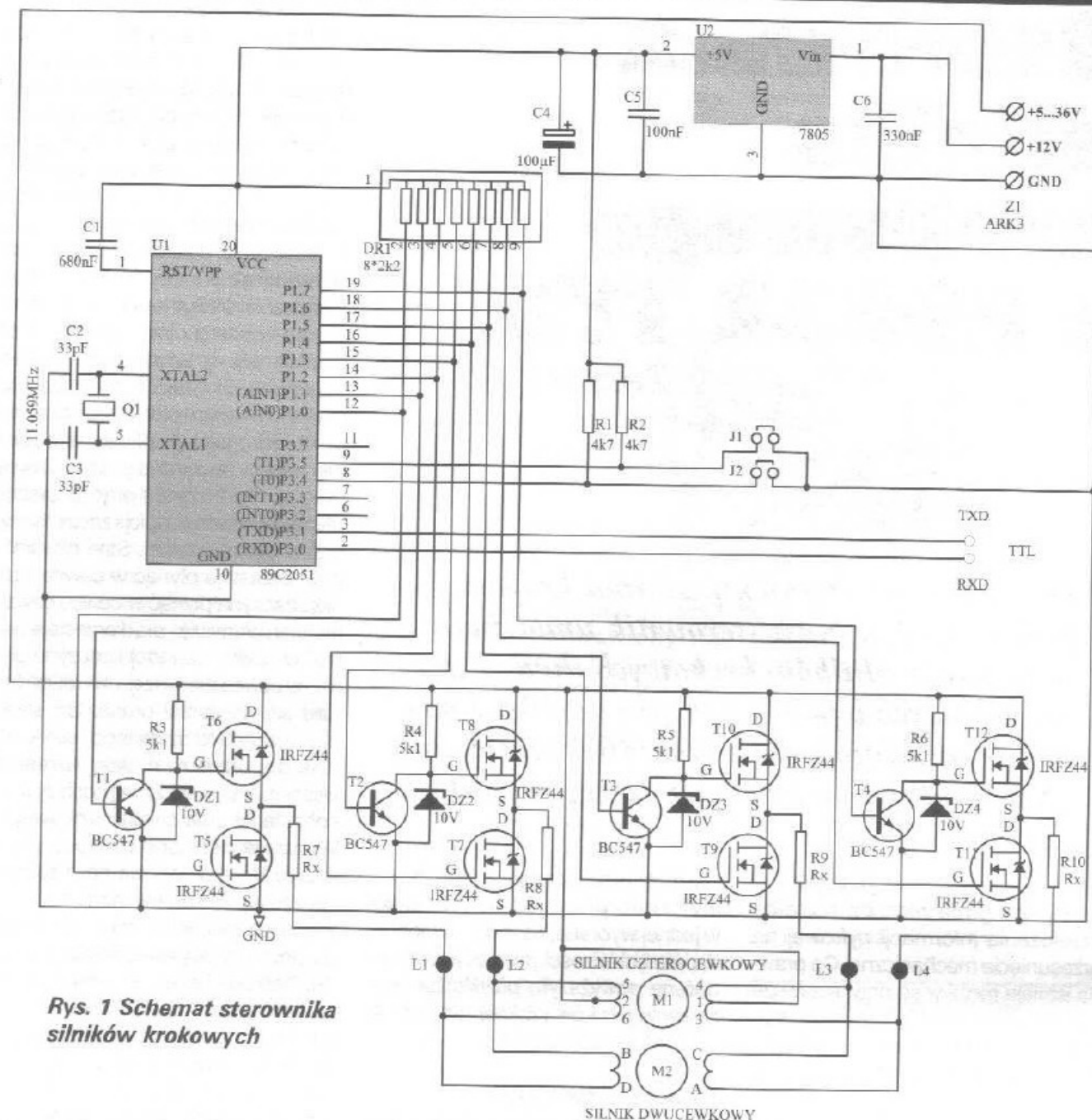
Schemat całego sterownika jest zamieszczony na rys.1. Do zarządzania został wykorzystany popularny mikrokontroler 89C2051. Natomiast program został napisany w pakiecie BASCOM. Jak widać na rys. 1 do sterownika można podłączyć dwa rodzaje silników krokowych. Oczywi-

ście nie jednocześnie. Silnik czterocewkowy oznaczony na schemacie jako M1 lub silnik dwucewkowy o oznaczeniu M2. Ja osobiście polecam używanie silników czterocewkowych. Dają się znacznie lepiej sterować, niż dwucewkowe. Dokładniej chodzi o ilość i wielkość kroku. Oczywiście ostateczny wybór zależy do konstrukcji urządzenia, do którego chcemy zastosować silnik krokowy. Najprostsze sterowanie silnika krokowego odbywa się w następujący sposób. Stan początkowy - prąd nie płynie w żadnej cewce. Stan pierwszy - prąd płynie tylko w cewce pierwszej. Stan drugi - prąd przestaje płynąć w cewce pierwszej i zaczyna płynąć w cewce drugiej. Stan trzeci - prąd przestaje płynąć w cewce drugiej i zaczyna płynąć w cewce trzeciej. Stan czwarty - prąd przestaje płynąć w cewce trzeciej i zaczyna płynąć w cewce czwartej. Stan pierwszy - prąd przestaje płynąć w cewce czwartej i zaczyna płynąć w cewce pierwszej. Jak długo będzie się powtarzał proces od stanu pierwszego do czwartego, silnik będzie się przesuwiał. Jak wcześniej wspominałem jest to najprostszy sposób sterowania silnika krokowego. Wszystkie dostępne sposoby sterowania, które umożliwia nasz sterownik zostały zawarte w tabeli 1.

Skoro już wiemy jak sterować silnikami, pozostaje wyjaśnić działanie układu. Najlepiej będzie to zrobić na sterowaniu jednej cewki. Przyjmijmy, że pierwszą cewką sterują tranzystory T1, T5 i T6, które z kolei są sterowane z dwóch portów 89C2051 P1.0 i P1.1. Gdy na portach będzie stan wysoki, wówczas tranzystor T1 i T5 zaczną przewodzić. Natomiast tranzystor T6 zostanie zatkany. Po zmianie stanu na portach z "1" na "0" tranzystory T1 i T5 zostaną zatkane, a tranzystor T6 zacznie przewodzić. Otworzenie tranzystora T6 nastąpi poprzez polaryzację bramki przez rezystor R3. Zadaniem diody Zenera jest ograniczenie napięcia do 10V. Co prawda napięcie bramki może być aż 25V, ale tak wysoki potencjał nie jest tu potrzebny. Powyższe rozwiązanie umożliwia sterowanie silnikami dwu- i czterocewkowymi. Trzeba tylko pamiętać, aby silnik dwucewkowy podłączyć do odpowiednich par tranzystorów zgodnie z rys. 1.

Tabela 1

Numer programu	Kolejność włączania cewek	Nazwa algorytmu	Typ silnika
1	[A1] [B1] [A2] [B2]	1/4	czterocewkowy
2	[A1,B1] [B1,A2] [A2,B2] [B2,A1]	2/4	czterocewkowy
3	[A1,B1,A2][B1,A2,B2][A2,B2,A1][B2,A1,B1]	3/4	czterocewkowy
4	[A1,B1][B1,A2][A2,B2][B2,A1][A1]	3/8	czterocewkowy
5	[A1,B1][A1,B1,A2][B1,A2][B1,A2,B2][A2,B2][A2,B2,A1][B2,A1][B2,A1,B1]	5/8	czterocewkowy
6	[A 1+ 2+][A 1+ 2-][B 1+ 2-][B 1+ 2-]	1/4	dwucewkowy

Rys. 1 Schemat sterownika silników krokowych

Cały układ sterowany jest poprzez port RS232. W układzie celowo nie został dodany konwerter poziomów MAX232. Z doświadczenia wiem, że rzadko stosuje się sterowanie silników krokowych z komputera. A jeszcze rzadziej z portu szeregowego. Układ został zaprojektowany tak, aby stanowił moduł wykonawczy większego układu. Jednak nic nie stoi na przeszkodzie, aby nasz układ wyposażać we wcześniej wspomniany konwerter. Można również skorzystać z zestawu 213-K.

Sterowanie poprzez port jest niezbyt skomplikowane i nie powinno sprawić kłopotów. Pełne kody sterujące zostały zawarte poniżej.

- N1...N4 -adres sterownika. Istnieje możliwość wybrania czterech adresów zworami J1-J2
- T1...T6 -wybór typu silnika (zgodnie z tabelą 1)
- S0 -start
- S1 -stop
- D0 -krok do przodu
- D1 -krok do tyłu
- M -wszystkie wyjścia w stanie wysokim (zasilanie silników)
- Q -zeruje sterownik

Dla przykładu wyjaśnię jak zmusić silnik do wykonania trzech kroków do przodu, jednego kroku do tyłu, usta-

wienie wyjść w stanie wysokim i zerowanie sterownika - N1T1; N1S0; N1D0; N1D0; N1D0; N1D1; N1M; Q. Podczas wysyłania powyższej sekwencji należy pominąć średniki. Wysyłanie danych do sterownika odbywa się z prędkością 19200 bodów. Zastosowanie tylko 19200 bodów poddyktowane jest możliwością użycia dość długiego przewodu łączącego nasz moduł z jednostką nadrzędną. Również i pewność działania jest nie bez znaczenia. Przy zastosowaniu większej prędkości przesyłania danych układ gubił dane.

Montaż i uruchomienie

Montaż układu należy wykonać zgod-


```
$regfile = "89C2051.DAT"
$large
$crystal = 11059200
$baud = 19200
```

```
Const On_ = 1
Const Off_ = 0
```

```
Const Up_ = 1
Const Dn_ = 0
```

```
Dim Adr_a1 As Byte
Dim Adr_a2 As Byte
Dim Adres_ As Byte
```

```
Dim Xb1 As Byte
Dim Xb2 As Byte
Dim Xb3 As Byte
Dim Xb4 As Byte
Dim Xb5 As Byte
```

```
Dim Xdata1 As Byte
Dim Xdata2 As Byte
Dim Xdata3 As Byte
Dim Xdata4 As Byte
Dim Xdata5 As Byte
Dim Xdata6 As Byte
Dim Xdata7 As Byte
Dim Xdata8 As Byte
```

```
Coils Alias P1
```

```
Declare Sub Motor1(up_dn As Bit)
Declare Sub Motor2(up_dn As Bit)
Declare Sub Motor3(up_dn As Bit)
Dim Step_local As Byte
```

```
Declare Sub Read_order()
```

```
*****
```

```
Dim Pointer As Byte
Dim Motor_type As Byte
Dim Stop_ As Byte
Dim Up_dn As Byte
Dim Byte_ As Byte
Dim Power_off As Byte
```

```
*****
```

```
*****
```

```
***** POCZĄTEK PROGRAMU *****
```

```
*****
```

```
Coils = 0
```

```
*****
```

```
Adres_ = 0
Adr_a1 = 0
Adr_a2 = 0
```

```
If P3.5 = 0 Then Adr_a1 = 1
```

```
If P3.4 = 0 Then Adr_a2 = 2
```

```
Adres_ = Adr_a1 + Adr_a2
```

```
Incr Adres_
```

```
*****
```

```
Xb1 = 0
Xb2 = 255
Xb3 = 0
Xb4 = 255
```

```
Motor_type = 0
Step_local = 1
Stop_ = 1
Pointer = 1
Up_dn = 1
Power_off = 255
```

```
#####
#####
Do
Call Read_order()
Loop Until Motor_type <> 0
```

```
Select Case Motor_type
Case 1 : Xdata1 = 3
Xdata2 = 48
Xdata3 = 12
Xdata4 = 192
```

```
Case 2 : Xdata1 = 51
Xdata2 = 60
Xdata3 = 204
Xdata4 = 195
```

```
Case 3 : Xdata1 = 63
Xdata2 = 252
Xdata3 = 207
Xdata4 = 243
```

```
Case 4 : Xdata1 = 51
Xdata2 = 48
Xdata3 = 60
Xdata4 = 12
Xdata5 = 204
Xdata6 = 192
Xdata7 = 195
Xdata8 = 3
```

```
Case 5 : Xdata1 = 51
Xdata2 = 63
Xdata3 = 60
Xdata4 = 252
Xdata5 = 204
Xdata6 = 207
Xdata7 = 195
Xdata8 = 243
```

```
Case 6 : Xdata1 = 48
Xdata2 = 3
Xdata3 = 192
Xdata4 = 12
End Select
```

```
Coils = 255
Waitms 100
Coils = 0
```

```
*****
```

```
***** PĘTLA GŁÓWNA *****
```

```
*****
```

```
Do
```

```
#####
```

```
*****
```

```
Call Read_order()
```

```
*****
```

```
#####
```

```
*****
```

```
If Stop_ = 0 And Up_dn < 2 And
Power_off > 0 Then
```

```
If Motor_type < 4 Then
Call Motor1(up_dn)
Elseif Motor_type > 3 And Motor_type <
6 Then
Call Motor2(up_dn)
Elseif Motor_type = 6 Then
Call Motor3(up_dn)
```

```
End If
Up_dn = 255
Elseif Power_off = 0 Then
Coils = 0
End If
*****
```

```
#####
Loop
*****
```

```
*** KONIEC PĘTLI GŁÓWNEJ ***
```

```
*****
```

```
#####
```

```
#####
```

```
*****
```

```
***** PROCEDURY *****
```

```
*****
```

```
#####
```

```
#####
```

```
#####
```

```
#####
```

```
Sub Motor1(up_dn As Byte)
```

```
If Up_dn = Up_ Then
```

```
Select Case Step_local
```

```
Case 1 : Coils = Xdata1
```

```
Case 2 : Coils = Xdata2
```

```
Case 3 : Coils = Xdata3
```

```
Case 4 : Coils = Xdata4
```

```
End Select
```

```
Incr Step_local
```

```
If Step_local > 4 Then Step_local = 1
```

```
Elseif Up_dn = Dn_ Then
```

```
Select Case Step_local
```

```
Case 1 : Coils = Xdata3
```

```
Case 2 : Coils = Xdata4
```

```
Case 3 : Coils = Xdata1
```

```
Case 4 : Coils = Xdata2
```

```
End Select
```

```
Decr Step_local
```

```
If Step_local < 1 Then Step_local = 4
```

```
End If
```

```
End Sub
```

```
#####
```

```
Sub Motor2(up_dn As Byte)
```

```
If Up_dn = Up_ Then
```

```
Select Case Step_local
```

```
Case 1 : Coils = Xdata1
```

```
Case 2 : Coils = Xdata2
```

```
Case 3 : Coils = Xdata3
```

```
Case 4 : Coils = Xdata4
```

```
Case 5 : Coils = Xdata5
```

```
Case 6 : Coils = Xdata6
```

```
Case 7 : Coils = Xdata7
```

```
Case 8 : Coils = Xdata8
```

```
End Select
```

```
Incr Step_local
```

```
If Step_local > 8 Then Step_local = 1
```

```
Elseif Up_dn = Dn_ Then
```

```
Select Case Step_local
```

```
Case 1 : Coils = Xdata7
```

```
Case 2 : Coils = Xdata8
```

```
Case 3 : Coils = Xdata1
```

```
Case 4 : Coils = Xdata2
```

```
Case 5 : Coils = Xdata3
```

```
Case 6 : Coils = Xdata4
```

```
Case 7 : Coils = Xdata5
```

```
Case 8 : Coils = Xdata6
```

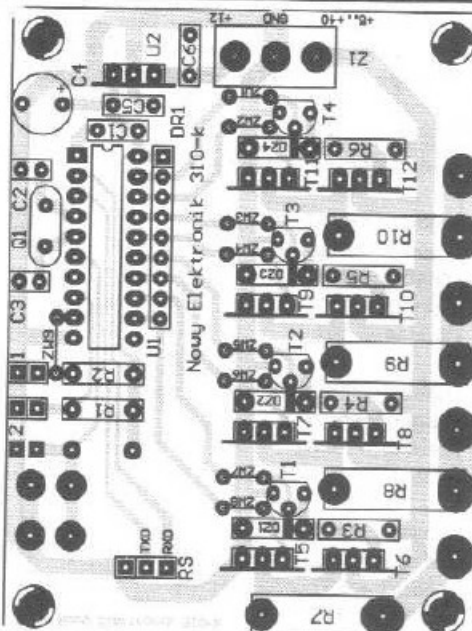
```
End Select
```

```
Decr Step_local
```

```
If Step_local < 1 Then Step_local = 8
```

```
End If
```

nie z rys. 2. Najlepiej rozpocząć od wlotowania wszystkich mostków, a następnie elementów biernych i dyskretnych. Następnie wylutowujemy stabilizator napięcia i podłączamy źródło zasilania do naszego układu. W podstawce pod U1 sprawdzamy napięcie między wyprowadzeniami 10 i 20. Powinno być +5V. Odłączamy źródło zasilania i wkładamy 89C2051. Układ jest gotów do pracy. Na zakończenie wyjaśnię potrzebę stosowania rezystorów ograniczających R7-R10. Zadaniem tych rezystorów jest ograniczenie prądu pobieranego przez cewki silnika krokowego. Wartość ich jest uzależniona od typu zastosowanego silnika. Aby je obliczyć potrzebne są dane cewek w silniku. Z reguły wartości R7-R10 wahają się od dziesiątych części ohma do kilkunastu ohmów.

Rys. 2 Rozmieszczenie elementów na płytce drukowanej (skala 1:1)

```
End Sub
#####
Sub Motor3(up_dn As Bit)
If Up_dn = Up_ Then
Select Case Step_local
Case 1 : Coils = Xdata1
Case 2 : Coils = Xdata2
Case 3 : Coils = Xdata3
Case 4 : Coils = Xdata4
End Select
Incr Step_local
If Step_local > 4 Then Step_local = 1
Elseif Up_dn = Dn_ Then
Select Case Step_local
Case 1 : Coils = Xdata3
Case 2 : Coils = Xdata4
Case 3 : Coils = Xdata1
Case 4 : Coils = Xdata2
End Select
Decr Step_local
If Step_local < 1 Then Step_local = 4
End If
End Sub
#####
#####
#####
Sub Read_order()
Byte_ = Inkey
If Byte_ = 81 Or Byte_ = 113 Then
Pointer = 1
Xb1 = 0
Xb2 = 255
Xb3 = 0
Xb4 = 255
Byte_ = 0
Elseif Byte_ > 0 And Byte_ <> 81 And
Byte_ <> 113 Then
Select Case Pointer
Case 1 : Xb1 = Byte_
Case 2 : Xb2 = Byte_ - 48
Case 3 : Xb3 = Byte_
Case 4 : Xb4 = Byte_ - 48
End Select

```

```
*****
If Xb1 = 78 Or Xb1 = 110 Then
*****
If Xb2 = Adres_ Then
*****
If Xb3 = 84 Or Xb3 = 116 Then
If Xb4 > 0 And Xb4 < 7 Then
Motor_type = Xb4
End If
Elseif Xb3 = 83 Or Xb3 = 115 Then
If Xb4 < 2 Then
Stop_ = Xb4
Power_off = 255
End If
Elseif Xb3 = 68 Or Xb3 = 100 Then
If Xb4 < 2 And Stop_ = 0 Then
Up_dn = Xb4
End If
Elseif Xb3 = 77 Or Xb3 = 109 Then
If Xb4 > 100 And Stop_ = 0 Then
Power_off = 0
Stop_ = 1
End If
End If
*****
End If
*****
End If
*****
Incr Pointer
If Pointer > 4 Then
Pointer = 1
Xb1 = 0
Xb2 = 255
Xb3 = 0
Xb4 = 255
End If
End Sub
#####
#####
End
```

Spis elementów

Rezystory:

R1 - 4k7
R2 - 4k7
R3 - 5k1
R4 - 5k1
R5 - 5k1
R6 - 5k1

Kondensatory:

C1 - 680nF
C2 - 33pF
C3 - 33pF
C4 - 100µF/16V
C5 - 100nF
C6 - 330nF

Półprzewodniki:

T1 - BC547
T2 - BC547
T3 - BC547
T4 - BC547
T5 - IRFZ44 lub IRF840 lub podobny
T6 - IRFZ44 lub IRF840 lub podobny
T7 - IRFZ44 lub IRF840 lub podobny
T8 - IRFZ44 lub IRF840 lub podobny
T9 - IRFZ44 lub IRF840 lub podobny
T10 - IRFZ44 lub IRF840 lub podobny
T11 - IRFZ44 lub IRF840 lub podobny
T12 - IRFZ44 lub IRF840 lub podobny
DZ1 - BZX55C10V
DZ2 - BZX55C10V
DZ3 - BZX55C10V
DZ4 - BZX55C10V

Układy scalone:

U1 - 89C2051
U2 - 7805

Inne:

Q1 - 11.059MHz
Podstawka - DIL20
J1 - PLS2+MJ6B
J2 - PLS2+MJ6B
Z1 - ARK3
DR1 - RA8*222 lub RA8*472
Płytki 310-K


```

Nowy Elektronik
309-K
Zbigniew Hoffman
Procesor 89C51
Kompilator Bascom 8051 Ver 2.08
$large
$crystal = 12000000
$regfile = "REG51.DAT"

Config Lcd = 16 * 1a
Config Lcdpin = Pin , Db4 = P2.5 , Db5 =
P2.4 , Db6 = P2.3 , Db7 = P2.2 , E = P2.6
, Rs = P2.7

Const _on = 1
Const _off = 0

S1 Alias P2.1
S2 Alias P2.0
Pk Alias P3.0

Dim Count As Word
Dim Key As Byte
Dim Work As Bit
Dim Volt As Byte
Dim Koniec As Bit
Dim Nx As Bit
Dim X1 As Byte
Dim X2 As Byte
Dim Wynik As Single
Dim Targ As String * 4

On Int0 Int0_int
On Int1 Int1_int

Declare Sub Readkey()
Declare Sub Servolt()

'-----POCZATEK PROGRAMU-----

Cursor Off
Cls
Lcd "Nowy Elektronik"
Wait 1
Cls
Lcd "TESTER PK. "
Wait 1
Cls
Lcd " STOP "
Work = _off
Volt = 4

'-----PROGRAM GLOWNY-----

Do
Nx = 0
Do
If Work = _off Then
Call Readkey
If Key = 1 Then
Key = 0
If Nx = 1 Then
Incr Volt
End If
Nx = 1
If Volt > 8 Then
Volt = 1
End If
Cls
Locate 1 , 12
Select Case Volt
Case 1 : Lcd " 5V"
P1 = 0
P1.7 = 1

```

```

Case 2 : Lcd " 6V"
P1 = 0
P1.6 = 1
Case 3 : Lcd " 9V"
P1 = 0
P1.5 = 1
Case 4 : Lcd "12V"
P1 = 0
P1.0 = 1
Case 5 : Lcd "24V"
P1 = 0
P1.1 = 1
Case 6 : Lcd "U1V"
P1 = 0
P1.2 = 1
Case 7 : Lcd "U2V"
P1 = 0
P1.3 = 1
Case 8 : Lcd "U3V"
P1 = 0
P1.4 = 1
End Select
End If
End If
Call Readkey
Loop Until Key = 2
Key = 0
Work = _on

'-----

Cls
Enable Interrupts
Do

Koniec = 0
Count = 0
Enable Int0
Disable Int1
Pk = Not _on
Do
Incr Count
Delay
Loop Until Koniec = 1
Cls
Wynik = Count * 118
Wynik = Wynik / 1000
Targ = Fusing(wynik , #####. #)
Lcd "Z " ; Targ ; "ms"
Servolt

For X1 = 1 To 10
For X2 = 1 To 5
Waitms 40
Call Readkey
If Key = 2 Then
Goto Kiks
End If
Next
Next

Koniec = 0
Count = 0
Enable Int1
Disable Int0
Pk = Not _off
Do
Incr Count
Delay
Loop Until Koniec = 1
Cls
Wynik = Count * 118
Wynik = Wynik / 1000
Targ = Fusing(wynik , #####. #)

```

```

Lcd "W " ; Targ ; "ms"
Servolt

For X1 = 1 To 10
For X2 = 1 To 5
Waitms 40
Call Readkey
If Key = 2 Then
Goto Kiks
End If
Next
Next

'-----
Kiks:
Loop Until Key = 2
Key = 0
Work = _off
Pk = Not _off
Cls
Lcd " STOP "
Loop

'-----PROCEDURE-----
'-----CZYTAJ KLAWISZ-----
Sub Readkey()

If S1 = _off Then
Waitms 10
Key = 1
Do
Loop Until S1 = _on
End If

If S2 = _off Then
Waitms 10
Key = 2
Do
Loop Until S2 = _on
End If

Waitms 10
End Sub

'-----KONIEC CZYTAJ KLAWISZ-----

Sub Servolt()
Locate 1 , 12
Select Case Volt
Case 1 : Lcd " 5V"
Case 2 : Lcd " 6V"
Case 3 : Lcd " 9V"
Case 4 : Lcd "12V"
Case 5 : Lcd "24V"
Case 6 : Lcd "U1V"
Case 7 : Lcd "U2V"
Case 8 : Lcd "U3V"
End Select
End Sub

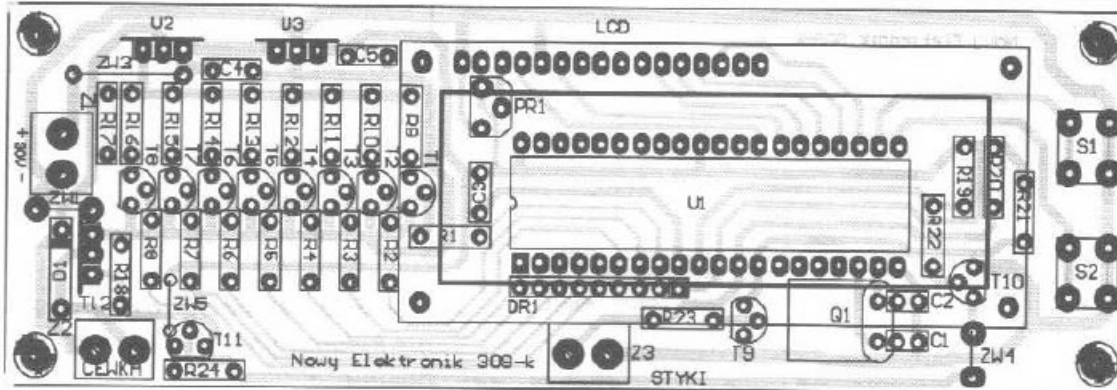
Int0_int:
Disable Int0
Koniec = 1
Return

Int1_int:
Disable Int1
Koniec = 1
Return

End

```


Rys. 2 Rozmieszczenie elementów na płycie drukowanej (skala 1:1)

wyświetlaczu ujrzymy napis STOP. Teraz ustawiamy napięcia, jakie podamy na cewkę przekaźnika. Mamy do wyboru jedną z pięciu wartości ustawionych na stałe i trzy wartości, które może ustawić użytkownik. Pięć podstawowych wartości to 5V, 6V, 9V, 12V, 24V. Natomiast ustawienia użytkownika to jedno z trzech napięć U1V, U2V, U3V. Wartość tych napięć zależy od wartości rezystorów R14, R15, R16. Uproszczony wzór do ustalenia wartości napięcia ma postać $1,25 \cdot (1 + R_x/R_{17})$, gdzie R_x to dowolny rezystor od R9 do R16. Wybór dowolnego napięcia dokonujemy mikroprzełącznikiem S1. Kolejne wciśnięcie S1 spowoduje zmianę wyboru napięcia podawanego na cewkę przekaźnika. Zmiana dokonywana jest przez podanie stanu wysokiego z portu P1 89C51 na jeden z tranzystorów T1-T8. Również na wyświetlaczu wyświetlana jest wartość wybranego napięcia. Oczywiście układ nie dokonuje pomiaru, lecz wy-

świetla na stałe wpisane wartości. Po ustawieniu napięcia do testera możemy podłączyć badany przekaźnik. Należy to zrobić zgodnie ze schematem na rys.1.

Po podłączeniu przekaźnika możemy dokonać jego pomiaru. W tym celu wciskamy S2. Po około dwóch sekundach zobaczymy, w jakim czasie przekaźnik przyciąga, a po następnych dwóch sekundach - w jakim czasie następuje zwolnienie styków przekaźnika. Układ pomiarowy będzie pracował w pętli do chwili naciśnięcia S2. Wówczas procedura pomiarowa zostanie zatrzymana. Ponowne uruchomienie nastąpi po naciśnięciu S2. Do zasilania cewki przekaźnika zostały zastosowane aż trzy tranzystory T10-T12. Rozwiązanie takie umożliwia pomiar przekaźników o poborze prądu przez cewkę do 0,5A.

Montaż i uruchomienie

Montaż układu jest prosty, lecz

należy go wykonać starannie. Jak zwykle i tym razem montaż rozpoczynamy od elementów najmniejszych, czyli mostków i rezystorów. Po wlutowaniu ich przystępujemy do uruchomienia zasilacza +5V. Wlutowujemy U3 i dwa kondensatory C4, C5. Miernikiem nastawionym na zakres 20V sprawdzamy, czy na nóżce 40 U1 jest napięcie +5V. Następnie wlutowujemy pozostałe elementy. Po zmontowaniu całego układu sprawdzamy, czy nie ma zwarców lub zimnych lutów. Zawsze o tym przypominam, bo z doświadczenia wiem, że jest to najczęstsza przyczyna niezadziałania lub błędnego działania uruchamianego układu. Jak wszystko jest poprawnie wykonane, pozostało nam podłączyć napięcie +30V. Bierzymy w rękę przekaźnik i po ustawieniu napięcia zasilania przyłączamy przekaźnik do układu. Wciskamy S2 i po chwili wiemy, czy nasz przekaźnik działa zgodnie z danymi producenta, czy jest to dalekowschodnia podróbka.

Spis elementów

Rezystory:

R1 - 5k1
R2 - 5k1
R3 - 5k1
R4 - 5k1
R5 - 5k1
R6 - 5k1
R7 - 5k1
R8 - 5k1
R9 - 680*
R10 - 910*
R11 - 1k5
R12 - 2k
R13 - 4k3
R14 - U1r
R15 - U2r
R16 - U3r
R17 - 240
R18 - 10k
R19 - 2k7

R20 - 2k7
R21 - 2k7
R22 - 2k2
R23 - 3k3
R24 - 2k

Kondensatory

C1 - 33pF
C2 - 33pF
C3 - 680nF
C4 - 100nF
C5 - 100nF

Półprzewodniki:

T1 - BC547
T2 - BC547
T3 - BC547
T4 - BC547
T5 - BC547
T6 - BC547
T7 - BC547
T8 - BC547
T9 - BC547

T10 - BC547
T11 - BC547
T12 - BD139

D1 - 1N4148

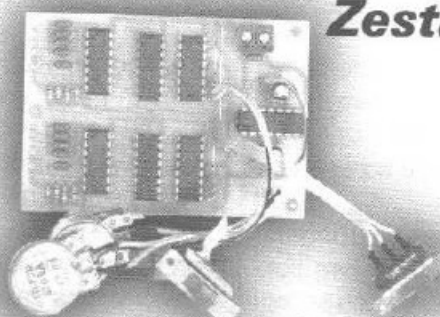
Układy scalone:

U1 - 89C51 zaprogramowany
U2 - LM317
U3 - 7805

Inne:

Z1 - ARK2
Z2 - AKK2
Z3 - ARK3
Z4 - PB-16S
Z5 - PLS14
Q1 - 12MHz
PR1 - CA6H102 1k pionowy
RA1 - 4k7 drabinka 4k7*8
LCD - 1601
S1 - mikroprzełącznik
S2 - mikroprzełącznik
Podstawa - DIL40

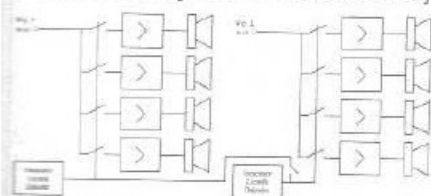
Wirujący dźwięk - LESLIE stereo

Zestaw 308-K

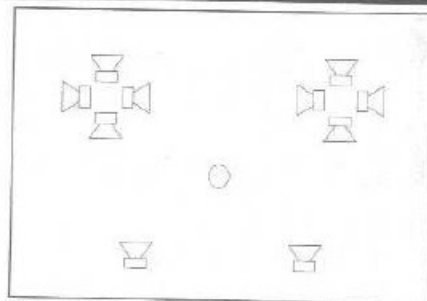
Wirujący dźwięk - to nic innego, jak układ ośmiu przełączników (po cztery dla jednego kanału) elektronicznych z generatorem pracującym od 1Hz do 300Hz. Sterownik umożliwia podłączenie czterech wzmacniaczy mocy do jednego kanału. Efekt, jaki uzyskujemy przy odsłuchu utworów, sprawia wrażenie przebywania w katedrze lub przy zwiększeniu obrotów - koncertu na wolnym powietrzu.

Miłośnicy muzyki szukają coraz to nowszych doznań. Jednym z ciekawszych efektów jest wirowanie głośników podczas odtwarzania utworu muzycznego. Wirowanie pozwala uzyskać efekt katedralny lub wibrato. Wszystkie urządzenia, jakie były opisane w literaturze fachowej były monofoniczne. My opracowaliśmy pełny układ stereo z możliwością regulacji obrotów zsynchronizowanych z jednego generatora dla obydwu kanałów, dwa kanały regulowane niezależnie lub jeden kanał obracający się w lewo, a drugi w prawo. W efekcie każdy może ustawić naj-

Rys. 1 Schemat blokowy

lepsze brzmienie dla siebie. Częstotliwość generatora wynosi od 1Hz do 300Hz, co odpowiada od 15 do 4500 obrotów na minutę. Jest to znacznie więcej, niż można uzyskać na mechanicznym odpowiedniku. Schemat blokowy urządzenia został przedstawiony na rys.1, natomiast schemat ideowy został zamieszczony na rys. 2. Jak widzimy układ składa się z dwóch takich samych kanałów. Dlatego skupimy się na opisie tylko jednego z nich. Zaczniemy od generatora zbudowanego na trzech bramkach NOT - U1E, U1D, U1F (U1B, U1C, U1A). Zmianę częstotliwości generatora dokonujemy poprzez zwiększenie lub zmniejszenie wartości rezystancji potencjometru P1 (P2). Im większa rezystancja, tym mniejsza częstotliwość generatora i na odwrót - im mniejsza rezystancja, tym większa częstotli-

Rys. 4 Przykładowe rozmieszczenie kolumn głośnikowych w pokoju

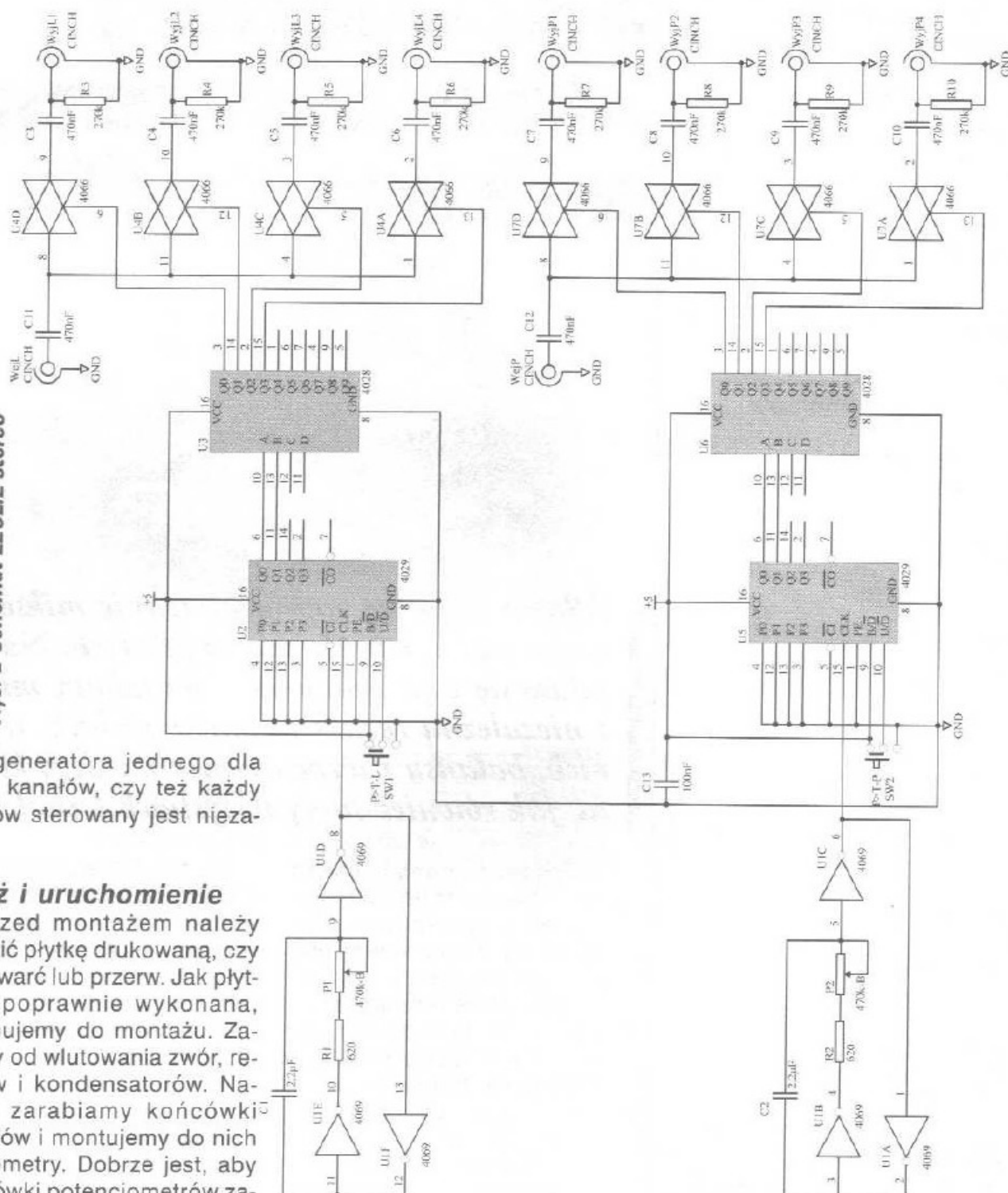
wość. Sygnał z generatora podawany jest na programowalny licznik rewersyjny U2 (U5). Zadaniem licznika jest zliczanie impulsów z generatora i przetworzenie ich na kod BCD. Przetwarzanie może odbywać się w przód lub wstecz. Uzależnione jest to od podania stanu niskiego lub wysokiego na wejście 10 U/D. Dokonujemy tego poprzez przełącznik SW1 (SW2). Dwa wyjścia licznika Q1 i Q2 sterują dekodern 1 z 10 U3 (U6). Pozostałe wyjścia są nie wykorzystane. Zadaniem dekodera jest wybór jednego z czterech wejść. Oznacza to, że w zależności od stanu wejść A i B na jednym z czterech pierwszych wyjść jest stan wysoki. Zależność jest następująca:

A	B	Q0	Q1	Q2	Q3
0	0	0	0	0	0
1	0	1	1	0	0
0	1	1	0	1	0
1	1	1	0	0	1

Aktywne wyjście włącza jeden z czterech kluczy analogowych 4066 U4D, U4B, U4C, U4A (U7D, U7B, U7C, U7A). Gdy klucz analogowy zostanie włączony, wówczas sygnał m.cz. z wejścia Wej.L (Wej.P) trafi poprzez ów klucz do jednego z czterech wyjść Wyj.L1, Wyj.L2, Wyj.L3, Wyj.L4 (Wyj.P1, Wyj.P2, Wyj.P3, Wyj.P4). Szybkość przełączania uzależniona jest do częstotliwości generatora. W naszym przypadku generator pracuje z częstotliwością od 1Hz do 300Hz. Odpowiada to prędkości obrotowej od $1\text{Hz} \cdot 60\text{s}/4 = 15\text{obr}/\text{min}$ do $300\text{Hz} \cdot 60/4 = 4500\text{obr}/\text{min}$. Pozostało jeszcze wyjaśnić zadanie przełącznika SW3. Przełącznik umożliwia

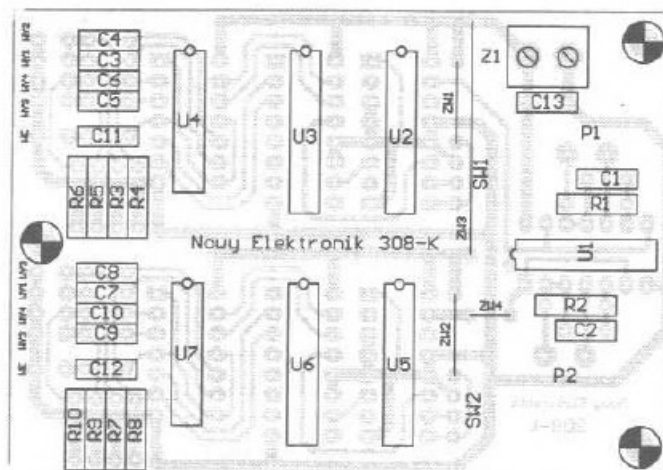
Rys. 2 Schemat LESLIE stereo

wyбір generatora jednego dla obydwu kanałów, czy też każdy z kanałów sterowany jest niezależnie.

Montaż i uruchomienie

Przed montażem należy sprawdzić płytkę drukowaną, czy nie ma zwarców lub przerw. Jak płytkę jest poprawnie wykonana, przystępujemy do montażu. Zaczynamy od wlotowania zwor, rezystorów i kondensatorów. Następnie zarabiamy końcówki przewodów i montujemy do nich potencjometry. Dobrze jest, aby na końcówki potencjometrów założyć koszulki termokurczliwe. Wówczas mamy pewność, że przewody się nie ułamią. Drugie końce przewodów wlotowujemy w płytkę drukowaną i podłączamy napięcie +12V. Miernikiem częstotliwości sprawdzamy, czy generator pracuje. Kręcąc potencjometrem sprawdzamy zakres częstotliwości. Oczywiście częstotliwość może się nieznacznie różnić i nie musi zawierać w wyżej wymienionym przedziale. Jak ktoś ma ochotę, to może ekspe-

Rys. 3 Rozmieszczenie elementów na płytce drukowanej (skala 1:1)

rymentować z wartością elementów C1 (C2) i R1 (R2).

Na zakończenie montażu wlutowujemy pozostałe układy scalone, sprawdzamy poprawność montażu i poprawiamy ewentualne błędy. Układ jest gotów do pracy. Jako wzmacniacza mocy można użyć zestawu 015-K, 070-K. Dla tych, którzy chcą zastosować LESLIE do celów estradowych, proponuję zestaw 107-K. Jako przedwzmacniacz polecam 135-K.

Spis elementów

Rezystory:

R1 – 620
R2 – 620
R3 – 270k
R4 – 270k
R5 – 270k
R6 – 270k
R7 – 270k
R8 – 270k
R9 – 270k
R10 – 270k

Kondensatory:

C1 – 2,2nF
C2 – 2,2nF
C3 – 470nF
C4 – 470nF
C5 – 470nF
C6 – 470nF
C7 – 470nF
C8 – 470nF
C9 – 470nF
C10 – 470nF
C11 – 470nF
C12 – 470nF

Układy scalone:

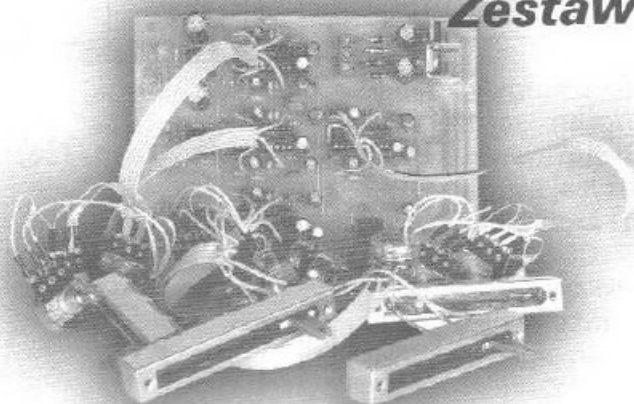
U1 – 4069
U2 – 4029
U3 – 4028
U4 – 4066
U5 – 4029
U6 – 4028
U7 – 4066

Inne:

P1 – 470k
P2 – 470k
Sw1 – przełącznik dwupozycyjny
Sw3 – przełącznik dwupozycyjny
Sw2 – przełącznik dwupozycyjny
Z1 – ARK2

3-kanalowy stereofoniczny mikser audio

Zestaw 305-K

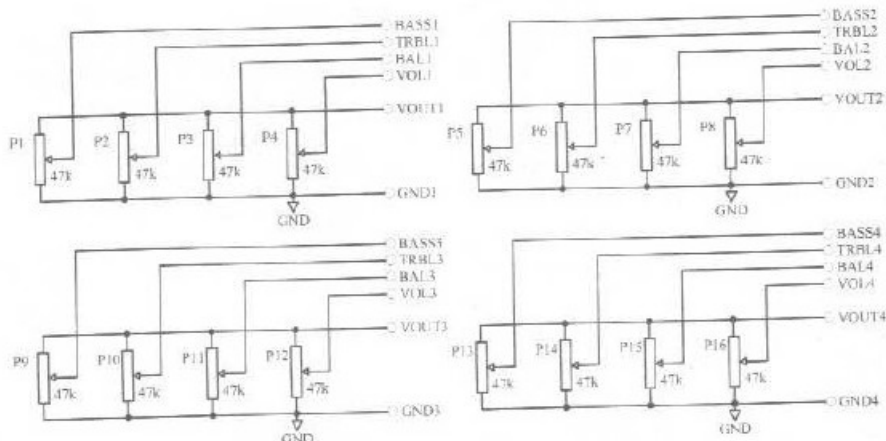
Wbrew pozorom zaprojektowanie miksera audio nie należy do zadań prostych. Nam udało się zaprojektować 3-kanalowy mikser z niezależną regulacją tonów niskich, wysokich, balansu i wzmocnienia każdego kanału, jak również sumy wszystkich kanałów.

Prezentowany układ miksera został zaprojektowany z ogólnie dostępnych układów. Każdy kanał składa się z przedwzmacniacza opartego na scalonym wzmacniaczu operacyjnym TL072 i specjalizowanym układzie regulacji wzmocnienia, balansu, tonów niskich i wysokich. Układ ten to TDA1524 produkowany

przez firmę PHILIPS. Również do zsumowania sygnałów z trzech kanałów został wykorzystany TDA1524 i TL072.

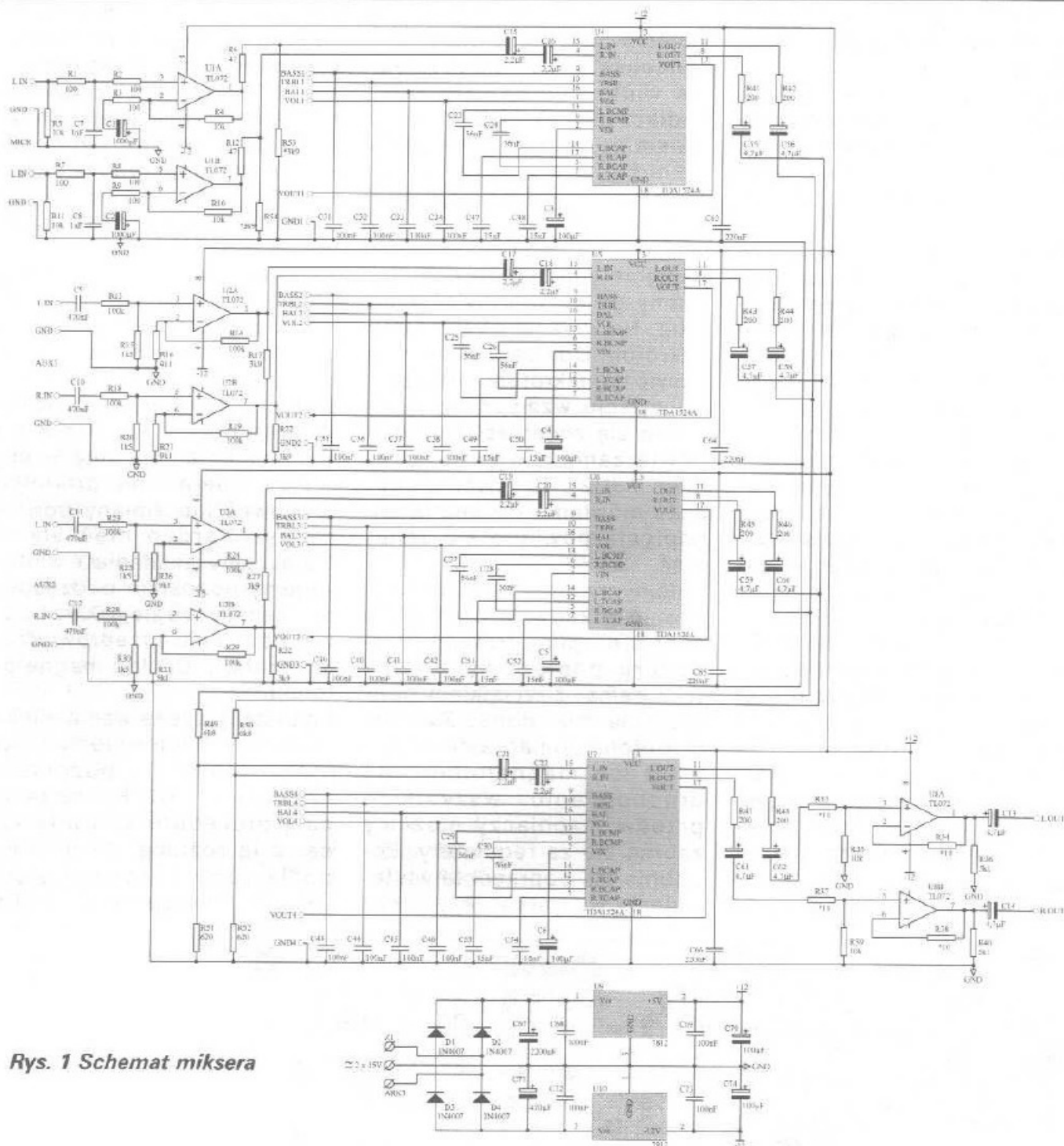
Opis i działanie

Schemat miksera został przedstawiony na rys.1. Jak widzimy mikser składa się z trzech stereofonicznych kanałów i jednego sumatora.

Rys. 2 Schemat podłączenia potencjometrów

Rys. 1 Schemat miksera

Pierwszy kanał to przedwzmacniacz mikrofonowy zbudowany na TL072 (U1) i regulator oparty na TDA1524 (U4). Do jego wejścia możemy podłączyć wyłącznie mikrofon. Sygnał z mikrofonu jest rzędu kilku-, kilkunastu miliwoltów. Elementy RC przedwzmacniacza zostały tak obliczone, aby wzmacnienie układu pozwoliło na wyjściu U1 osiągnąć wystarczający poziom sygnału do dalszej obróbki. Wzmocniony sygnał trafia do układu regula-

cji i wzmacnienia TDA1524. Regulacja wzmacnienia balansu oraz tonów niskich i wysokich odbywa się poprzez podanie odpowiedniej wartości napięcia na określone wejście. Rozwiązanie takie umożliwiło zastosowanie nieekranowanych potencjometrów i nieekranowanych przewodów łączących potencjometry z płytką drukowaną. W konsekwencji układ potencjometryczny przedstawiony na rys. 2 nie jest wrażliwy na zakłócenia zewnętrzne. Rów-

niez długość przewodów łączących płytkę z potencjometrami nie ma wielkiego znaczenia. Nawet przewody o długości kilkunastu metrów nie wpłyną na jakość dźwięku na wyjściu.

Drugi kanał jest uniwersalny i można do niego podłączyć dowolne urządzenia, takie jak CD, magnetofon, video itp. Tu również został zastosowany TL072 (U2). Zmianie uległy: układ połączeń rezystorów i ich wartości. Z U2 sygnał trafia na identyczny układ regu-

lacji, jak w kanale pierwszym. Kanał trzeci jest wierną kopią kanału drugiego.

Sygnały z poszczególnych kanałów trafiają do sumatora zbudowanego ze znanego już TDA1524 (U7) i wzmacniacza operacyjnego TL072 (U8).

Montaż i uruchomienie

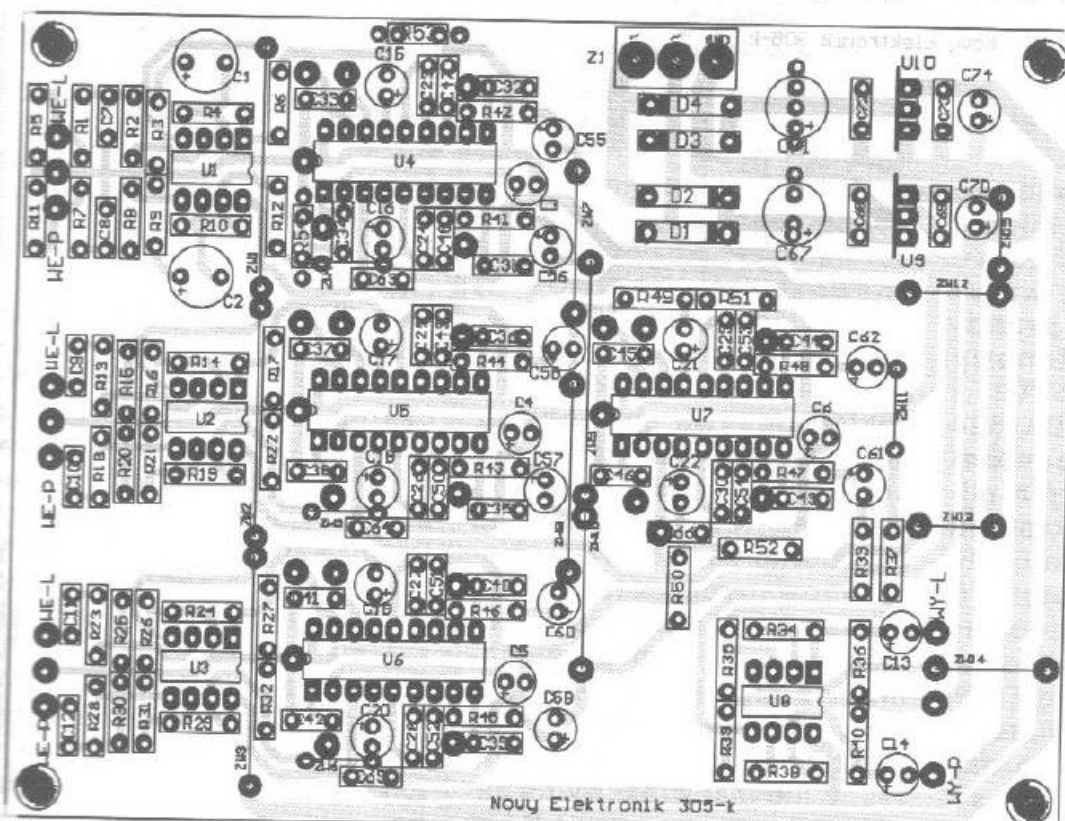
Schemat płytki drukowanej z rozmieszczeniem elementów został przedstawiony na rys. 3. Jak widzimy płytka jest dosyć duża. Dlatego montaż powinniśmy przeprowadzić etapami. Zaczynamy od wlutowania mostków. Kolejnym krokiem jest wlutowanie i uruchomienie zasilacza. Należy pamiętać, aby stabilizator 7812 wyposażyć w niewielki radiator. Pobór prądu z tego stabilizatora jest znacznie większy niż z 7912. Dzieje się tak, ponieważ 7912 wykorzystywany jest tylko do zasilania układów TL072, a 7812 również do układów TDA1524. Po zmontowaniu i sprawdzeniu zasilacza możemy rozpocząć montaż pierwszego kanału miksera, a w zasadzie jego części, czyli przedwzmacniacza opartego

na TL072. W tym celu wlutowujemy rezystory R1-R12 i kondensatory C1-C2. Następnie wlutowujemy układ U1. Podłączamy zasilanie i miernikiem sprawdzamy napięcie na nóżce 8 i 4, które odpowiednio powinno wynosić +12V i -12V. Następnie na mierniku ustawiamy zakres 2V napięcia zmiennego i podłączamy go do wyprowadzenia 1 U2. Na wejście podłączamy mikrofon. Gdy zaczniemy coś mówić do mikrofonu, napięcie na wyjściu wzmacniacza powinno się zmieniać. To samo powtarzamy z wyprowadzeniem 7 (U2). Tu również podczas mówienia do mikrofonu napięcie powinno się zmieniać.

Kolejnym etapem jest uruchomienie przedwzmacniacza w kanale drugim i trzecim. Procedura postępowania jest taka sama, z wyjątkiem podłączenia mikrofonu. Zamiast mikrofonu podłączamy sygnał z CD lub magnetofonu. Po uruchomieniu wszystkich przedwzmacniaczy możemy zabrać się za regulatory. Podobnie jak poprzednio wlutowujemy wszystkie rezystory i

kondensatory z pierwszego kanału. Następnie podłączamy potencjometry zgodnie z rys. 2. Miernikiem sprawdzamy napięcie zasilania na nóżce 3 U4. Powinno wynosić +12V. Odłączamy zasilanie i wlutowujemy U4. Powtórnie do pierwszego kanału podłączamy mikrofon, a miernik do C55. Wszystkie potencjometry ustawiamy w środkowe położenie. Podłączamy mikrofon i stukamy palcem. Na mierniku powinno zmieniać się napięcie. Potencjometr suwakowy ustawiamy na minimum wzmocnienia, pukamy w mikrofon. Miernik nie powinien reagować lub zmiany powinny być bardzo niewielkie. Odłączamy zasilanie i wlutowujemy pozostałe podzespoły z kanału drugiego i trzeciego. Ponownie przeprowadzamy próbę z CD lub magnetofonem.

Pozostał jeszcze wzmacniacz sumujący. Wlutowujemy rezystory R49-R52 i pozostałe części wraz z U7. Powtarzamy całą procedurę sprawdzającą, z tą różnicą, że miernik podłączamy do kondensatora C61, a następnie C62. Po

Rys. 3 Rozmieszczenie elementów na płycie drukowanej (skala 1:1)

stwierdzeniu, że wszystko działa poprawnie, pozostało wlutować jeszcze pozostałe elementy i powtórnie przetestować cały mikser.

Na zakończenie życzę dużo zabawy i udanych miksów.

Spis elementów

Rezystory:

R1 - 100
R2 - 100
R3 - 100
R4 - 10k
R5 - 10k
R6 - 47
R7 - 100
R8 - 100
R9 - 100
R10 - 10k
R11 - 10k
R12 - 47
R13 - 100k
R14 - 100k
R15 - 1k5
R16 - 9k1
R17 - 3k9
R18 - 100k
R19 - 100k
R20 - 1k5
R21 - 9k1
R22 - 3k9
R23 - 100k
R24 - 100k
R25 - 1k5
R26 - 9k1
R27 - 3k9
R28 - 100k
R29 - 100k
R30 - 1k5
R31 - 9k1
R32 - 3k9
R33 - *10
R34 - *10'
R35 - 10k
R36 - 5k1
R37 - *10
R38 - *10
R39 - 10k
R40 - 5k1 *
R41 - 200
R42 - 200
R43 - 200
R44 - 200
R45 - 200
R46 - 200
R47 - 200
R48 - 200
R49 - 6k8

R50 - 6k8
R51 - 620
R52 - 620
R53 - *3k9
R54 - *3k9

Kondensatory:

C1 - 1000µF/25V
C2 - 1000µF/25V
C4 - 100µF/16V
C3 - 100µF/16V
C5 - 100µF/16V
C6 - 100µF/16V
C7 - 1nF
C8 - 1nF
C9 - 470nF
C10 - 470nF
C11 - 470nF
C12 - 470nF
C13 - 4,7µF
C14 - 4,7µF
C15 - 2,2µF
C16 - 2,2µF
C17 - 2,2µF
C18 - 2,2µF
C19 - 2,2µF
C20 - 2,2µF
C21 - 2,2µF
C22 - 2,2µF
C23 - 56nF
C24 - 56nF
C25 - 56nF
C26 - 56nF
C27 - 56nF
C28 - 56nF
C29 - 56nF
C30 - 56nF
C31 - 100nF
C32 - 100nF
C33 - 100nF
C34 - 100nF
C35 - 100nF
C36 - 100nF
C37 - 100nF
C38 - 100nF
C39 - 100nF
C40 - 100nF
C41 - 100nF
C42 - 100nF
C43 - 100nF
C44 - 100nF
C45 - 100nF
C46 - 100nF
C47 - 15nF
C48 - 15nF
C49 - 15nF
C50 - 15nF
C51 - 15nF
C52 - 15nF

C53 - 15nF
C54 - 15nF
C55 - 4,7µF
C56 - 4,7µF
C57 - 4,7µF
C58 - 4,7µF
C59 - 4,7µF
C60 - 4,7µF
C61 - 4,7µF
C62 - 4,7µF
C63 - 220nF
C64 - 220nF
C65 - 220nF
C66 - 220nF
C67 - 1000µF/25V
C69 - 100nF
C68 - 100nF
C70 - 100µF
C72 - 100nF
C73 - 100nF
C74 - 100µF
C71 - 1000µF/25V

Półprzewodniki:

D1 - 1N4007
D2 - 1N4007
D3 - 1N4007
D4 - 1N4007

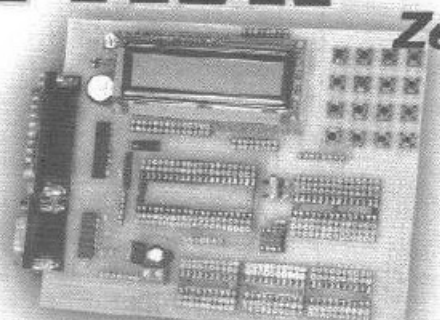
Układy scalone:

U1 - TL072
U2 - TL072
U3 - TL072
U4 - TDA1524A
U5 - TDA1524A
U6 - TDA1524A
U7 - TDA1524A
U8 - TL072
U9 - 7812
U10 - 7912

Inne:

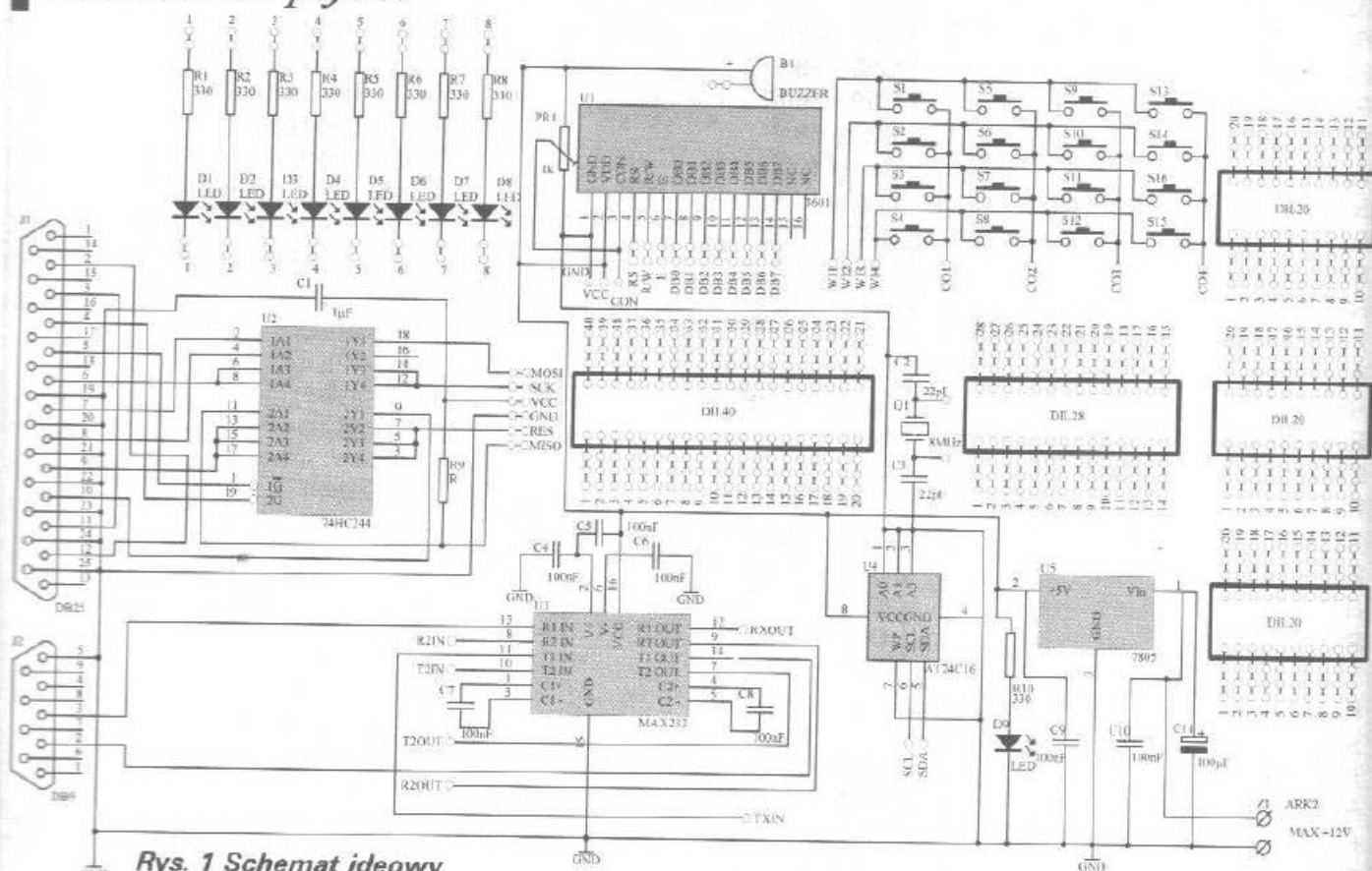
Z1 - ARK3
P1 - 47k
P2 - 47k
P3 - 47k
P4 - 47-100k/A(suwakowy)
P5 - 47k
P6 - 47k
P7 - 47k
P8 - 47-100k/A(suwakowy)
P9 - 47k
P10 - 47k
P11 - 47k
P12 - 47-100k/A(suwakowy)
P13 - 47k
P14 - 47k
P15 - 47k
P16 - -47-100k/A(suwakowy)

Programator zestaw uruchomieniowy dla AVR

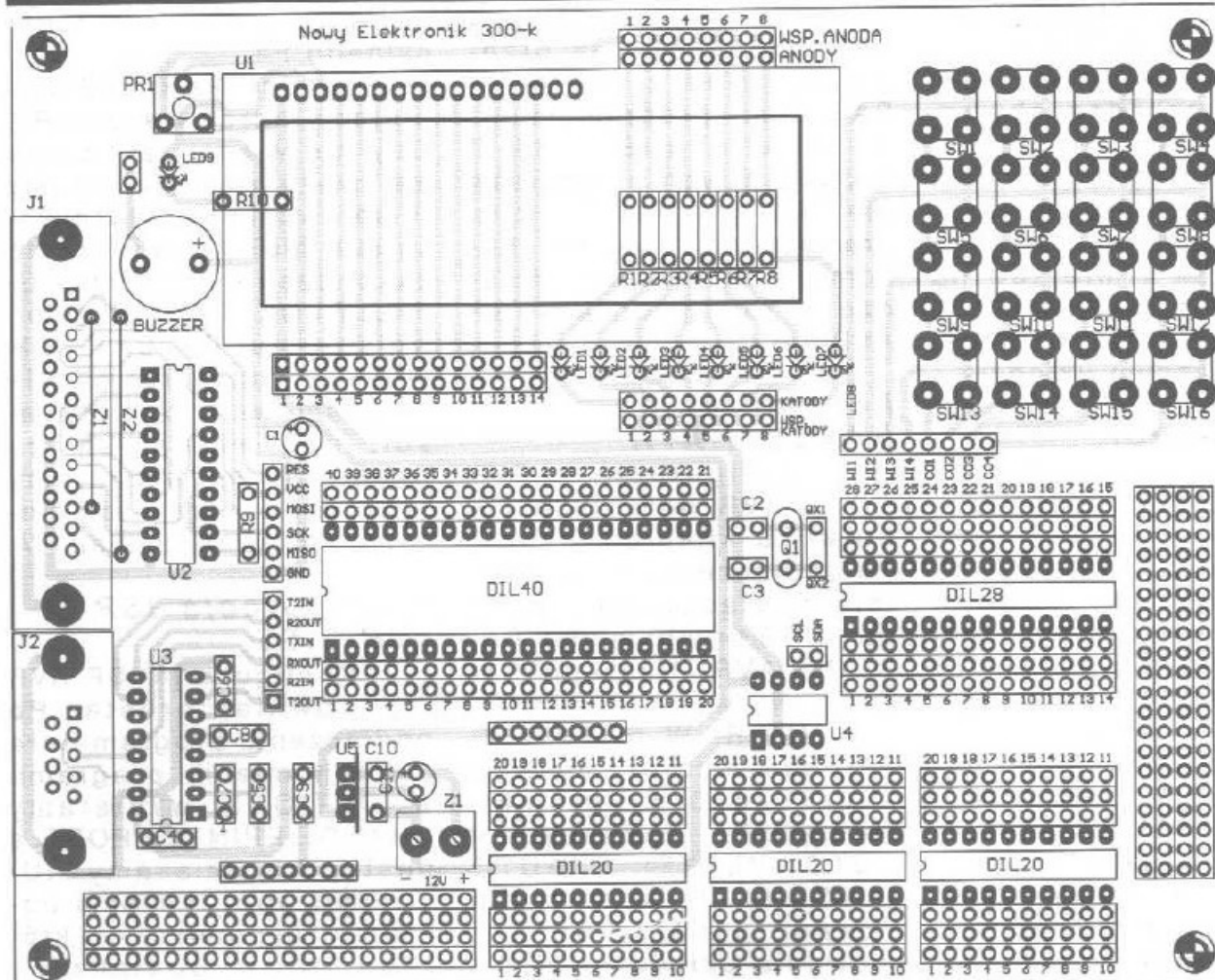

Zestaw 300-K

Układy AVR już na dobre zadomowiły się w polskiej elektronice. Aby szybko i sprawnie budować oparte na nich aplikacje, musimy posiadać programator i układ uruchomieniowy. Proponowany zestaw umożliwia zaprogramowanie każdego układu AVR, a zaprojektowany układ możemy uruchomić i przetestować na płycie.

Oryginalne zestawy uruchomieniowe proponowane przez firmę Atmel lub niezależnych producentów mają dwie zasadnicze wady. Jedną to wysoka cena, wahająca się od kilkuset do kilkunastu tysięcy zł. Oczywiście w skład tych najdroższych wchodzi oprogramowanie o dużo większych możliwościach niż te, które można ściągnąć za darmo z Internetu. Jednak i tak mało kto może sobie pozwolić na kupno takiego pakietu. Drugą wadą jest nie zawsze zrozumiały dla mnie układ połączeń ścieżek na płycie drukowanej. Ja wychodzę z założenia, że każda nóżka układu powinna być niezależna i nikt nam nie może narzucać, jak ma być zaprojektowany nasz własny układ. Tymczasem wielu producentów takich zestawów z góry skazuje nas na taki, czy inny układ połączeń. Projektując układ zwracam szczególną uwagę.

Rys. 1 Schemat ideowy

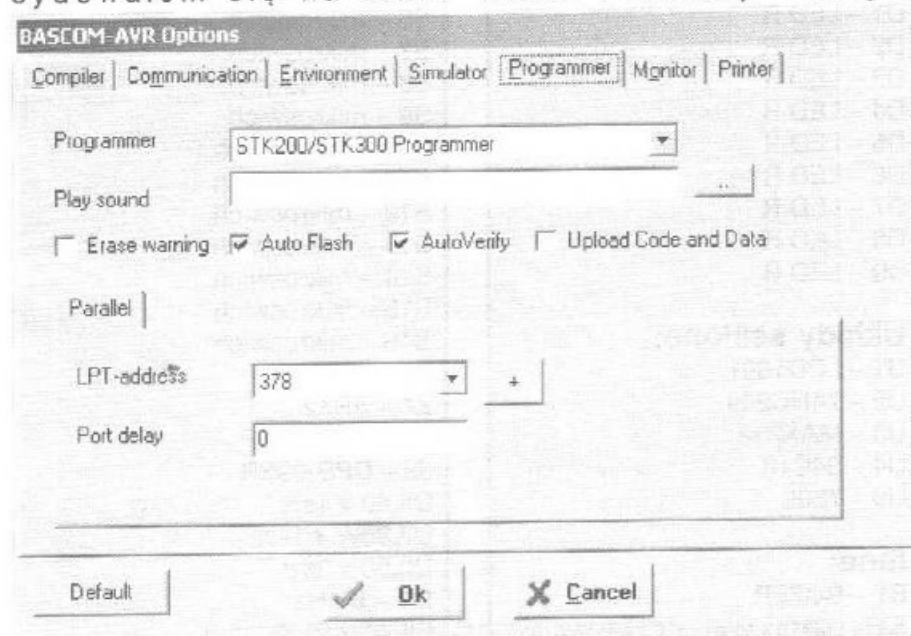
Rys. 2 Rozmieszczenie elementów na płycie drukowanej (skala 1:1)

aby nic nie ograniczało naszej inwencji twórczej podczas uruchamiania własnych konstrukcji. Jedynym wyjątkiem jest pamięć 24C16, której wyprowadzenie WP(7) jest na stałe zwarte z masą. Zdecydowałem się na takie

rozwiązanie, ponieważ nigdy w mojej kilkunastoletniej praktyce nie spotkałem wykorzystania owego wyprowadzenia. Tym bardziej, że owe wyprowadzenie można wykorzystać tylko w dwóch przypadkach. Pierwszy - to gdy

mamy zamiar zastosować więcej niż jedną pamięć, a drugi przypadek - to kiedy chcemy zabronić wpisu do owej pamięci.

Na płycie uruchomieniowej umieściłem również programator, który może bezpośrednio programować dowolnie wybrany układ AVR. W tym celu wystarczy przewodami połączyć odpowiednie piny z programatora z programowanym układem. Oprócz programatora na płycie znajduje się wyświetlacz LCD 1*16, układ szesnastoklawiszowej klawiatury matrycowej, którą w każdej chwili możemy podłączyć do układu, osiem diod LED. Diody możemy sterować "0" lub "1" w zależności od potrzeb. Nie mogło również zabraknąć układu komunikacji z jednostką nadrzędną, na przykład komputerem PC.

Rys. 3 Wybór programatora w BASCOM-AVR

W tym celu został umieszczony układ MAX232. wymienione układy są praktycznie niezbędne, aby zaprojektować i przetestować dowolny układ. Na płycie znajduje się jeszcze zasilacz, buzzer, kilka podstawek i miejsce na różne mniejsze elementy, których jest przynajmniej kilka w każdym układzie.

Programator

Programator jest typowym układem ISP, jakich wiele można znaleźć w Internecie i pismach elektronicznych. Głównym i jedynym układem, jaki posiada nasz programator jest 74HC244. W układzie znajduje się osiem buforów. Ich zadaniem jest odseparowanie złącza Centronics (LPT) od programowanego układu. Również dobrze można było ten układ pominąć, co może się skończyć uszkodzeniem złącza w komputerze.

Do obsługi programatora można wykorzystać dowolny program, który obsłu-

guje programatory STK 300. Próby zostały przeprowadzone z pakietem BASCOM i programem firmy Atmel AVR ISP 2.65. Z żadnym z tych programów nie było problemów. Programator spisywał się znakomicie. Do zestawu dołączony jest program ISP AVR ver.

Konfiguracja BASCOM AVR

Konfiguracja BASCOM AVR ogranicza się do kilku kliknięć myszą. Po podłączeniu programatora do złącza LPT1, LPT2 lub LPT3 uruchamiamy BASCOM AVR. Następnie w OPTIONS wybieramy PROGRAMMER. W pierwszym okienku wybieramy STK 200/STK300 Programmer. Następnie zaznaczamy AUTO VERIFY i AUTO FLASH. Pierwsza opcja pozwoli podczas programowania układu na automatyczną weryfikację wpisanego programu, natomiast druga opcja umożliwia automatyczne programowanie procesora po

wciśnięciu klawisza funkcyjnego F4.

W zakładce PARALLE wybieramy adres złącza LPT. Gdy nie wiemy, jaki adres ma nasze złącze, możemy to sprawdzić we Właściwościach Mój Komputer. Na zakończenie klikamy DEFAULT i OK. Od tej pory po wciśnięciu F4 BASCOM AVR automatycznie będzie programował nasz procesor, pod warunkiem że wcześniej skompilujemy napisany program, co możemy zrobić wciskając F7.

Konfiguracja ISP AVR 2.65

Konfiguracja ISP AVR jest również prosta. Po podłączeniu programatora i uruchomieniu programu w OPTIONS wybieramy CHANGE PRINTER PORT, a następnie wciskamy AUTOFIND. Program sam powinien rozpoznać, do którego portu podłączony jest programator. Wciskamy OK i możemy zacząć programować. Do zestawu dołączony jest program ISP AVR 2.65.

Spis elementów

Rezystory:

R1 – 330
R2 – 330
R3 – 330
R4 – 330
R5 – 330
R6 – 330
R7 – 330
R8 – 330
R9 – 100k
R10 – 330

Kondensatory:

C1 – 1µF/50V
C2 – 33pF
C3 – 33pF
C4 – 100nF
C5 – 100nF
C6 – 100nF
C7 – 100nF
C8 – 100nF
C9 – 100nF
C10 – 100nF

C11 – 100µF/16V

Półprzewodniki:

D1 – LED R
D2 – LED R
D3 – LED R
D4 – LED R
D5 – LED R
D6 – LED R
D7 – LED R
D8 – LED R
D9 – LED R

Układy scalone:

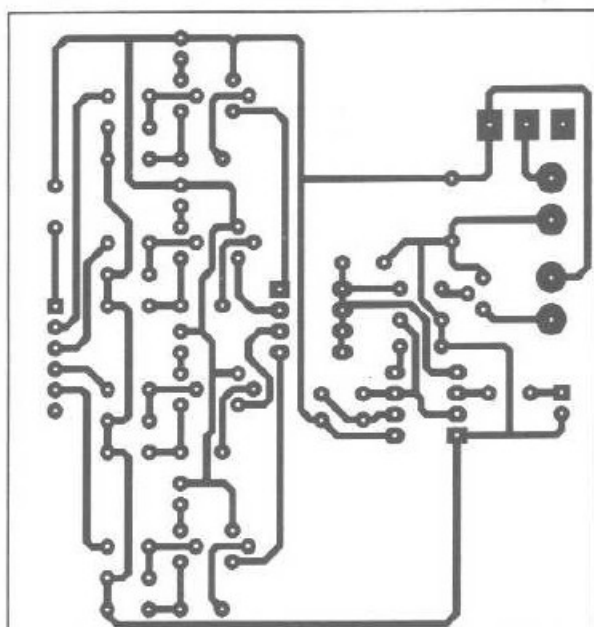
U1 – LCD1601
U2 – 74HC244
U3 – MAX232
U4 – 24C16
U5 – 7805

Inne:

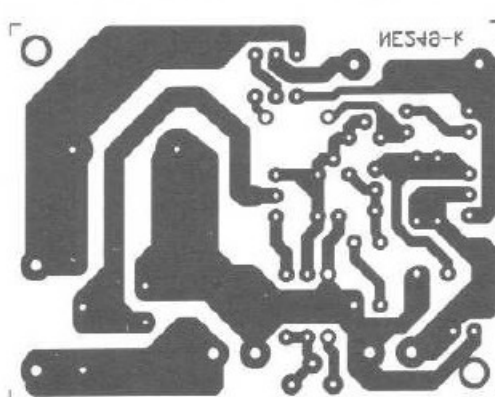
B1 – BUZER
S1 – mikroswich
S2 – mikroswich

S3 – mikroswich
S4 – mikroswich
S5 – mikroswich
S6 – mikroswich
S7 – mikroswich
S8 – mikroswich
S9 – mikroswich
S10 – mikroswich
S11 – mikroswich
S12 – mikroswich
S13 – mikroswich
S14 – mikroswich
S15 – mikroswich
S16 – mikroswich
PR1 – 1k
Z1 – ARK2
J1 – DRB-25RP
J2 – DRB-09SR
DIL40 x 1szt
DIL28W x 1szt
DIL20 x 3szt
Q1 – 8MHz
SIP40 x 9szt
Płytki – 300-K

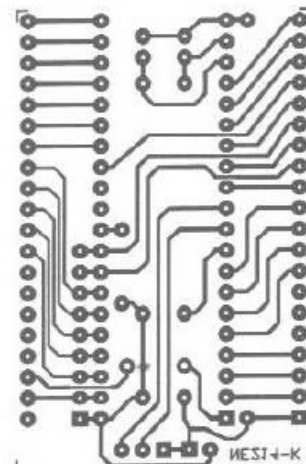

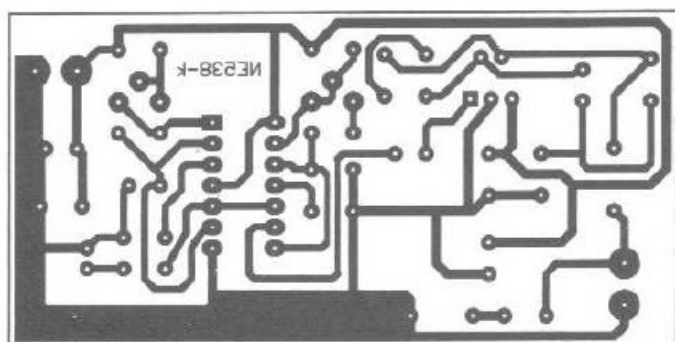
(537-k) Sygnalizator poziomu wody w wannie

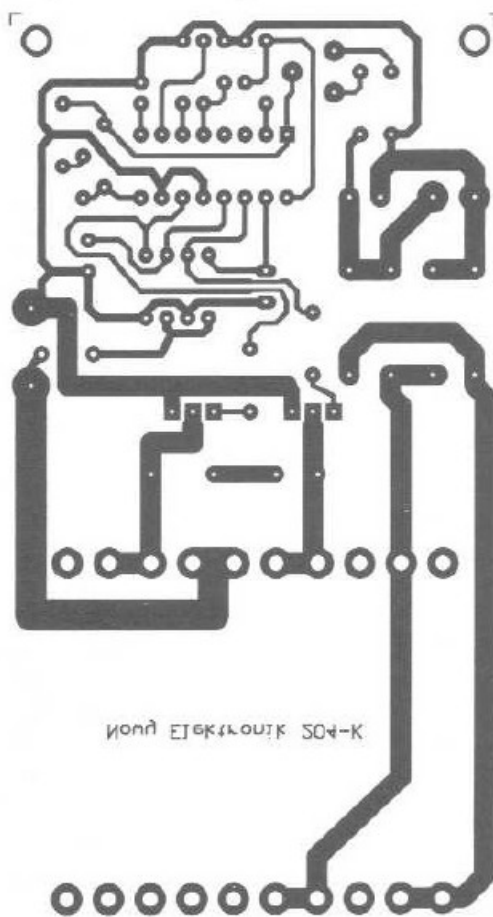
(249-k) Ekonomiczny zasilacz laboratoryjny

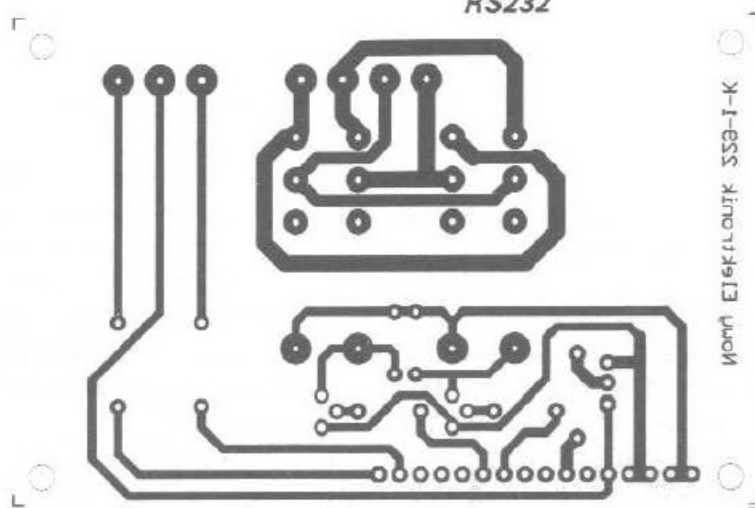
(214-k) Wyświetlacz LCD 3 1/2 cyfry z RS232

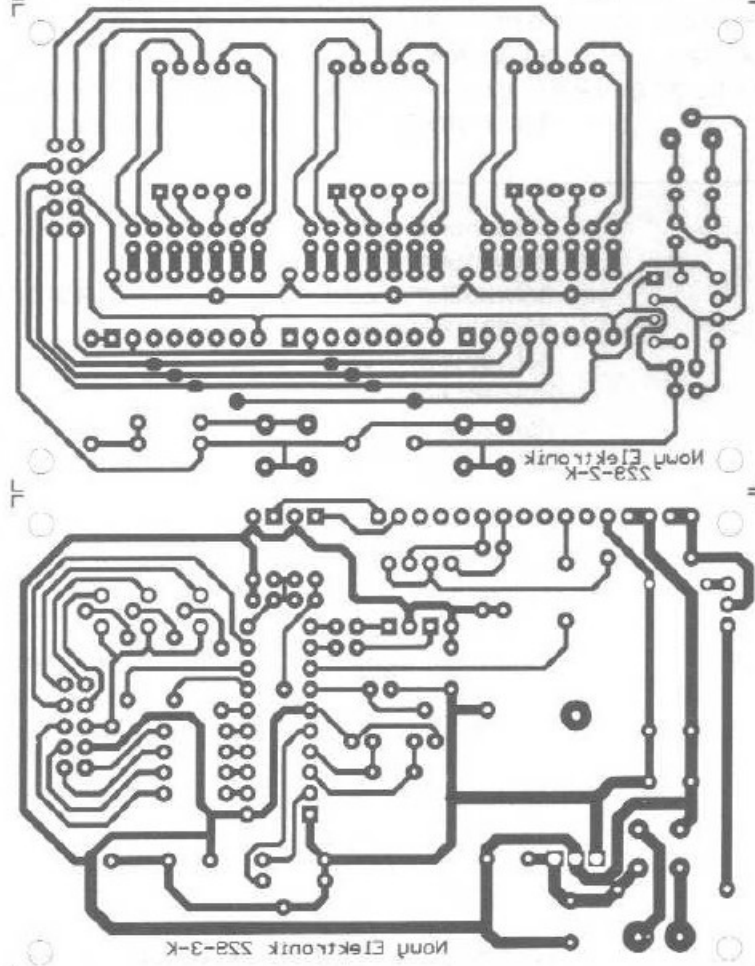
(538-k) Elektroniczny odstraszacz młodzieży

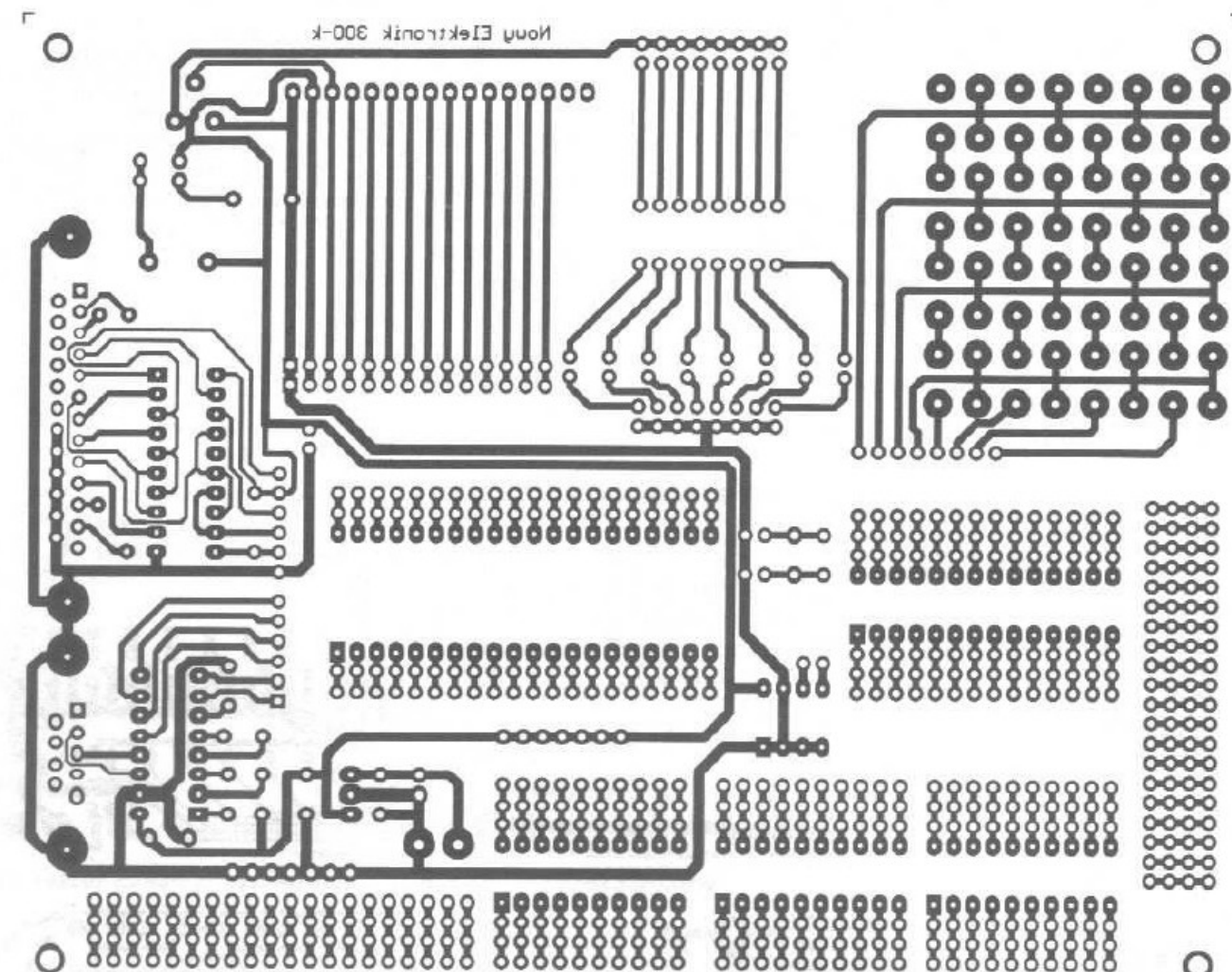

(204-k) Przetwornica do zasilania samochodowych wzmacniaczy mocy

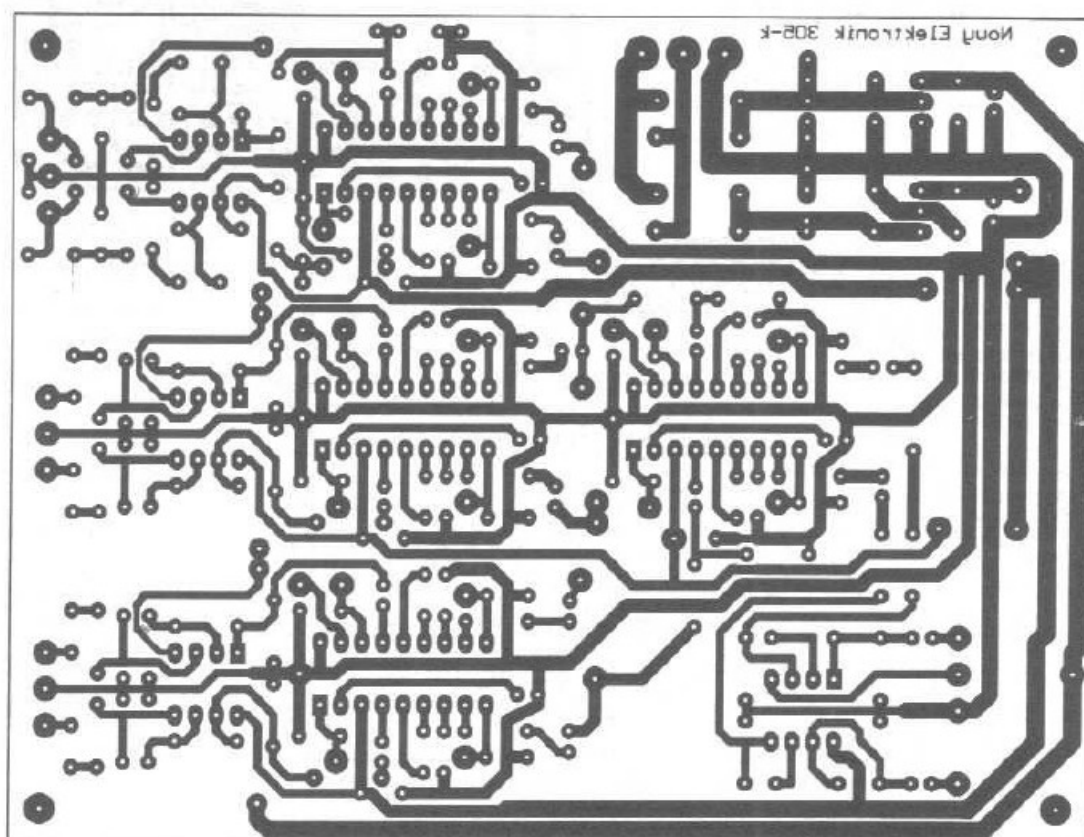

(229-k) Sterownik urządzenia obrotowej anteny UKF

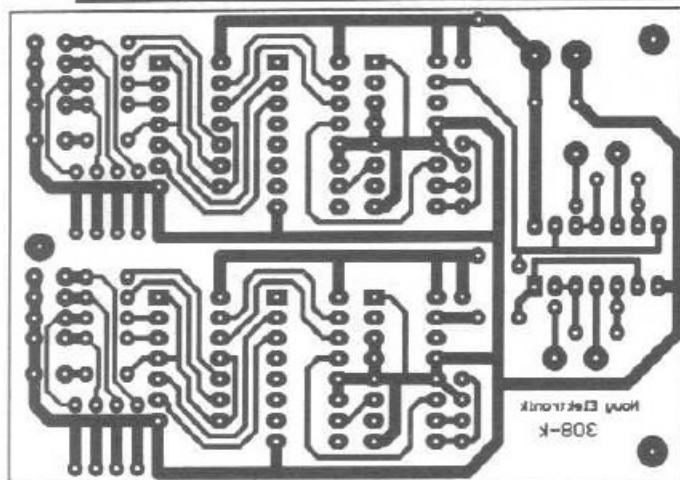
(300-k) Programator zestaw uruchomieniowy dla AVR

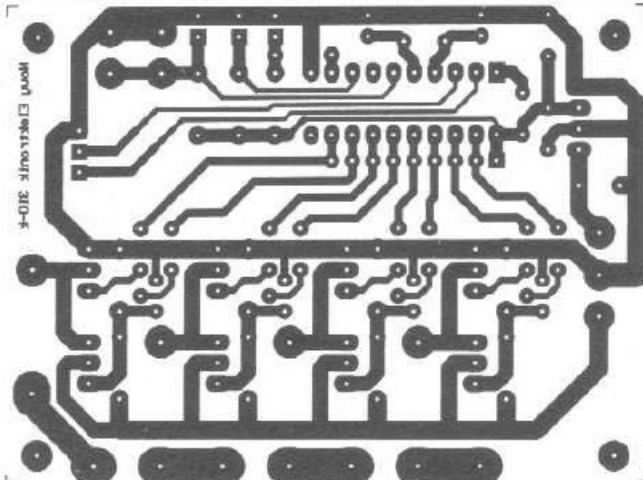
(305-k) 3-kanalowy
stereofoniczny mikser
audio

Lustrzane odbicia matryc służące do wykonania płytek drukowanych z użyciem emulsji światłoczułej

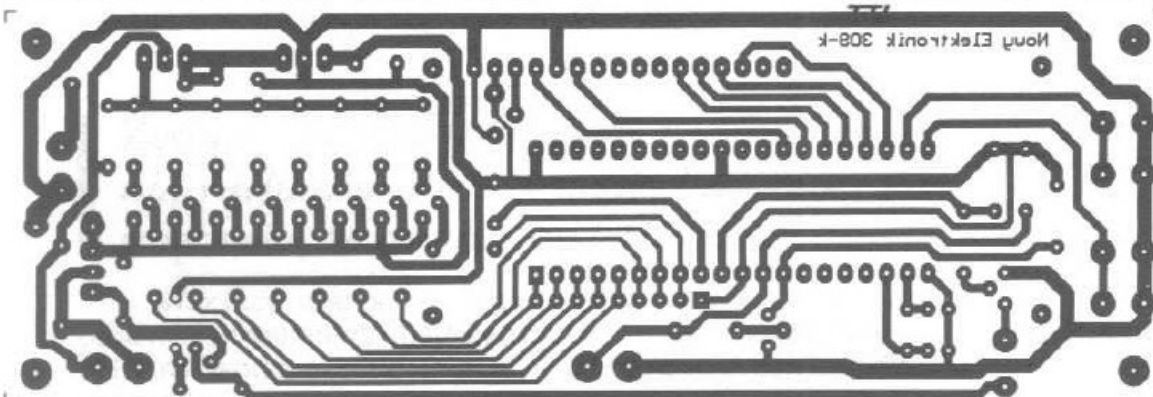

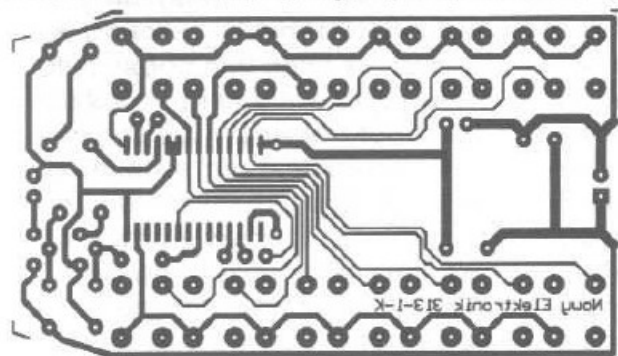
(308-k) Wirujący dźwięk – LESLIE stereo

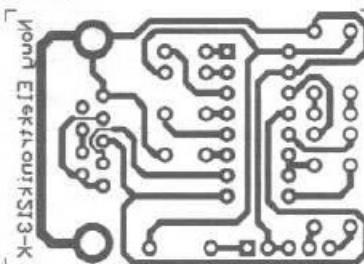
(310-k) Sterownik silnika krokowego z RS232

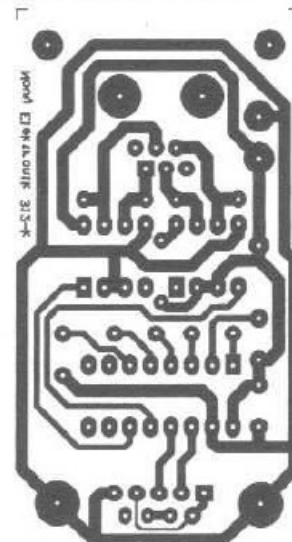
(309-k) Tester czasu przyciągnięcia/puszczenia przekaźników

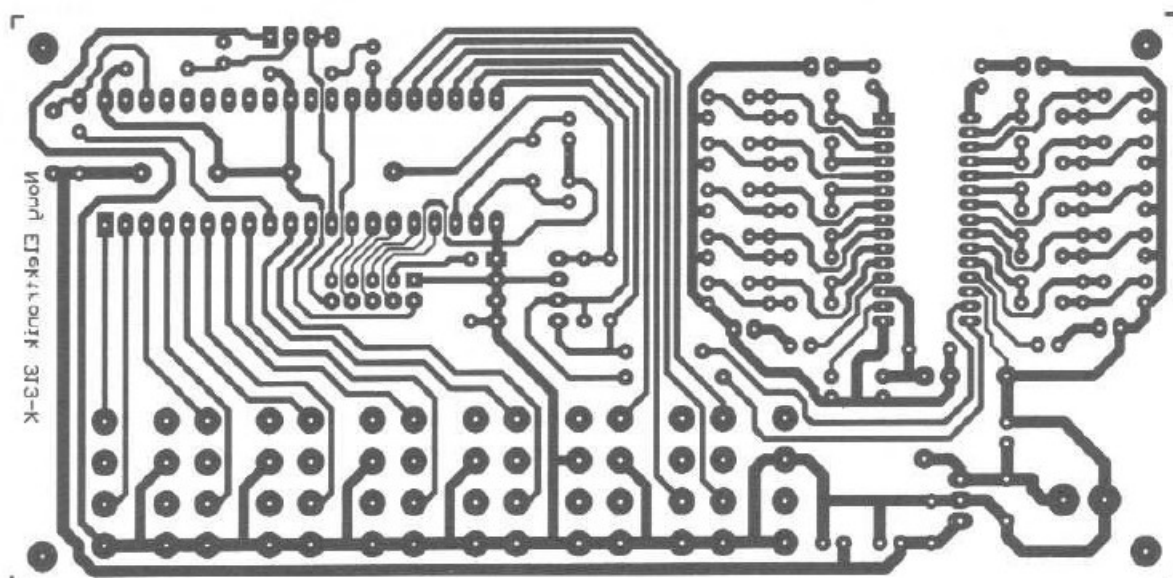
(313-1-k) Wysokiej klasy korektor graficzny ze sterowaniem cyfrowym

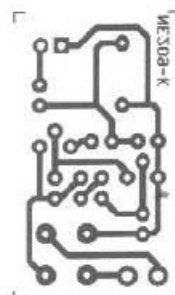
(213-k) Konwerter
RS232C <=> RS232 +5V

(312-k) RS485 jako
komputerowy
modem sieci rozległej

(313-k) Wysokiej klasy korektor graficzny ze sterowaniem cyfrowym

(209-k)
Antypirat
telefoniczny

Lustrzane odbicia matryc służące do wykonania płytek drukowanych z użyciem emulsji światłoczułej

Sygnalizator poziomu wody w wannie

Zestaw 537-K

Zestaw ten oszczędza wodę i zmniejsza za nią rachunki. Przy tym zwalnia nas z pamiętania, że do wanny leci woda.

Wszyscy wiemy, jak przy obecnych cenach za metr sześcienny wody, ważne jest jej oszczędzanie. Na pewno każdemu, kto ma wannę, zdarzyło się, że podczas przygotowania kąpieli zapomniał choć raz zakręcić kurek od kranu w odpowiednim czasie. Wynikiem tego jest nadmierne napełnianie wanny, co z kolei generuje wyższe opłaty za wodę, zwłaszcza tę ciepłą. Co prawda każda wanna jest zabezpieczona przed przelaniem wody i nie ma większego zagrożenia przed zalaniem, ale nie jest zabezpieczona przed ludzkimi ułomnościami. W związku z tym postanowiliśmy w redakcyjnym laboratorium opracować proste i skuteczne urządzenie informujące o poziomie wody nalewanej do wanny, urządzenie które jednocześnie byłoby bezpieczne w użytkowaniu.

Budowa

Schemat elektryczny układu przedstawiony został na rys.1. Na pierwszy rzut oka układ wydaje się być rozbudowany i dość skomplikowany. Nic jednak bardziej mylnego. Z wykonaniem układu nie powinien mieć trudności nawet początkujący elektronik. W konstrukcji układu zastosowano dziewięć

tanich tranzystorów oraz jeden układ scalony, znany wszystkim czytelnikom - tajmer NE555. Zastosowanie ogólnie dostępnych elementów powoduje, że układ oprócz tego że jest prosty w konstrukcji, to jest jeszcze bardzo tani w budowie.

Konstrukcję układu możemy podzielić na następujące bloki:

- Sonda pomiarowa
- Obwody pomiarowe
- Zadajnik poziomu
- Obwód wyjściowy
- Generator akustyczny
- Zasilanie

Sonda pomiarowa wraz z obwodami pomiarowymi zapewnia detekcję poziomu wody w zbiorniku (wannie). Zadajnik poziomu jest poczwórnym przełącznikiem hebelkowym ustalającym próg zadziałania sygnalizatora. Obwód wyjściowy umożliwia dołączenie dodatkowego elementu sygnalizacyjnego. Generator akustyczny sygnalizuje przekroczenie poziomu wody ustalonego zadajnikiem.

Uwaga! Ze względów bezpieczeństwa układ należy zasiląć z baterii o napięciu 9 volt.

Sonda pomiarowa to pięć przewodów o odizolowanych końcówkach i o odpowiedniej długości. Dołączona jest do ukła-

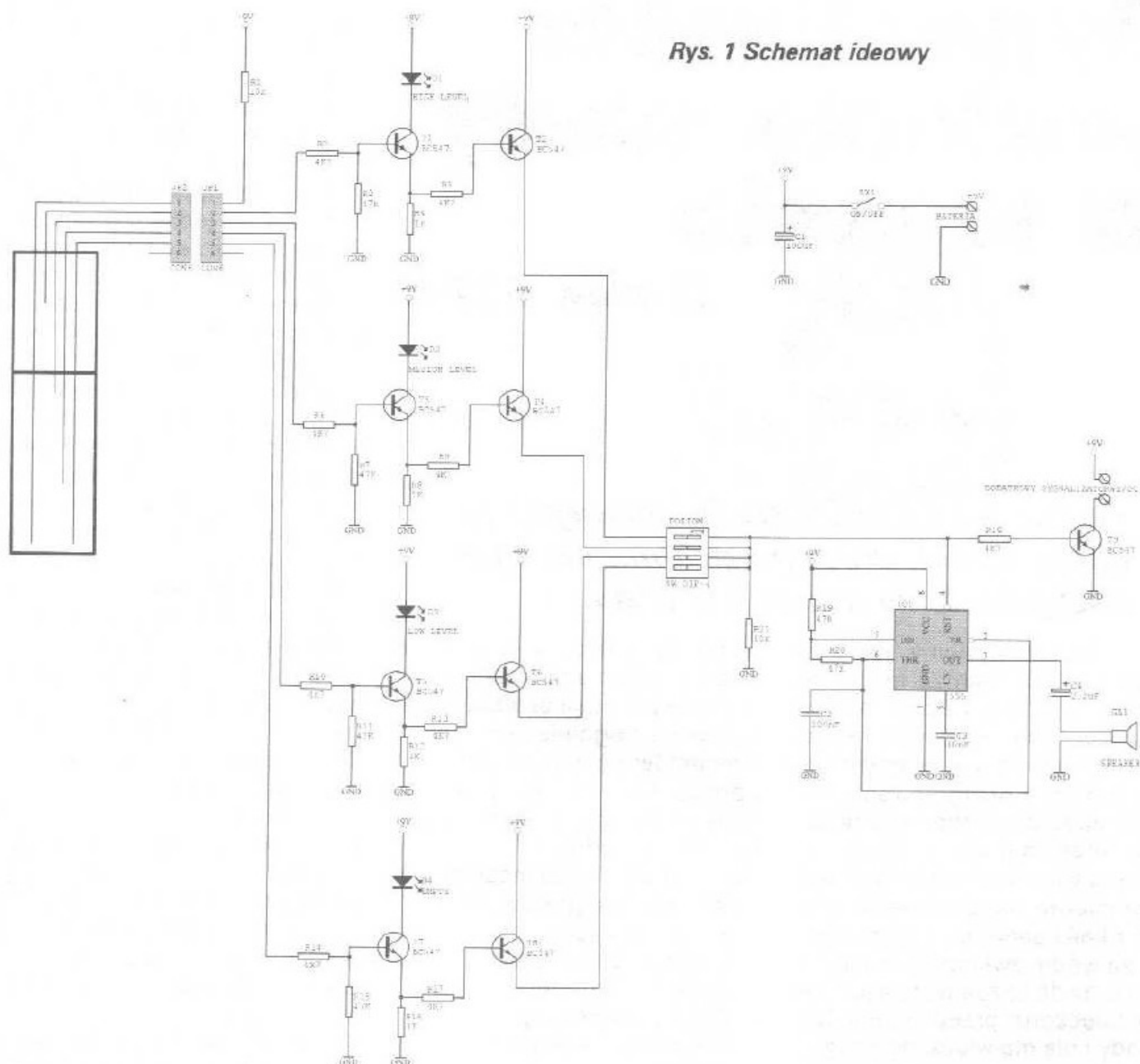
du poprzez pięciostykowe złącze. Najdłuższy przewód (wspólny), który sięga dna zbiornika (wanny) dołączony jest poprzez rezystor R1 10kom do bieguna dodatniego zasilania. Ponieważ cztery obwody pomiarowe są jednakowe, skupimy się na jednym obwodzie. Pozostałe przewody poprzez dzielnik R2,R3 dołączone są do bazy tranzystora T1 BC547. W obwód kolektora T1 BC547 włączona jest dioda LED D1, a w obwód emitera T1 rezystor R4 1kom. Baza tranzystora T2 BC547 poprzez rezystor R5 4k7 dołączona jest do emitera T1. Kolektor T2 dołączony został do bieguna dodatniego źródła zasilania, a emiter T2 do poczwórnego przełącznika hebelkowego SWDIP-4. Wyjścia przełącznika SWDIP-4 dołączone są do masy układu poprzez rezystor R21 10k oraz do wejścia RST(Reset) pin4 układu IC1 NE555 i dodatkowo poprzez R18 4k7 na bazę tranzystora T9 BC547.

Tranzystor T9 pracuje w układzie otwarty kolektor i umożliwia dołączenie dodatkowego sygnalizatora (dioda LED, przekaźnik itp.) między kolektor T9, a dodatni biegun zasilania. Maksymalny prąd nie powinien przekraczać 50mA.

Generator akustyczny to tajmer IC1 NE555 pracujący jako generator astabilny generujący ciąg impulsów prostokątnych o częstotliwości akustycznej zależnej od pojemności kondensatora C2 oraz rezystancji R19,R20. Do wyjścia OUT IC1 poprzez kondensator C4 dołączony jest miniaturowy głośnik GL1. Wyrowadzenie CV (pin5) IC1 dołączone zostało do masy poprzez kondensator C3 10nF spełniający rolę filtru. Wyrowadzenia TR (pin2) i THR (pin6) są połączone razem i przez kondensator C2 dołączone do masy układu oraz dołączone do DIS(pin7) poprzez rezystor R20. Wyrowadzenie DIS(pin7) podciągnięte jest do dodatniego bieguna zasilania poprzez rezystor R19.

Rys. 1 Schemat ideowy

Działanie układu

Działanie rozpoczyna się z chwilą włączenia zasilania. Jeżeli poziom wody w wannie jest niski i elektrody pomiarowe nie są zanurzone, to układ znajduje się w stanie oczekiwania. Jeżeli jednak woda (zwykła woda 'kranówka' jest przewodnikiem prądu) zewrze elektrodę główną oraz kolejno pozostałe elektrody, to układ rozpocznie działanie.

My skupimy się na opisie działania jednego obwodu pomiarowego. Elektroda główna dołączona jest do bieguna dodatniego zasilania poprzez rezystor R1 10k ograniczający prąd. Podnoszący się poziom wody w wannie (zbiorniku) powoduje po

kolei polaryzowanie baz tranzystorów w kolejnych obwodach pomiarowych, co z kolei wprowadza tranzystory w stan przewodzenia. Wprowadzony w stan przewodzenia tranzystor T1 BC547 powoduje włączenie diody LED D1. Na rezystorze R4 umieszczonym w obwodzie emitera T1 pojawia się napięcie, które dodatnio polaryzuje bazę tranzystora T2 wprowadzając tranzystor w stan przewodzenia. W obwód emitera T2 poprzez przełącznik hebelkowy SWDIP-4 włączony jest rezystor R21 10k.

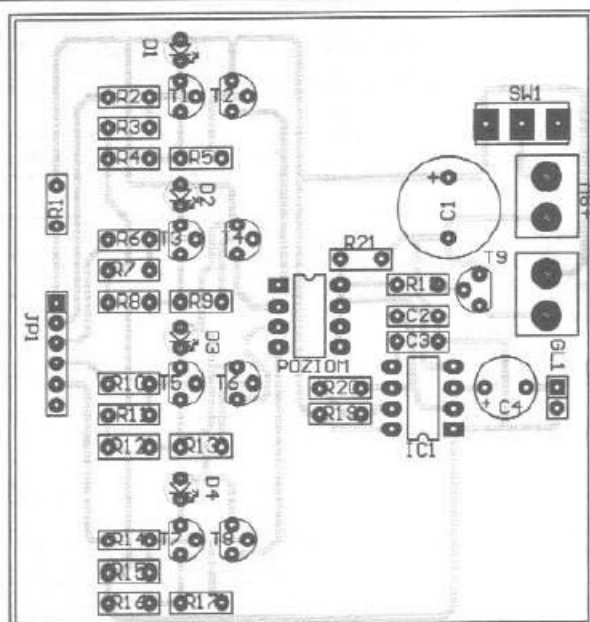
W wyniku przewodzenia T2 na rezystorze R21 (jeżeli załączony jest SWDIP-4) pojawia się napięcie, które powoduje odbloko-

wanie generatora akustycznego IC1 oraz włączenie tranzystora T9 i uruchomienie zewnętrznego sygnalizatora.

Poziom wody wskazywany jest na bieżąco w trakcie zanurzania się elektrod, a uruchomienie sygnalizacji akustycznej nastąpi po włączeniu odpowiedniego włącznika hebelkowego. Może zaistnieć również taka sytuacja, w której sygnalizacja akustyczna nie zostanie w ogóle włączona (wszystkie przełączniki w pozycji wyłączone).

Montaż i uruchomienie

Pracę przy budowie urządzenia rozpoczynamy od wykonania płytki drukowej według wzoru przedstawionego na

Rys. 2 Rozmieszczenie elementów na płycie drukowanej (skala 1:1)

rys.2. Tym, którzy nie lubią, nie chcą lub nie umieją wykonać płytki we własnym zakresie polecam skorzystanie z oferty darmowych płytek. Szczegóły w każdym numerze Nowego Elektronika.

Kolejnym krokiem jest zgromadzenie niezbędnych elementów, po zgromadzeniu których możemy przystąpić do montażu. Podczas wykonywania montażu należy zwrócić uwagę na jakość wykonywanych połączeń lutowanych. Dobrze wykonane połączenie jest gwarantem poprawnej pracy urządzenia i braku problemów przy jego uruchamianiu. Montaż rozpoczynamy od wlutowania podstawek pod układ scalony IC1. Następnie na płycie drukowa-

nej montujemy rezystory, kondensatory, złącza śrubowe. Podczas montażu kondensatorów elektrolitycznych zwracamy uwagę na odpowiednią polaryzację wyprowadzeń.

Potem montujemy dziewięć tranzystorów T1-T9 oraz cztery diody LED D1-D4, zwracając uwagę na poprawne wlutowanie elementów. Na końcu osadzamy w podstawce układ scalony IC1 NE555. Układ powinien być zasilany z baterii o napięciu 9V.

Całość układu najlepiej zamontować w plastikowej obudowie, wewnątrz której umieszczamy płytkę drukowaną, głośnik (słuchawkę) oraz baterię zasilającą. Na zewnątrz obudowy należy zamontować diody LED

D1-D4, włącznik zasilania oraz gniazdo sondy pomiarowej. Sondę najlepiej wykonać stosując wielożyłowy przewód płaski, odcinając przewody do różnej wysokości. Ściągając izolację oraz docinając przewód należy zwrócić uwagę na to, aby nie uszkodzić izolacji sąsiednich przewodów. Uszkodzona izolacja może powodować błędne wskazania sygnalizatora. Odizolowane końcówki najlepiej pobielić cyną z kalafonią. Tak przygotowaną sondę z powodzeniem możemy stosować w sygnalizatorze.

Jeszcze przed osadzeniem w podstawce IC1, sprawdzamy napięcie zasilania w punktach US1 pin1(masa) - pin8(+9V). Jeżeli wartości napięć i polaryzacja są poprawne, to bez obaw możemy osadzić układ NE555 w podstawce. Uruchomienie układu praktycznie sprowadza się do włączenia zasilania oraz ustawienia poziomu zadziałania przełącznikiem hebelkowym.

Prezentowany układ sygnalizatora poziomu wody w wannie zapewne zainteresuje wielu elektroników zainteresowanych oszczędzaniem wody. Niewielki koszt urządzenia w stosunku do jego właściwości jest dodatkowym atutem przemawiającym za wykonaniem układu na własne potrzeby.

Spis elementów

Rezystory:

R1-10k
R2-4k7
R3-47k
R4-1k
R5-2k7
R6-4k7
R7-47k
R8-1k
R9-4k7
R10-4k7
R11-47K
R12-1k
R13-4k7
R14-4k7
R15-47k
R16-1k

R17-4k7

R18-4k7

R19-47k

R20-47k

Kondensatory:

C1 100µF/16V

C2 100nF

C3 10nF

C4 2µ2/50V

Półprzewodniki:

T1 - BC547

T2 - BC547

T3 - BC547

T4 - BC547

T5 - BC547

T6 - BC547

T7 - BC547

T8 - BC547

T9 - BC547

D1 - LED

D2 - LED

D3 - LED

D4 - LED

Układ scalony:

US1- NE555

Inne:

Z1 - ARK2

Z2 - ARK2

Głośnik miniaturowy - 1szt

Przełącznik hebelkowy - 1szt

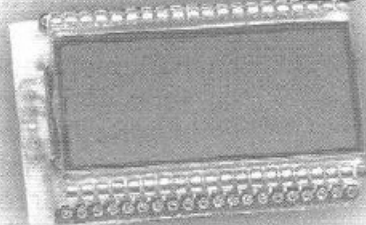
Włącznik - 1szt

Taśma wielożyłowa - 1mb

Wyświetlacz LCD 3 1/2 cyfry z RS232

Zestaw 214-K

Jak podłączyć wyświetlacz 160x wie prawie każdy. Kłopot zaczyna się, gdy chcemy zastosować stosunkowo tani wyświetlacz LCD z dużymi cyframi - 1,7cm. Aby ułatwić życie zaprojektowaliśmy wyświetlacz LCD 3 i 1/2 cyfry ze sterowaniem przez RS232.

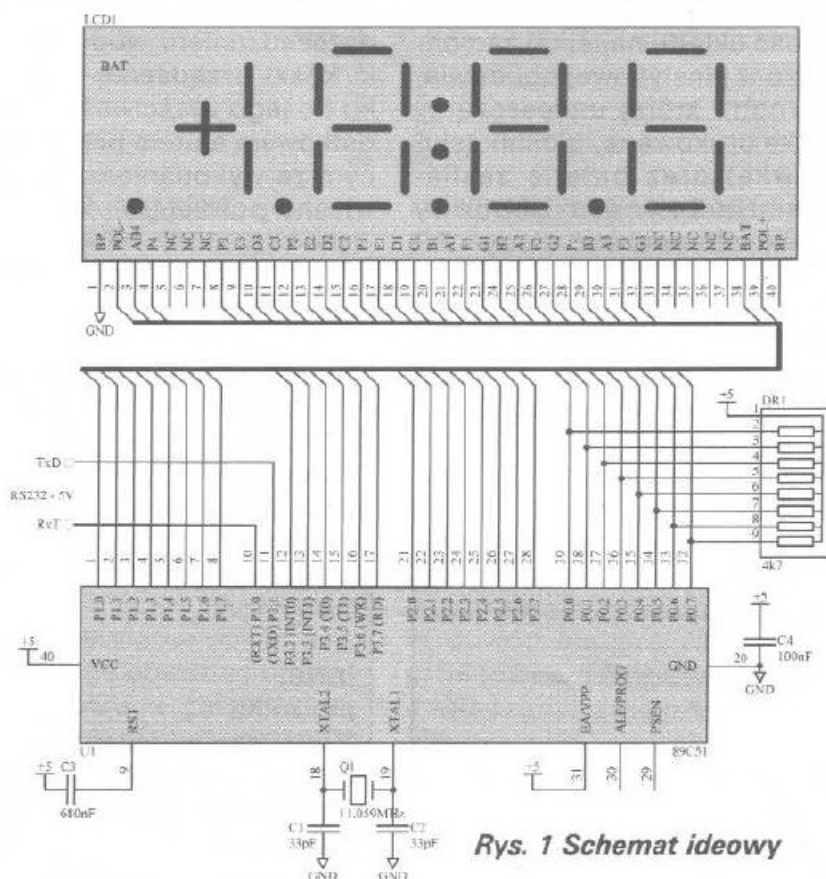
Wyświetlacze zbudowane na bazie ciekłych kryształów są coraz tańsze i powszechnie dostępne. Najlepszym tego przykładem są małe uniwersal-

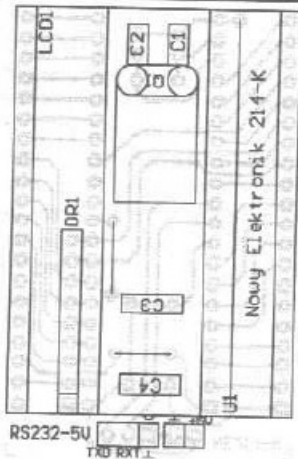
ne mierniki, które już można kupić za około 20-30zł. Niestety sterowanie wyświetlaczem w takim mierniku wymaga specjalizowanego układu,

Pozycja	Przebiegi kod		Długość kod	Wyświetlany znak	Potencjał
	ASCII	DEC			
Cyfra1	A	65	48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 NC	C1
Cyfra2	B	66	48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 NC	C2
Cyfra3	C	67	48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 NC	C3
Cyfra4	D	68	48 58	1, NC	C4
Pozycja1	E	69	48 58	NC	K1
Pozycja2	F	70	48 58	NC	K2
Pozycja3	G	71	48 58	NC	K3
Pozycja4	H	72	48 58	NC	K4
Okres	I	73	48 58	NC	K5
Mina	J	74	48 58	NC	PM
Plus	K	75	48 58	NC	PP
Bateria	L	76	48 58	BAT-NC	BA

który jest zazwyczaj zintegrowany z woltomierzem np. ICL7106. Znając jednak zasadę sterowania wyświetlaczem LCD, możemy spróbować zastosować procesor 89C51 do sterowania owym wyświetlaczem. Wbrew pozorom nie jest to zbyt trudne zadanie. Ogólna idea działania wyświetlacza jest następująca. Po przyłożeniu do jednej z elektrod masy, a do drugiej napięcia przemiennego o częstotliwości od 30Hz do 200Hz zapali się jeden z segmentów dowolnego wyświetlacza. Uzyskanie napięcia przemiennego stwarza trochę kłopotów technicznych, jednak od czego jest inwencja twórcza programisty. Gdyby sterowanie robić na zwykłych układach TTL lub CMOS, układ byłby nieporęczny ze względu na swoje rozmiary i kłopotliwy do wykonania. Ale skoro całością ma zarządzać 89C51 i znajdujące się w nim oprogramowanie, to udało się zredukować wymiary płytki drukowanej do wymiarów samego wyświetlacza. Jedynie na zewnątrz wystaje kawałek płytki do podłączenia zasilania i złącza RS232.

Schemat układu został przedstawiony na rys.1. Jak wspomniałem wcześniej układ jest prosty, a cała tajemnica to oprogramowanie. Oczywiście program został napisany w BASCOM'ie. Zanim przejdę do opi-

Rys. 2 Rozmieszczenie elementów na płycie drukowanej (skala 1:1)

su programu kilka słów o schemacie.

Budowa i działanie

Jak można zauważyć na rys.1 trzydzieści portów procesora podłączonych jest bezpośrednio do wyprowadzeń wyświetlacza LCD. Zadaniem tych portów jest sterowanie poszczególnymi segmentami wyświetlacza. Sterowanie to nic innego, jak włączenie stanu wysokiego na odpowiednim porcie. Jednak aby nie uszkodzić struktury ciekłych kryształów możemy tylko na chwilę włączyć stan wysoki. Chwila ta to około 5ms. Czas ten nie jest krytyczny ani w górę, ani w dół. Przelączając stany wysokie na niskie poszczególnych portów możemy sterować dowolnym segmentem każdej cyfry. Oprócz cyfr na wyświetlaczu są jeszcze trzy lub cztery przecinki, dwukropek, znak plus i minus oraz wskaźnik baterii. Nasz sterownik umożliwia sterowanie wszystkimi dostępnymi znakami na wyświetlaczu.

Sterowanie modułu odbywa się poprzez pięciowoltowe złącze RS232 z prędkością 1200. Wynika z tego, że nie możemy bezpośrednio podłączyć modułu do komputera. Aby to zrobić, trzeba zastosować konwerter, na przykład MAX232 lub skorzystać z gotowego konwertera w formie zestawu do montażu (213-K). Moim zamiarem nie było jednak sterowanie modułu z komputera, lecz z układu

mikroprocesorowego opartego na 89Cxx lub innym procesorze, w którym dostępny jest port RS232.

Sterowanie modułu jest proste, a wszystkie kody sterujące zostały zamieszczone w tabeli 1. Dla przykładu opiszę dwa procesy sterujące. Pierwszy - wyświetlenie liczby 1001, a drugi skasowanie liczby 1001.

Proces pierwszy:

- wysłać kod 65 i 49 (na wyświetlaczu pojawi się cyfra 1 na pierwszej pozycji od prawej)
- wysłać kod 66 i 48 (na wyświetlaczu pojawi się 0 na drugiej pozycji od prawej)
- wysłać 67 i 48 (na wyświetlaczu pojawi się 0 na trzeciej pozycji od prawej)
- wysłać 68 i 49 (na wyświetlaczu pojawi się cyfra 1 na czwartej pozycji od prawej)

Proces drugi:

- wysłać kod 65 i 58 (na wyświetlaczu zostanie wygaszona pierwsza cyfra z prawej strony)
- wysłać kod 66 i 58 (na wyświetlaczu zostanie wygaszona druga cyfra z prawej strony)
- wysłać 67 i 58 (na wyświetlaczu zostanie wygaszona trzecia cyfra z prawej strony)
- wysłać 68 i 58 (na wyświetlaczu zostanie wygaszona czwarta cyfra z prawej strony)

Moduł sterownika ma jeszcze jedną możliwość. Jest nią powiadomienie układu sterującego o przyjęciu rozkazu przez moduł. Informacja o tym została również zawarta w tabeli 1.

Montaż i uruchomienie

Rozmieszczenie elementów zostało przedstawione na rys.2. Przed przystąpieniem do montażu musimy przygotować podstawkę pod U1. W tym celu szczypcami wycinamy środkową poprzeczkę wewnątrz pod-

stawki. Zabieg ten jest niezbędny, abyśmy w pośrodku podstawki mogli umieścić kwarc Q1. Po przygotowaniu podstawki wlutowujemy mostki, a następnie podstawkę i wszystkie elementy niskoprofilowe, czyli rezystory i kondensatory. Kolejny etap, to wlutowanie kwarcu. Podczas lutowania należy pamiętać, aby go położyć wewnątrz podstawki pod U1. Na zakończenie montażu wlutowujemy podstawki pod wyświetlacz LCD, drabinkę rezystorową DR1 i złącza. Wszystko dokładnie sprawdzamy. Po stwierdzeniu, że montaż jest dobrze wykonany, wkładamy 89C51 i wyświetlacz. Podłączamy napięcie + 5V i obserwujemy, co wskaże wyświetlacz. Zaraz po włączeniu zasilania powinny zapalić się wszystkie segmenty na wyświetlaczu. Stan ten będzie trwał tylko przez 250ms. Procedura ta pozwala nam na szybkie sprawdzenie, czy wszystkie segmenty wyświetlacza są sprawne. Po upływie 250ms na wyświetlaczu pojawi się zero. Oznacza to, że wyświetlacz jest gotów do przyjmowania danych z portu komunikacyjnego. Testowania modułu możemy dokonać, przy pomocy zestawu (213-K) oraz komputera z zainstalowanym dowolnym terminalem np. z pakietu BASCOM. Do testowania pomocna będzie tabela 1.

Spis elementów

Kondensatory:

C1 - 33pF
C2 - 33pF
C3 - 680nF
C4 - 100nF

Układy scalone:

89C51zaprogramowany

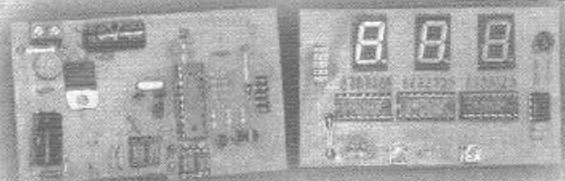
Inne:

Q1 - 11,059MHz
DIL40 - podstawka
Z1 - SIP40
LCD1 - LCD3 1/2cyfry
Z2 - PLS-5
DR1 - 10k

Sterownik urządzenia obrotowego anteny UKF

Zestaw 229-K

Sterownik został zaprojektowany z myślą o krótkofalowcach, a właściwie UKF-owcach, dla których kierunek anteny przy nawiązaniu łączności ma zasadnicze znaczenie.

Urządzenia obrotowe stosowane są przy użytkowaniu anten kierunkowych, których zaletą jest duży zysk energetyczny, umożliwiające nawiązanie łączności w wyznaczonym kierunku, na dość znaczne odległości. Ze względu na właściwości fal elektromagnetycznych urządzenia obrotowe najlepiej stosować dla fal ultrakrótkich, gdzie wymiary anteny są niewielkie. Wyobraźmy sobie obrót anteny sterujący anteną na pasmo krótkofalowe 80 metrów (3,5-3,8MHz). Wymiary urządzenia obrotowego oraz anten są ogromne, co nie znaczy, że nie wykonuje się anten obrotowych na tak długie pasma. Wielu krótkofalowców ma na dachach swoich domów wielkie pola antenowe. My jednak pozostaniemy przy niewielkim urządzeniu, które może wykonać każdy radioamator i nie tylko. Obrót anteny UKF możemy również wykorzystać do sterowania telewizyjną anteną siatkową i satelitarną. Zastosowanie mikrokontrolera rodziny ST62 typu ST62T20C oraz wyświetlacza siedmio-segmentowego złożonego z trzech cyfr, pozwoliło na ograniczenie kosztów urządzenia w porównaniu z wyświetlaczem alfanumerycznym LCD. Mikrokontrolery są dobrze dostosowane dla potrzeb najróżniejszych urządzeń automatyki w zastosowaniach przemysłowych i nie tylko. Niska cena układów w stosunku do ich możliwości jest dodatkowym atutem przy wyborze układu. Mikrokontroler może pracować w temperaturze od -40°C do +85°C przy napięciu zasilania 3-6V i przy maksymalnej częstotliwości zegara wynoszącej 8MHz, z tym że im niższe napięcie, tym niższa częstotliwość maksymalna zegara. Pożądaną zaletą zastosowanego mikrokontrolera ST62T20C jest to, że posiada on w swojej wewnętrznej struktu-

rze ośmiobitowy przetwornik analogowo-cyfrowy, którego odpowiednie wykorzystanie pozwala na zwiększenie ilości aktywnych linii wejściowych. Program na procesor zajmuje około 1kB pamięci. Mikrokontroler został zaprogramowany programatorem 1015-K, który jest dostępny w ofercie NE.

Budowa układu

Schemat ideowy układu przedstawiony został na rys. 1, z którego bardzo wyraźnie widać, że konstrukcja sterownika opiera się trzech zasadniczych blokach:

- bloku mikrokontrolera ST62T20
- bloku wyświetlacza LED
- układu wykonawczego

Blok mikrokontrolera wraz z zasilaczem jest sercem układu odpowiadającym za prawidłową pracę całego urządzenia i pracuje zgodnie z zawartym w pamięci programem. Blok wyświetlacza LED wyświetla trzycyfrowy wynik w stopniach odpowiednio do kierunku ustawienia anteny. Moduł wykonawczy jest najdalej oddaloną od bloku mikrokontrolera częścią układu, odpowiadającą za włączanie i wyłączenie silnika, odczyt kierunku. Zawiera również zabezpieczenia krańcowe uniemożliwiające przed tzw. "przekręceniem" anteny.

Wyprowadzenie Vdd pin1 i Vss pin 20 są wyprowadzeniami zasilania mikrokontrolera. Do Vss przyłączana jest masa układu, a do Vdd biegun dodatni zasilania. Końcówki pin2 (OSCIN) i pin4 (OSCOUT) są wewnętrznie połączone ze zintegrowanym układem oscylatora. Do tych wyprowadzeń dołączono rezonator kwarcowy Q1 o częstotliwości 8MHz. Do wyprowadzenia RESET pin 7 umożliwiającego inicjację pracy (restart) mikrokontrolera, dołączono prosty układ ze-

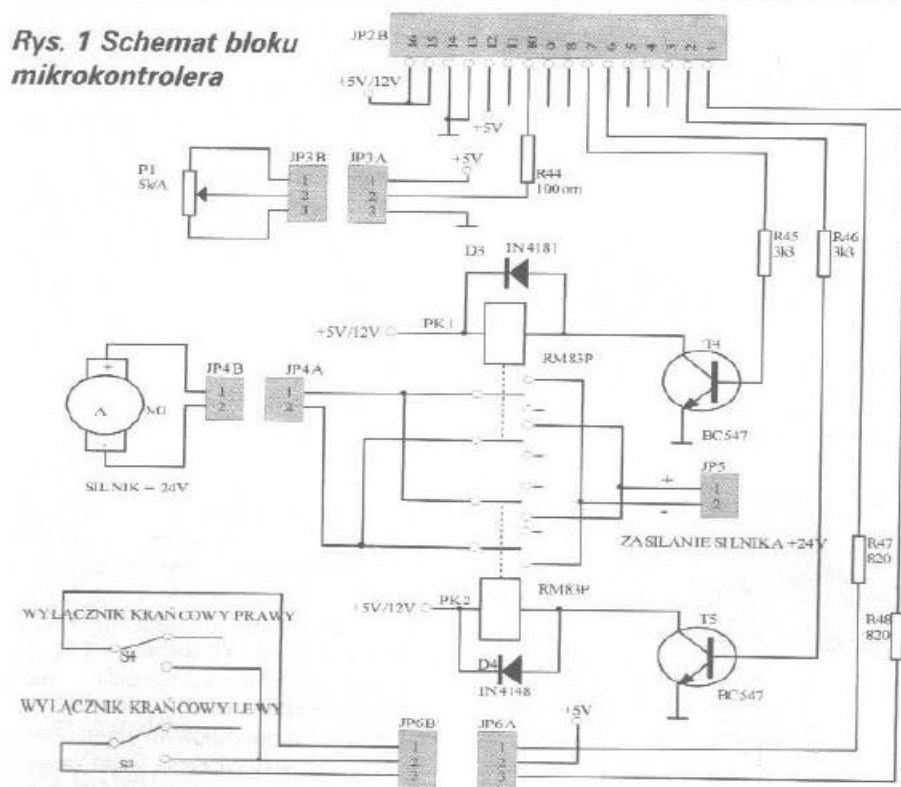
rający złożony z kondensatora C7 i rezystora R3. Wyprowadzenie pin 6 TEST/Vpp podczas normalnej pracy układu jest podłączone do masy. Do wyprowadzenia NMI pin 5 dołączono rezystor podciągający R1 łączący wyprowadzenie z biegunem dodatnim zasilania. Wyprowadzenie TIMER pin 2 również zostało dołączone do + zasilania poprzez rezystor R2. Sterownik wykorzystuje wszystkie wyprowadzenia mikrokontrolera ST62T20C. Pierwsze cztery wyprowadzenia PA0 - PA3 skonfigurowane zostały jako wyjścia cyfrowe push-pull output. Są wyprowadzeniami danych A,B,C,D dla dekodów 4543 wyświetlaczy siedmiosegmentowych. Kolejne trzy wyprowadzenia PB0-PB2 również skonfigurowane jako wyjście cyfrowe push-pull output, sterują pracą tranzystorów T1-T3 odpowiedzialnych za dołączenie napięcia do anod wyświetlaczy siedmiosegmentowych. Port PB3 skonfigurowany jest jako wejście przetwornika analogowo-cyfrowego. Wejście to dołączone jest do przycisków P1 i P2 (ruch w lewo, ruch w prawo). Kolejne wyprowadzenie PB4 również jest wejściem przetwornika A/C i jest sterowane z modułu wykonawczego poprzez tranzystory TO1 i TO2, które dołączone są do włączników krańcowych P4 i P3. Wyprowadzenia PB5 i PB6 skonfigurowane jako wyjścia cyfrowe push-pull output, sterujące poprzez tranzystory TO3 i TO4 pracą tranzystorów T4 i T5, które załączają przełączniki PK1 i PK2 w części wykonawczej. Ostatnie wyprowadzenie mikrokontrolera PB7 zostało skonfigurowane jako wejście przetwornika analogowo-cyfrowego i dołączone do suwaka potencjometru P1 znajdującego się w module wykonawczym. Potencjometr P1 powinien być liniowy A, hermetyczny odporny na wilgoć. Jego wartość powinna zawierać się w granicach 1k do 10k. Oś P1 powinna być mechanicznie i odpowiednio sprężyniasta z obracającą się częścią urządzenia obrotowego. Moduł wyświetlacza zawiera trzy siedmiosegmentowe wyświetlacze LED (wspólna anoda) sterowane każdy z osobną dekoderni kodu BCD typu 4543 US3-US5. Możemy również użyć innego dekodera np. 7447, odpowiednio modyfikując płytkę montażową. Wejścia BI (pin7) dekodów 4543 US3-US5 połączone razem i dołączone są do wyjścia generatora US6. Impulsy o zmiennym współczynniku wypełnienia z generatora US6 wykonanego na timerze NE555 odpowiadają za jasność świecenia wyświetlaczy LED. Zmian dokonujemy potencjometrem PR1.

Działanie układu

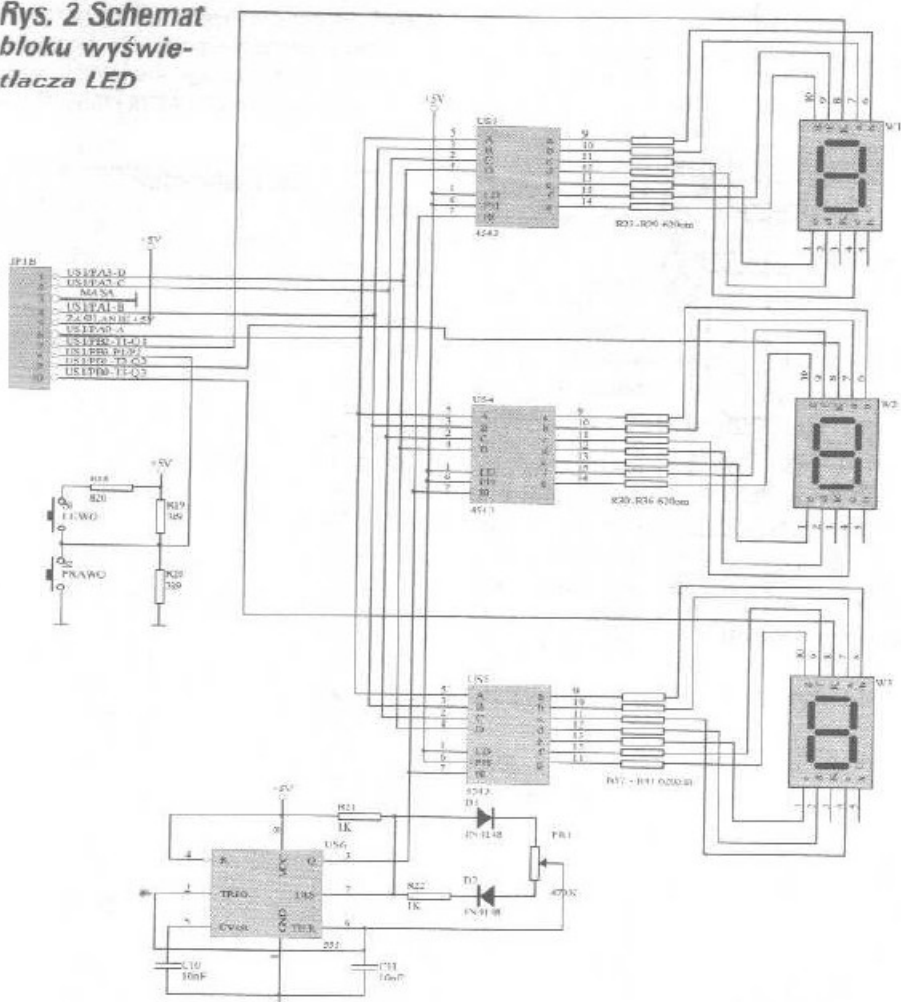
Po włączeniu zasilania układu automatycznie następuje zerowanie mikrokontrolera. Odpowiedzialny jest za to układ złożony z rezystora R3 2,2 k i C7 1μF podłączony do wejścia RESET procesora. Zerowanie stanowi dość istotną sprawę w każdym mniej lub bardziej złożonym systemie mikroprocesorowym. Układ zerowania mikrokontrolera ma do spełnienia dwie zasadnicze funkcje:

- zapewnienie pracy oscylatora dopiero po ustabilizowaniu się napięcia zasilającego

Rys. 1 Schemat bloku mikrokontrolera

Rys. 2 Schemat bloku wyświetacza LED

rem wartości rezystancji i pojemności eliminuje całkowicie. Zajmuje on również mniej miejsca na płytce. W naszym przypadku zerowanie powinno być jak najkrótsze, ze względu na to, że podczas zerowania porty mikrokontrolera są ustawione w stanie wysokim. Odpowiednio długi czas zerowania mógłby powodować jednoczesne załączenie tranzystorów T4 i T3 oraz zadziałanie przełączników PK1 i PK2, co z kolei może doprowadzić do niekontrolowanego zwarcia w obwodzie zasilania silnika.

Po restarcie program przechodzi w stan START, a następnie automatycznie w stan PRACA, w którym odczytywana jest aktualna wartość napięcia (z zakresie od 0 do +5V) na suwaku P1 i wyświetlana odpowiadająca jej wartość w stopniach. W skrajnych położeniach osi potencjometru P1 wynik pomiaru wynosi 000. Zmiana wyświetlanego wyniku następuje z krokiem co 5 stopni.

Wejście przetwornika AC PB3 jest na stałe spolaryzowane napięciem około 2,5V pochodzącym z dzielnika R19 i R20. Naciśnięcie przycisku S1 powoduje zwiększenie napięcia na wejściu przetwornika do wartości około 4,5V. Natomiast naciśnięcie przycisku S2 powoduje obniżenie napięcia do wartości 0V. Te zmiany napięć odczytywane są przez program jako impulsy sterujące. Naciskając S1 powodujemy ustawienie na wyjściu PB5 stanu wysokiego, co z kolei powoduje zadziałanie transoptora TO3 i tranzystora T4 załączającego przełącznik PK1 (ruch anteny w lewo). Naciskając S2 powodujemy ustawienie na wyjściu PB6 stanu wysokiego, co z kolei powoduje zadziałanie transoptora TO4 i tranzystora T5 załączającego przełącznik PK2 (ruch anteny w prawo). Jednoczesne naciśnięcie przycisków S1 i S2 jest możliwe i odpowiada to naciśnięciu przycisku S2 (ruch w prawo).

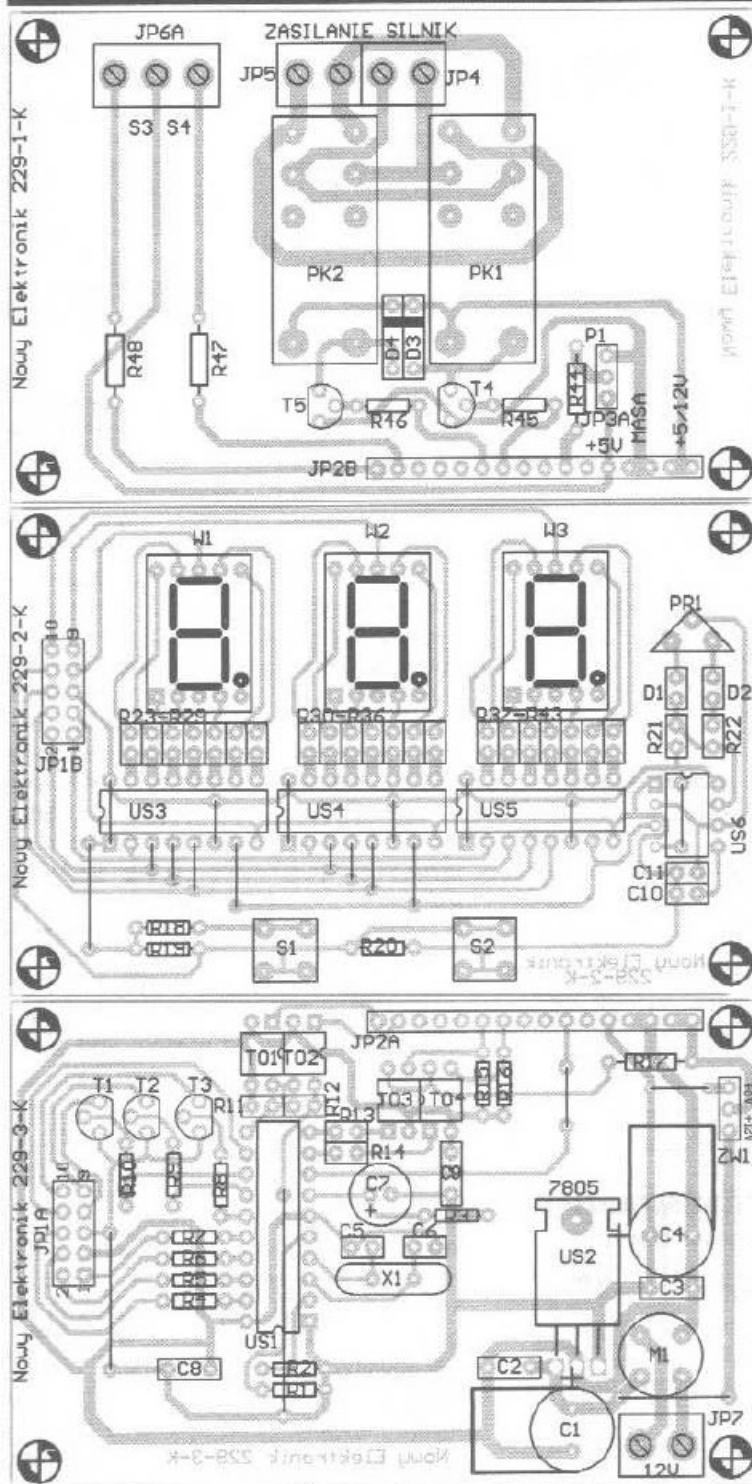
Wejście przetwornika AC PB4 wykorzystywane jest do sterowania przez wyłączniki krańcowe S4 i S3. Sterowanie odbywa się poprzez transoptory TO1 i TO2. Wejście PB4 jest spolaryzowane napięciem 2,5V pochodzącym z dzielnika R12,R13. Między masę układu, a wejście PB4 włączony jest wewnętrzny tranzystor transoptora TO1, a między biegun dodatni, a wejście PB4 tranzystor transoptora TO2. Diody transoptora zasilane są z wyłączników S4 i S3. Zadziałanie wyłącznika S3 powoduje włączenie transoptora TO1, w wyniku czego na wejściu PB4 obniża się napięcie do 0V. Zadziałanie wyłącznika S4 powoduje włączenie transoptora TO2, w wyniku czego na wejściu PB4 napięcie zwiększy się do wartości około +5V. Te zmiany napięć odczytywane są przez program jako impulsy sterujące. I tak podczas ruchu w lewo, gdy zadziałał wyłącznik krańcowy S3, przełącznik PK1 programowo zostaje wyłączony. Wtedy możliwy jest jedynie ruch w prawo (naciskając S2). Natomiast podczas ruchu w prawo, gdy zadziała wyłącznik krańcowy S4 przełącznik PK2 programowo zostaje wyłączony. Wtedy możliwy jest jedynie ruch w lewo (naciskając S1). Podczas uruchamiania układu nie powinno się dla zabawy jednocześnie naciskać wyłączników krańcowych S3 i S4.

- ustalenie minimalnego napięcia zasilania, po przekroczeniu którego układ powinien zostać ponownie zerowany.

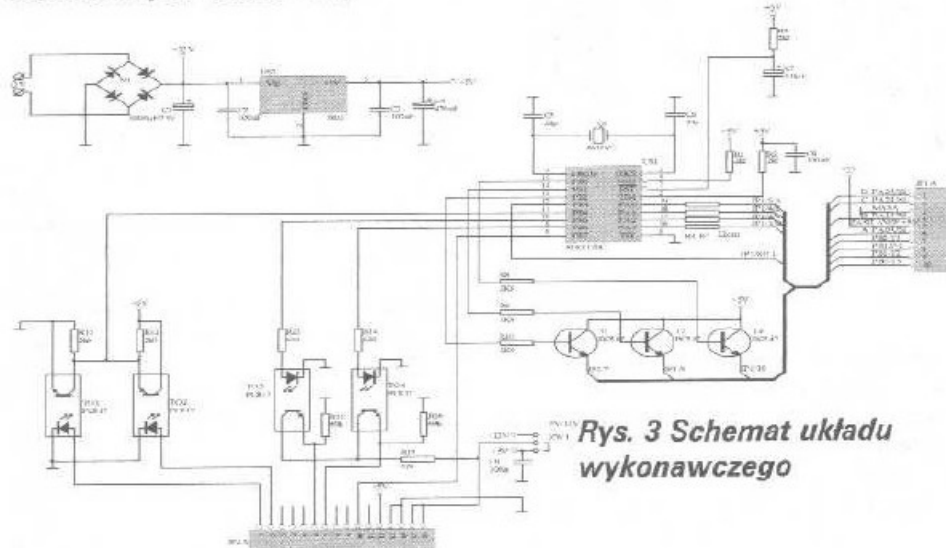
Najprostszy Reset realizowany jest przy użyciu kondensatora i rezystora. Nie jest to jednak najlepszy Reset. Mogą wystąpić przy konstruowaniu problemy z doбором warto-

sci pojemności i rezystancji. Układ zerowania tego typu cechuje się pewną bezwładnością, co przy chwilowym zaniku napięcia zasilającego może nie wykonać poprawnego wyzerowania mikrokontrolera. Zamiast układu złożonego z kondensatora i rezystora możemy zastosować specjalistyczny układ typu DS1813, który niedogodności z dobo-

Rys. 4,5,6 Rozmieszczenie elementów na płytkach drukowanych (skala 1:1)

Rys. 3 Schemat układu wykonawczego

gdyż może to doprowadzić do uszkodzenia transoptorów TO1 i TO2. Podczas normalnej pracy sytuacja taka nigdy nie zaistnieje.

Budowa układu

Budowę układu zaczniemy od wykonania trzech płytek drukowanych według wzoru przedstawionego na rys.2. Najłatwiej jednak zamówić darmowe płytki z oferty Nowego Elektronika. Po sprawdzeniu prawidłowości połączeń ścieżek drukowanych możemy przystąpić do montażu poszczególnych elementów układu. Zaczniemy więc od wlotowania wszystkich zwrotek, następnie możemy wlotować podstawkę pod procesor, rezystory, kondensatory, transformator, przekaźnik złącza ARK i na samym końcu półprzewodniki. Procesor na płytce drukowanej raczej powinien być osadzony w podstawce, nie warto robić oszczędności na

drobnych, ale ważnych elementach. Najlepiej użyć podstawki precyzyjnej zapewniającej pewne połączenie wyprowadzeń mikrokontrolera z dalszą częścią układu. Przy wlotowywaniu elementów należy zwrócić uwagę na odpowiednie umieszczenie kołców podzespółów w płytce oraz na odpowiednie wykonanie połączeń lutowniczych. Wielu czytelników robi podstawowe błędy podczas lutowania, co skutkuje "zimnymi lutami", a w konsekwencji niedziałaniem układu i niepotrzebnym stresem. Najtrudniej wykonać część mechaniczną układu, której trzeba poświęcić odpowiednio dużo czasu, najlepiej korzystając z usług doświadczonego mechanika. Połączenie między płytką mikrokontrolera, a wyświetlaczem LED jest krótkie, więc nie powinno być problemów. Do połączenia układu wykonawczego z płytką mikrokontrolera powinniśmy użyć przewodu ekranowanego o odpowiednio dużym przekroju. Odległość między blokiem mikrokontrolera, a układem wykonawczym nie powinna być większa niż 20 metrów, przy większych odległościach mogą występować zakłócenia. Praktycznie po prawidłowym zmontowaniu układu i włączeniu zasilania układ zaczyna od razu pracować, wyświetlając kierunek ustawienia anteny. Przedstawiona propozycja układu jest na tyle prosta, że może być wykonana przez każdego średnio-zaawansowanego elektronika amatora krótkofalowca.

Spis elementów

Rezystory:

- R1 - 2k2
- R2 - 2k2
- R3 - 2k2
- R4 - 22
- R5 - 22
- R6 - 22
- R7 - 22
- R8 - 3k9
- R9 - 3k9
- R10 - 3k9
- R11 - 3k9
- R12 - 3k9
- R13 - 620
- R14 - 620
- R15 - 69k
- R16 - 69k
- R17 - 12k
- R18 - 820
- R19 - 3k9
- R20 - 3k9
- R21 - 1k
- R22 - 1k
- R23 - 620
- R24 - 620
- R25 - 620
- R26 - 620
- R27 - 620
- R28 - 620
- R29 - 620
- R30 - 620
- R31 - 620
- R32 - 620
- R33 - 620
- R34 - 620
- R35 - 620

R36 - 620
R37 - 620
R38 - 620
R39 - 620
R40 - 620
R41 - 620
R42 - 620
R43 - 620
R44 - 100
R45 - 3k3
R46 - 3k3
R47 - 820
R48 - 820

Kondensatory:

C1 - 1000µF/25V
C2 - 100nF
C3 - 100nF
C4 - 470µF/25V
C5 - 33pF
C6 - 33pF
C7 - 1µF/50V
C8 - 100nF
C9 - 100nF
C10 - 10nF
C11 - 10nF

Półprzewodniki:

D1 - 1N4148
D2 - 1N4148
D3 - 1N4148
D4 - 1N4148
T1 - BC547
T2 - BC547
T3 - BC547
T4 - BC547
T5 - BC547
TO1 - PC817
TO2 - PC817
W1 - WA
W2 - WA
W3 - WA

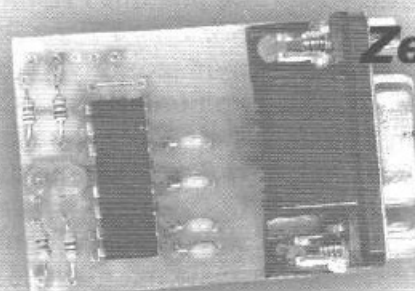
Układy scalone:

US1 - ST62T20C + program
US2 - 7805
US3 - 4543
US4 - 4543
US5 - 4543
US6 - NE555

Inne:

PK1 - JQX-115F / 5V lub 12V
PK2 - JQX-115F / 5V lub 12V
Q1 - 8MHz
M1 mostek 1A
Podstawka DIP20
JP1A - BH-10S
JP1B - BH-10S
JP1A - IDC-10
JP1B - IDC-10
JP4 - ARK2
JP5 - ARK2
JP6A - ARK3
JP7 - ARK2
ZW1 - PLS3 + MJ-6B
S1 - mikroprzełącznik
S2 - mikroprzełącznik
S3 - mikroprzełącznik
S4 - mikroprzełącznik
P1 - 1k
PR1 - CA-6V504 (500k)
Płytki - 229-1-K
Płytki - 229-2-K
Płytki - 229-3-K

Konwerter RS232C <=> > RS232 +5V

Zestaw 213-K

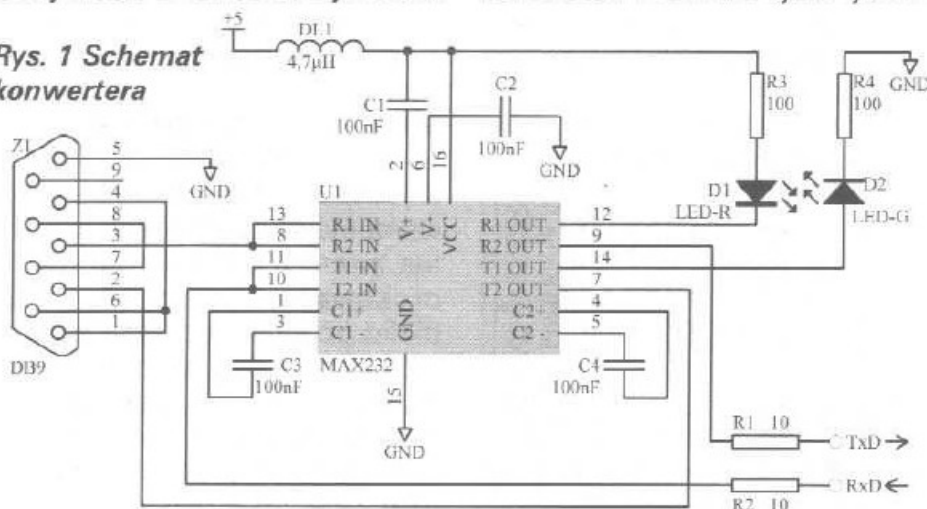
Konwerter służy do dopasowania sygnału typowego interfejsu RS232C, na przykład z komputera PC, do interfejsu spotykanego w mikrokontrolerach, gdzie poziomy napięcia to +5V i 0V. Konwerter jest również przydatny przy pisaniu programów w pakiecie BASCOM i innych środowiskach programistycznych.

Do budowy konwertera zmusiła mnie potrzeba. Podczas testowania oprogramowania do sterownika wyświetlacza LCD miałem do wyboru zbudować na płytce uniwersalnej mały układzik oparty na 89C2051 i pisać dla niego oprogramowanie, albo zaprojektować mały konwerter umożliwiający podłączenie 89C51 do portu RS232C komputera PC i wykorzystać jeden z terminali np. z pakietu BASCOM. Oczywiście z lenistwa wybrałem

drugą możliwość. Poza tym układ wykorzystam również do budowy innych konstrukcji współpracujących z komputerem PC. Cały czas piszę o komputerze PC, ale konwerter może współpracować z dowolnym komputerem wyposażonym z interfejs RS232C.

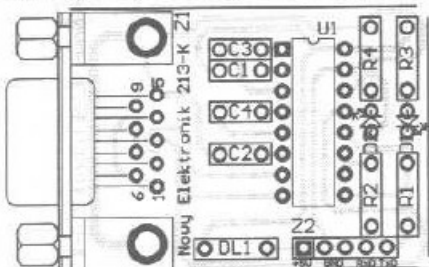
Budowa i działanie

Schemat konwertera został przedstawiony na rys.1. Konwerter zawiera tylko jeden

Rys. 1 Schemat konwertera

układ scalony. Jest nim MAX232 lub jego odpowiednik z innych firm. Większości czytelników NE jest on dobrze znany, ale dla przypomnienia napiszę kilka podstawowych informacji. Zadaniem układu jest dopasowanie poziomów logicznych RS232C do poziomów logicznych sygnału TTL przy napięciu zasilania samego układu +5V. Poziomy logiczne standardu RS232C to "1" +12V, "0" -12V. Tak duża różnica napięć między "1" a "0" wynika z początków tworzenia standardu. Obecnie problem komunikacji rozwiązuje się przy dużo niższych napięciach, jednak standard jest standardem i należy się do niego dostosować, tym bardziej że każdy komputer klasy PC ma co najmniej dwa porty RS232C zwane popularnie COM1...n. Również większość mikrokontrolerów jest wyposażonych w pełny lub zubożony interfejs. Jednak najważniejszą różnicą, jaka nie pozwala bezpośrednio podpiąć mikrokontrolera do złącza w PC jest właśnie różnica w poziomach. Zazwyczaj kontrolery są wyposażane w złącze o poziomach logicznych standardu TTL. Do wyjątków należą np. mikrokontrolery ADUC. Ale są drogie i rzadko stosowane w konstrukcjach amatorskich, a także przemysłowych. Zapomnijmy o ADUC i powróćmy do naszego konwertera. Jak wspomniałem zadaniem układu jest dostosowanie poziomów napięć. Układ to wykonuje za pomocą powielaczy napięcia umieszczonych w samej strukturze MAX232. Na zewnątrz wystarczy dołączyć trzy kondensatory o pojemności 100nF i układ jest gotów do pracy. Z pomiarów jakie przeprowadziłem wynika,

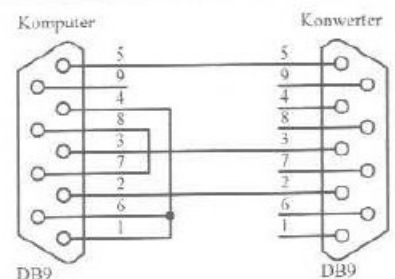

Rys. 2 Rozmieszczenie elementów na płytce drukowanej (skala 1:1)

że MAX232 nie dostarcza pełnego napięcia +/-12V. Jednak nie ma to większego znaczenia dla komputera PC. Nawet, gdy poziomy logiczne mają napięcie +/-4V wszystko działa poprawnie. W praktyce układ dostarcza napięcie o wartości około +/-6-7V. Wewnątrz układu znajdują się cztery drivery. Dwa dopasowujące poziom TTL na RS232C i dwa poziomy TTL na RS232C. Po jednym zostały wykorzystane do komunikacji z PC, a dwa pozostałe do sygnalizacji optycznej wykonanej na dwóch diodach LED. Rozwiązanie takie umożliwia optyczną kontrolę czy transmisja ma miejsce. Dioda zielona sygnalizuje odbiór danych, a dioda czerwona nadawanie danych. Jednak aby nie było tak różowo, przy względnie prostej konstrukcji muszą lojalnie uprzedzić, że owa kontrola jest bardzo dobrze widoczna przy niskich prędkościach komunikacji rzędu 110-9600 bodów. Wraz ze wzrostem prędkości, diody coraz słabiej świecą. Dzieje się tak, ponieważ impulsy, które są wysyłane lub odbierane są bardzo krótkie i oko ludzkie odbiera je jako słaby impuls świetlny. Z przeprowadzonych prób wynika, że słabe świecenie można zaobserwować jeszcze przy prędkości 128k bodów. Jest to praktycznie graniczna prędkość dla większości mikrokontrolerów. Dodam tylko, że zmuszenie do pracy popularnej 51 z prędkością 56k bodów jest bardzo trudne, a w większości zastosowań niemożliwe. Nieco lepiej wygląda sprawa z AVR'ami, jednak i tu 128kB to bardzo dużo.

Montaż i uruchomienie

Montaż układu sprowadza się do wlutowania wszystkich elementów i sprawdzeniu czy nie ma zwarców lub przerw na płytce drukowanej. Po zmontowaniu układ powinien od razu zadziałać. Aby się o tym przekonać, musimy wykonać kabel łączący nasz konwerter z komputerem. Schemat kabla został zamieszczony na rys.3. Po połączeniu

Rys. 3 Schemat kabla łączącego komputer z konwerterem

konwertera z komputerem uruchamiamy dowolny terminal, na przykład wbudowany w pakiet BASCOM. Po uruchomieniu programu musimy go skonfigurować. Rozpoczynamy od ustawienia portu, do którego został przyłączony terminal np. COM2, prędkość transmisji 1200 bodów, parzystość brak, ilość bitów danych 8, bit stopu 1, kontrola brak, typ emulowanego terminala TTY. Po tych ustawieniach w oknie terminala możemy wpisać słowo TEST. Podczas pisania powinna migać dioda czerwona. Oznacza to, że nasz konwerter na pewno przyjmuje dane z komputera. Teraz łączymy na płytce konwertera punkty RxD z TxD i ponownie wpisujemy słowo TEST. Powinny migać dwie diody. Jednocześnie w terminalu powinien pojawić się napis TEST.

Spis elementów

Rezystory:

- R1 - 10
- R2 - 10
- R3 - 100
- R4 - 100

Kondensatory:

- C1 - 100nF
- C2 - 100nF
- C3 - 100nF
- C4 - 100nF

Półprzewodniki:

- D1 - LED 3R
- D2 - LED 3G

Układy scalone:

MAX 232

Inne:

- DH1 - 4,7μH
- Z1 - DRB-09RP
- Z2 - PLS6
- Płytki - 213-K

Antypirat telefoniczny

Zestaw 209-k

Nielegalne podłączanie się do linii telefonicznych dość często wiąże się z dość poważnie zawyżonymi rachunkami telefonicznymi. Prezentowany układ nie wyeliminuje zjawiska piractwa telefonicznego. Może jednak być doskonałym elementem sygnalizacyjnym, informującym nas że coś się złego dzieje na naszej linii telefonicznej.

Układ jest jedną z najprostszych konstrukcji prezentowanych na łamach Nowego Elektronika. Wykonano go z kilkunastu elementów, co w poważny sposób ograniczyło koszty, co nie jest bez znaczenia. Dodatkową zaletą jest to, że może być on wykonany praktycznie przez każdego początkującego elektronika amatora.

Budowa: „antypirata” jest bardzo prosta i mimo tej prostoty możemy układ podzielić na dwa bloki:

- blok liniowy
- sygnalizator akustyczny

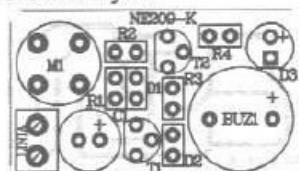
Blok liniowy to układ zapewniający zasilanie i sterowanie sygnalizatorem akustycznym. W celu uproszczenia konstrukcji układu jako sygnalizator akustyczny zastosowano gotowy generator piezoelektryczny. Schemat elektryczny przedstawiony został na rysunku 1.

Działanie układu po podłączeniu do zacisków śrubowych linii telefonicznej będącej w stanie spoczynku (napięcie od 48V – 60V), dioda Zenera D1 zaczyna przewodzić powodując wprowadzenie tranzystora T1 w stan przewodzenia oraz blokując tranzystora T2 i odcięcie zasilania sygna-

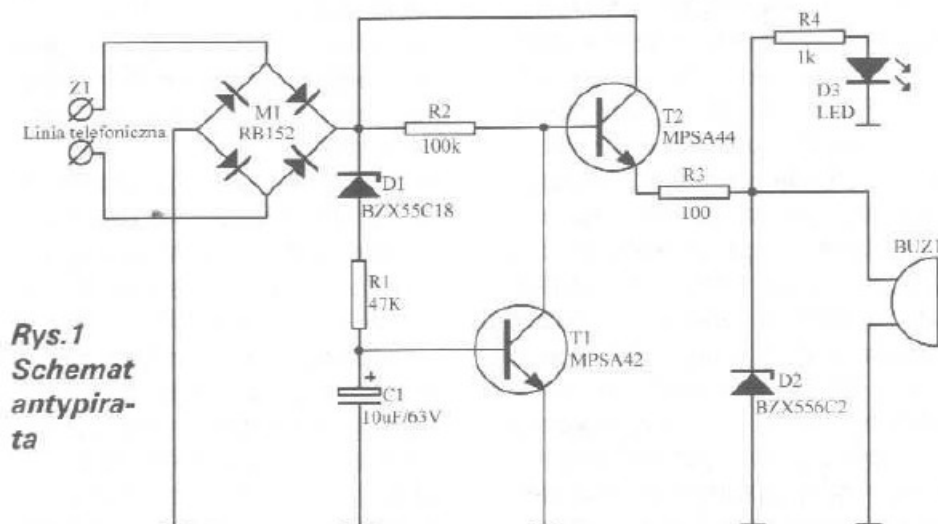
lizatora akustycznego. Po obniżeniu się napięcia na linii telefonicznej do wartości około 10-14V w wyniku podniesienia słuchawki aparatu lub podłączenia do linii telefonicznej pirata. Dioda Zenera D1 przestaje przewodzić, kondensator C1 przez chwilę podtrzymuje przewodzenie T1. Odblokowany tranzystor T2 włącza zasilanie sygnalizatora, który zaczyna generować sygnał akustyczny oraz włącza diodę LED D3.

Montaż i uruchomienie

Z montażem nie powinniśmy mieć żadnych problemów. Praktycznie po wykonaniu płytki drukowanej (rysunek 2) i zebraniu wszystkich elementów trwa to kilka minut. Uruchomienie układu sprowadza się praktycznie do sprawdzenia połączeń i poprawności montażu oraz dołączenia do linii telefonicznej. W celu ułatwienia możemy zamiast złączyć śrubowych zastosować gniazdo telefoniczne lub cały układ zamontować bezpośrednio w gniazdku telefonicznym.

Rys.2 Rozmieszczenie elementów na płycie drukowanej (skala 1:1)

Rys.1 Schemat antypirata

Spis elementów

Rezystory:

- R1 – 47k
- R2 – 100k
- R3 – 100
- R4 – 1k

Kondensatory:

- C1 – 10μF/63V

Półprzewodniki:

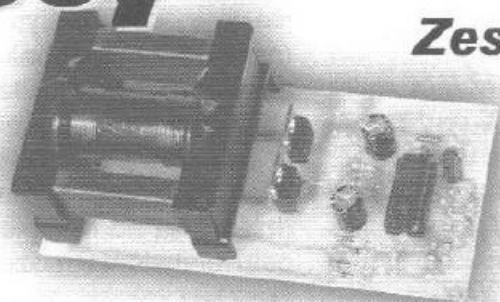
- T1 – MPSA44 lub 42
- T2 – MPSA44 lub 42
- D1 – BZX55C18
- D2 – BZX55C6V2
- D3 – LED 3R
- M1 – RB152

Inne:

- Buz1 - Buzer
- Z1 – ARK2
- Płytką – 209-K

Przetwornica do zasilania samochodowych wzmacniaczy mocy

Zestaw 204-k

Gdy chcemy w samochodzie zamontować wzmacniacz dużej mocy, niezbędne jest zasilanie większe niż 12V. Do podbicia napięcia z akumulatora stosuje się przetwornice podwyższające. Opracowany w redakcji układ jest właśnie taką przetwornicą. Przetwornica umożliwi uzyskanie dowolnego napięcia wyjściowego o wydajności prądowej 3A, mocy do 300W i stabilizacji napięcia wyjściowego $\pm 10\%$.

Dawno, dawno temu wykonanie przetwornicy podwyższającej było nie lada zadaniem. Najpierw trzeba było zaprojektować odpowiedni generator o regulowanym wypełnieniu. Regulacja wypełnieniem musiała być sterowana napięciem. Oprócz tego należało jeszcze wykonać układ miękkiego startu. Gdy układ był gotowy, pozostało zdobyć /tak właśnie zdobyć/ tranzystory mocy pracujące do częstotliwości 100kHz i odpowiednio szybkie diody do mostka prostowniczego. Na zakończenie pozostało obliczyć transformator i można było zacząć budować układ. Projektowaniem takich przetwornic zajmowały się tylko wyspecjalizowane placówki naukowe lub duże zakłady pracy, które było

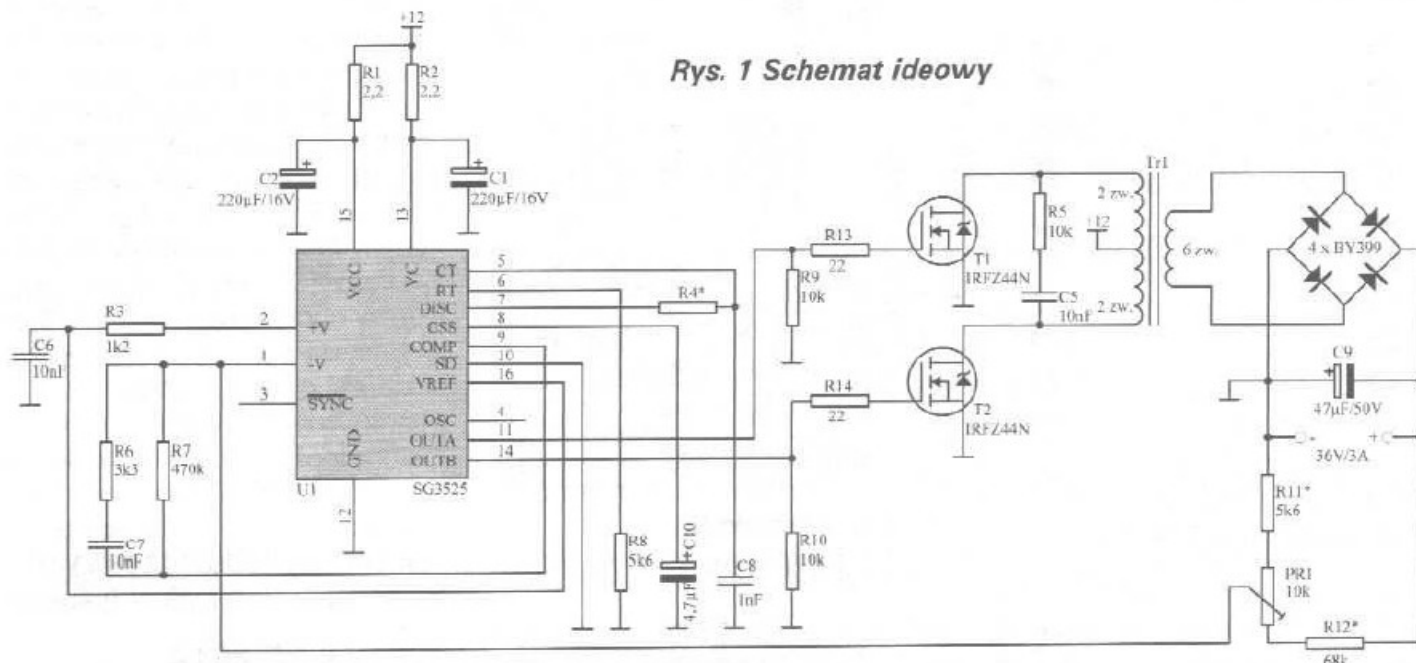
stać na prowadzenie własnych badań. Na szczęście te ciężkie czasy minęły bezpowrotnie. Obecnie taką przetwornicę może zaprojektować średnio zaawansowany elektronik. Oczywiście przy zastosowaniu obecnych specjalizowanych układów scalonych lub nawet stosując mikrokontroler typu RISC. Ja jestem zwolennikiem stosowania rzeczy najtańszych. W tym przypadku zdecydowanie taniej i prościej jest zastosować popularny i dobrze znany układ scalony SG3525. Jest to kompletna przetwornica pracująca z częstotliwością od 100Hz do 400kHz. Kompletna - oznacza że do budowy całego układu potrzebnych jest tylko kilka elementów dyskretnych, dwa tranzystory mocy i transformator. Produ-

cent zadbał nawet o odpowiednie wzmacniacze do sterowania owych tranzystorów.

Schemat przetwornicy został zamieszczony na rys. 1. Układ jest prosty i montażu może podjąć się nawet osoba nie mając zbyt dużego doświadczenia w elektronice. Jak wcześniej wspomniałem przetwornica została zbudowana na specjalizowanym układzie scalonym SG3525.

- Wyprowadzenia 1 i 2 są wejściami wzmacniacza błędów. Przy czym wyprowadzenie 1 jest wejściem odwracającym. Wejście to jest niezwykle istotne w naszej przetwornicy. W standardowej aplikacji jak proponuje producent, wejście odwracające jest połączone rezystorem z wyprowadzeniem 9 czyli wejściem układu PWM. W naszym układzie wejście odwracające połączone jest rezystorem R7 i dwunikiem RC R6 i C7 z wejściem układu PWM. Oprócz tego do wejścia odwracającego podawany jest sygnał sprzężenia zwrotnego z wyjścia przetwornicy. To nieco skomplikowane rozwiązanie umożliwia regulację szerokości impulsów podawanych na bramki tranzystorów. A jak wiadomo wartość skuteczna napięcia wyjściowego jest zależna od szerokości impulsów. Potencjometrem PR1 możemy ustawić dokładną wartość napięcia wyjściowego jaka nas interesuje. Należy przy tym pamiętać, że wartość napięcia wyjściowego jest ściśle związana z przekładnią transformatorową, ale transformatorem zajmiemy się później.
- Wyprowadzenie 3 jest wejściem synchronizacji, którego nie wykorzystujemy.
- Wyprowadzenie 4 jest wyjściem wewnętrznego generatora. Również tego wyprowadzenia nie wykorzystujemy.
- Wyprowadzenia 5,6,7 służą do ustalenia, z jaką częstotliwością będzie pracował wewnętrzny generator. Przy zastosowaniu elementów z rys.1 R8, C8 częstotliwość pracy wynosi około 50kHz. Na schemacie jest jeszcze rezystor R4. Rezystor ten nie jest niezbędny. Jego zadaniem jest ustalenie czasu martwego pomiędzy załączeniami tranzystorów T1 i T2.

Rys. 1 Schemat ideowy

Czas martwy, to czas przerwy jak występuje między zamknięciem tranzystora T1, a otwarciem tranzystora T2. Jak wcześniej napisałem rezystor ten nie jest niezbędny. Zdecydowałem się na jego umieszczenie, aby niektórzy mniej doświadczeni elektronicy mogli poeksperymentować. Należy pamiętać, że wartość tego rezystora zmienia wartość pracy wewnętrznego generatora. W przypadku braku rezystora R4 wyprowadzenia 5 i 7 należy zewrzeć.

- Wyprowadzenie 8 to układ miękkiego startu. Wyobraźmy sobie taką sytuację. Brak kondensatora C10, przetwornica jest w pełni obciążona. Włączamy napięcie zasilania. Oprócz sporego iskrzenia styków włącznika istnieje niebezpieczeństwo spalenia tranzystorów T1, T2. Objawy takie spowodowane są bardzo dużym poborem prądu przez obciążenie. Natomiast gdy dodamy kondensator C10, przetwornica osiągnie swoją pełną moc wyjściową po około 0,5-1s. Dla ewentualnego wzmacniacza jest to bez znaczenia, natomiast sama przetwornica na pewno znacznie dłużej nam będzie służyła.
- Wyprowadzenie 10 służy do badania przeciążenia. W naszym układzie wejście to zwarte jest do masy, czyli jest nie wykorzystywane. Jeżeli ktoś chce je wykorzystać, to działanie tego wejścia jest następujące. Po podaniu napięcia

od 0.6V do 1V /wartość uzależniona od posiadanego egzemplarza układu scalonego/ typowo 0.8V przetwornica zatrzymuje swoją pracę.

- Wyprowadzenia 11 i 14 do dwa przeciwne stopnie wyjściowe używane do sterowania bramek tranzystorów T1 i T2. Wydajność prądowa wyjścia wynosi aż 200mA. Prąd bramki tranzystorów to μA . Wniosek nasuwa się sam. Układ jest w stanie sterować ogromną ilością tranzystorów. Teoretycznie moc przetwornicy jest ograniczona tylko transformatorem wyjściowym.

Wyprowadzenie 12 to masa zasilania układu.

Wyprowadzenie 13 to zasilanie kolektorów tranzystorów przeciwobnych. Do wyprowadzenia tego dołączony jest rezystor R2 i kondensator C1. Te dwa elementy chronią układ zasilania kolektorów przed spadkami napięcia zasilania.

Wyprowadzenie 15 to zasilanie całego układu SG3525. Tu również zostały zastosowane kondensator i rezystor. Ich zadanie jest takie samo jak przy wyprowadzeniu 13.

Pozostało jeszcze wyprowadzenie 16. Jest to źródło napięcia odniesienia o wartości 5,1V i typowej wydajności prądowej 20mA. W danych katalogowych producent podaje maksymalną wydajność 50mA. Jednak przy tak dużym obciążeniu są zbyt duże wahania na-

pięcia odniesienia 5,1V co z kolei powoduje zmianę wartości napięcia na wyjściu przetwornicy.

Transformator

Do przetwornicy potrzebny jest transformator. Nie ma w tym nic dziwnego. Jedynym problem jest to, że musimy go sami nawinąć. W modelowym egzemplarzu został zastosowany rdzeń ferrytowy ETD49. Z częstotliwości pracy przetwornicy i parametrów rdzenia wynika moc, jaką może przenieść transformator. Przy projektowaniu przetwornicy założyłem sobie następujące parametry:

moc 100VA

napięcie 36V +/-10%

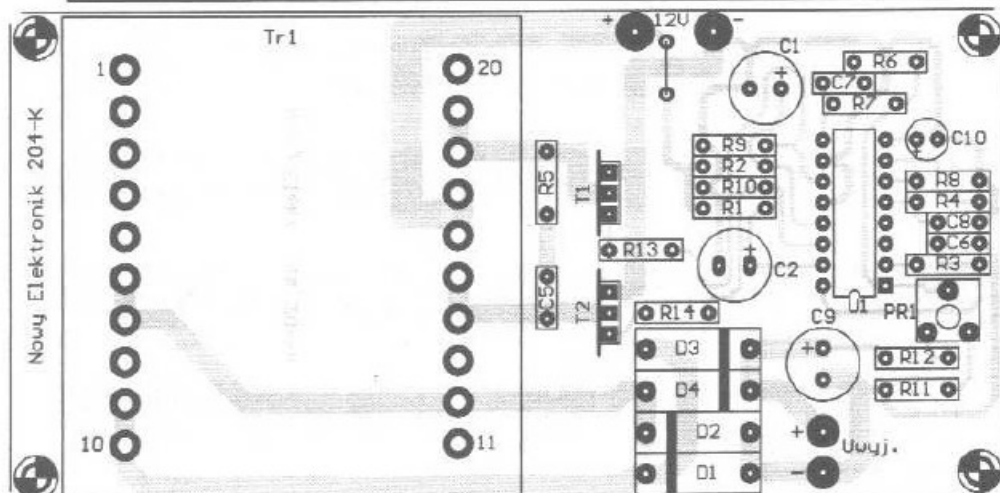
prąd 3A

Z danych katalogowych i obliczeń wynika, że moc jaką może przenieść transformator, to co najmniej 300VA. Mnie taka moc nie była potrzebna, jednak nic nie stoi na przeszkodzie, aby w pełni wykorzystać transformator. Wystarczy zwiększyć średnicę drutu nawojowego, a w zasadzie jego ilość nawiniętych równolegle uzwojeń. Musimy pamiętać, że wraz ze wzrostem częstotliwości następuje zwiększenie efektu naskórkowości. Czyli prąd nie płynie w całym przekroju poprzecznym przewodu, ale wnika tylko na określoną głębokość. Efekt ten można wyliczyć ze wzoru.

$$g = 2,2mm / \sqrt{f [kHz]}$$

Po podstawieniu za f 50kHz dowiedziemy się, że wnikanie prądu następuje

Rys. 2 Rozmieszczenie elementów na płycie drukowanej (skala 1:1)

tylko na głębokość do 0,3mm. Z tego jasno wynika, że nie ma sensu zastosowanie średnicy przewodu większej niż 0,6mm. Ale co zrobić, gdy musimy zastosować drut o średnicy 2mm – właśnie taki przekrój przewodu potrzebny jest do nawinięcia pierwszego uzwojenia transformatora. Wówczas należy zastosować specjalny przewód zwany lica. Lica to plecionka składająca się od kilku do kilkuset cienkich wzajemnie odizolowanych przewodów. Lice można kupić w niektórych firmach wysyłkowych. W większości sklepów jest niedostępna. Zamiast licy możemy nawinąć równolegle kilka przewodów wzajemnie odizolowanych. Właśnie tak został wykonany nasz transformator. Uzwojenie pierwsze składa się z sześciu zwojów nawiniętych równolegle dwoma drutami o średnicy 0,6mm każdy. Uzwojenia drugie i trzecie są takie same. Każde z nich zawiera po dwa zwoje nawinięte czterema drutami o średnicy 0,6mm. Jak można łatwo wyliczyć z przekładni napięciowej $U_2/U_1 = Z_2/Z_1$ napięcie wyjściowe przy zasilaniu 12V osiągnie wartość 36V. $U_1 = 12V$ [$Z_1 = 2$ zwoje] $U_2 = 36V$ [$Z_2 = 6$ zwojów]. Jeżeli chcemy uzyskać wyższe napięcie wystarczy dodać odpowiednią liczbę zwojów na uzwojeniu pierwszym. Podobnie jest ze zwiększeniem prądu. Wówczas należy zwiększyć liczbę nawiniętych równolegle drutów na każdym z uzwojeń. Średnicę drutu możemy obliczyć z poniższego wzoru.

$$D = 2 \sqrt{I / \pi j}$$

gdzie:

d – średnica drutu

I – prąd znamionowy
 j – gęstość prądu

Dopuszczalna gęstość prądu to 3...7A/mm². Im większa gęstość prądu, tym więcej ciepła się będzie wydzielalo z transformatora.

W przypadku zwiększenia wydajności prądowej naszej przetwornicy musimy zmienić diody prostownicze i zwiększyć wartość kondensatora C9. Nie możemy zastosować zwykłych diod prostowniczych, które są dostosowane do częstotliwości 50-60Hz. Musimy szukać diod szybkich lub superszybkich. Obecnie jest ich spory wybór.

Montaż i uruchomienie

Przed przystąpieniem do montażu musimy nawinąć transformator. Samo nawinięcie jest banalne. Należy tylko pamiętać o wcześniejszych wyliczeniach i wszystkie uzwojenia nawinąć w tę samą stronę. Po nawinięciu transformatora wkładamy dwie części rdzenia i sklejamy go klejem typu np. "Kropelka". Pod godzinie transformator jest gotów do pracy. W czasie, gdy klej wiąże dwie kolumny rdzenia, możemy przystąpić do montażu płytki drukowanej. Jak zwykle montaż rozpoczynamy od wlutowania mostków i elementów niskoprofilowych. Następnie wlutowujemy kondensatory, tranzystory mocy i diody. Ostatni etap to wlutowanie transformatora i układu scalonego U1.

Przez bezpiecznik 3A podłączamy przetwornicę do akumulatora. Przetwornica powinna ruszyć za pierwszym razem. Gdy tak się nie stanie lub spali się bezpiecznik, oznacza to że popełniliśmy błąd przy montażu.

Wówczas czeka nas żmudne sprawdzanie wszystkich elementów i lutów. Gdy układ zadziała za pierwszym razem, do wyjścia przykładamy woltomierz napięcia stałego i potencjometrem montażowym ustawiamy wartość napięcia wyjściowego na 36V. Po tym zabiegu pozostało wyposażyć tranzystory w niewielkie radiatorzy /przy obciążeniu ponad 3 A radiatorzy muszą być znacznie większe/ i układ jest gotów do pracy.

Przy zmianie ilości uzwojeń transformatora może okazać się konieczna zmiana wartości rezystorów R11 i R12. Dzielnik tak trzeba dobrać lub obliczyć, aby wartość na suwaku potencjometru PR1 była w granicach 5.1V.

Spis elementów

Rezystory:

R1 – 2,2
 R2 – 2,2
 R3 – 1k2
 R5 – 10k
 R6 – 3k3
 R7 – 470k
 R8 – 5k6
 R9 – 10k
 R10 – 10k
 R11* – 5k6
 R12* – 68k
 R13 – 22
 R14 – 22

Kondensatory:

C1 – 220μF/16V
 C2 – 220μF/16V
 C5 – 10nF
 C6 – 10nF
 C7 – 10nF
 C8 – 1nF
 C9 – 47μF/50V
 C10 – 4,7μF/16V

Półprzewodniki:

T1 – IRFZ44
 T2 – IRFZ44
 D1 – BY399
 D2 – BY399
 D3 – BY399
 D4 – BY399

Układy scalone:

U1 – SG3525

Inne:

PR1 – CA6V104 (10k) poziomy
 Tr1 – ETD-49
 drut 0.6mm - 200cm
 Płytki - 204-K

W PRENUMERACIE TANIEJ

Zamów prenumeratę sześciu kolejnych numerów NE w cenie 8,50zł/egz.

Zasady prenumeraty

1. Proponujemy prenumeratę 6 kolejnych numerów NE. Prenumeratę można rozpocząć w dowolnym momencie
2. Aby zamówić prenumeratę wystarczy wpłacić na konto wydawnictwa kwotę 51zł i powiadomić o tym redakcję NE. Można to zrobić telefonicznie, listownie lub poprzez e-mail. PRESS-POLSKA; ul. Junaków 2; 82-300 Elbląg
nr r-ku 81 1020 1752 0000 0402 0072 7263
3. Każdemu z prenumeratorów oprócz niższej ceny NE przysługuje **20% rabat** przy zakupie zestawów, płytek drukowanych oraz podzespołów elektronicznych z oferty handlowej NE

Korzystając z prenumeraty otrzymujesz regularnie NE pod wskazany adres

Zamówienie ważne do ukazania się następnego numeru NE

*Zamówienie na
darmową płytkę
drukowaną*

☐ 249-k

☐ 537-k

☐ 538-k

☐ 0-k

☐ 0-k

☐ 0-k

☐ 0-k

☐ 0-k

☐ 0-k

☐ 0-k

UWAGI lub ZAMÓWIENIE

Okres realizacji darmowych płytek
do 60 dni

Tu proszę nakleić
kupon z ostatniej strony

Nazwisko

Imię

ul. nr domu/mieszkania

kod pocztowy, miejscowość

nr telefonu (i kierunkowy)

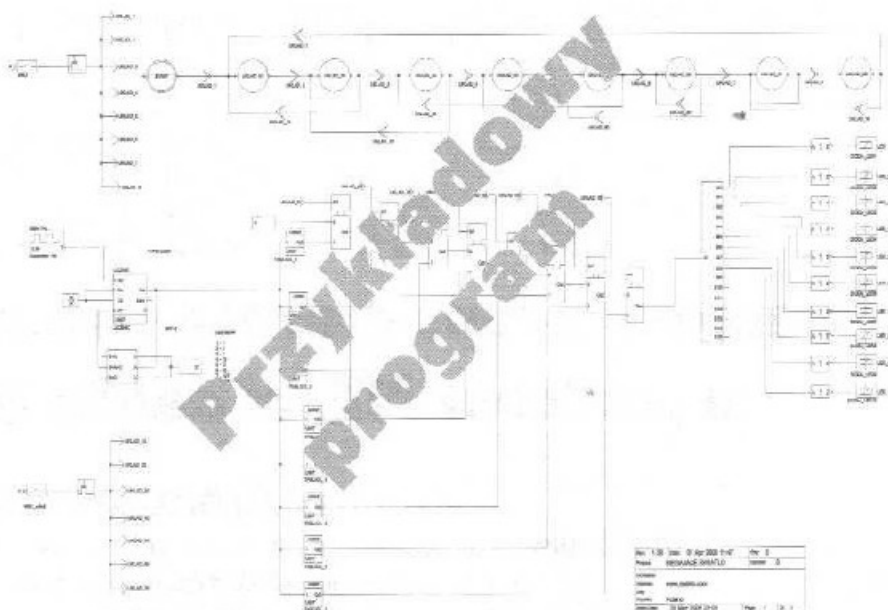
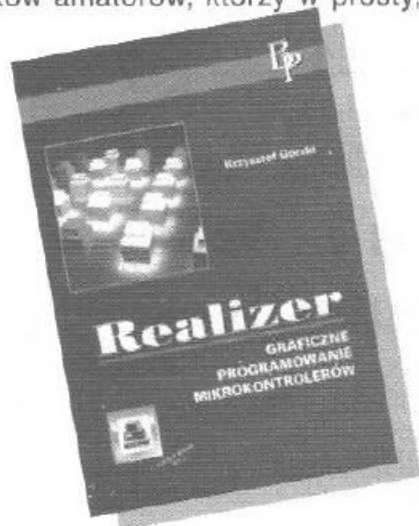
**Załączam zaadresowaną kopertę
zwrotną z naklejonym znacz-
kiem za 1,55zł**

REALIZER

Graficzne programowanie mikrokontrolerów

Książka przeznaczona jest przede wszystkim dla elektroników amatorów, którzy w prosty,

bezbolesny sposób chcą rozpocząć przygodę z mikrokontrolerami.

Nie ulega wątpliwości, że rozwój elektroniki w ostatnich latach nie pozostawia nam elektronikom wyboru, zmuszając nas do zgłębiania tajemnic techniki mikroprocesorowej. Ci wszyscy, którzy nie mają czasu uczyć się skomplikowanych języków programowania, a chcą w swoich konstrukcjach wykorzystać mi-

krokontrolery mogą śmiało sięgnąć po mikrokontrolery rodziny ST62/72 i tworzyć przy pomocy ST6Realizera bardzo zaawansowane programy w ciągu kilkunastu przyjemnych minut z komputerem.

Wielką zaletą ST6Realizera jest jego intuicyjna obsługa oraz to, że nie wymaga się od projektanta znajomości jakiegokolwiek języka programowania!

Książka oprócz podstawowych

wiadomości o mikrokontrolerach rodziny ST62 oraz zagadnień związanych z obsługą programu ST6Realizer, zawiera bardzo dużo praktycznych przykładów, które ułatwią zgłębianie tajemnic tego niesamowitego programu. Tak jak inne programy Realizer ma swoje wady i zalety. Jednak jestem pewny, że każdy kto sięgnie po Realizera, nie zawiedzie się na nim i będzie z niego zadowolony, tak jak autor książki.

Płytki drukowane za DARMO!!!

Jak zapewne wszyscy wiedzą z własnego doświadczenia najmniej przyjemną, a zarazem najbardziej czasochłonną czynnością przy budowie układu elektronicznego jest wykonanie płytki drukowanej. Aby uprzyjemnić budowę układów redakcja Nowego Elektronika oferuje za darmo płytki drukowane do większości układów, które są publikowane na łamach NE. Każdy z Czytelników może zamówić za darmo jedną dowolnie wybraną płytkę drukowaną, której rysunek został zamieszczony na wkładce - nie dotyczy reprintów. Aby otrzymać wybraną płytkę drukowaną wystarczy na poniższym blankiecie zaznaczyć krzyżykiem jej numer, nakleić kupon z ostatniej strony okładki i dołączyć zaadresowaną kopertę zwrotną ze znaczkiem za 1.55 zł., a następnie przesłać to wszystko na adres redakcji. Dział wysyłki darmowych płytek odeśle w zaadresowanej kopercie wybraną płytkę drukowaną.

Nowy Elektronik
ul. Junaków 2, 82-300 Elbląg

Oferta Specjalna Nowego Elektronika

Wszystkie pozycje ze **Specjalnej Oferty handlowej NE** można zamówić: listownie, telefonicznie, poprzez e-mail. Do wysłanej przesyłki doliczane są koszty pakowania i wysyłki (także do przedpłaty) - 13,00zł.

Podane ceny zawierają podatek VAT.

A-symbol elementu; B-nazwa; C-nr Nowego Elektronika; D-cena detaliczna; E-cena dla prenumeratorów

Układy mikroprocesorowe + wybrany program

A	B	D	E
89C(S)51	plus zaprogramowanie wybranym programem	26,00	22,40
89C(S)52	plus zaprogramowanie wybranym programem	29,00	23,20
89C2051	plus zaprogramowanie wybranym programem	24,00	19,20
89C4051	plus zaprogramowanie wybranym programem	26,00	22,40
ST62T10	plus zaprogramowanie wybranym programem	26,00	20,80
ST62T20	plus zaprogramowanie wybranym programem	27,00	21,60
90S4433	plus zaprogramowanie wybranym programem	29,00	23,20
90S2313	plus zaprogramowanie wybranym programem	28,00	23,20
90S1220	plus zaprogramowanie wybranym programem	26,00	22,40
Tiny22313	plus zaprogramowanie wybranym programem	29,00	23,20
Tiny26	plus zaprogramowanie wybranym programem	29,00	23,20
Mega8	plus zaprogramowanie wybranym programem	29,00	23,20
Mega16	plus zaprogramowanie wybranym programem	29,00	23,20

Układy pamięci EPROM + wybrany program

A	B	D	E
27C512	plus zaprogramowanie wybranym programem	20,00	16,00
27C258	plus zaprogramowanie wybranym programem	20,00	16,00
27C84	plus zaprogramowanie wybranym programem	24,00	19,20
2716	plus zaprogramowanie wybranym programem	24,00	19,20

Płytki drukowane do układów z Nowego Elektronika

A	B	C	D	E
001	Sterownik dużej mocy do PC	1,99	brak	
002	Cyfrowe efekty dyskotekowe	1,99	brak	
004	Prosta przetwornica DC/DC	1,99	3,00	2,40
005	Pięciokanałowy analizator logiczny	1,99	5,00	4,00
005_1	Pięciokanałowy analizator logiczny	1,99	brak	
006	Tester kabli koncentrycznych	1,99	3,00	2,40
008	Mininadajnik-mikrofon z modulacją True FM	1,99	brak	
010	Uniwersalny moduł odbiornika UKF FM	1,99	brak	
024	Zamek sztyrowy z alarmem	1,99	brak	
026_1	Ośmiokanałowy zegar sterujący	1,99	brak	
026_3	Ośmiokanałowy zegar sterujący	1,99	5,00	4,00
026_5	Ośmiokanałowy zegar sterujący	1,99	5,00	4,00
007	Prosty domowy nadajnik telewizji kolorowej	2,99	brak	
012	Elektroniczna ruletka	2,99	5,00	4,00
015	Wzmacniacz HiFi 2x50W	2,99	5,00	4,00
026	Programowany zegar ściemniowy	2,99	10,00	8,00
027	Koder stereo	2,99	brak	
027_1	Koder stereo-generator	2,99	3,00	2,40
029	Emulator pamięci EPROM2764-27256	2,99	brak	
030	Autoalarm ze sterownikiem centralnego zamka	2,99	10,00	8,00
030_1	Autoalarm ze sterownikiem centralnego zamka	2,99	3,00	2,40
003	Automatyczny przełącznik AV	3,99	brak	
013	Automatyczna minipełnia	3,99	brak	
016	Miernik wystrojenia z pamięcią	3,99	5,00	4,00
031	Programowalny miernik częstotliwości	3,99	8,00	6,40
032	Zegar z gongiem	3,99	brak	
033	Odbiornik KF	3,99	brak	
028_1	Ośmiokanałowy sterownik węża świetlnego	3,99	5,00	4,00
028	Ośmiokanałowy sterownik węża świetlnego	4,99	brak	
009	Migające lampki na światła czołowe	4,99	brak	
011	Prosta przetwornica 12V/220V	4,99	brak	
017	Stereofoniczny potencjometr cyfrowy do audio	4,99	brak	
041	Amatorski programator 89C1051,89C2051	4,99	brak	
042_1	Uniwersalna przetwornica obniżająca napięcie	4,99	4,00	3,20
042_2	Uniwersalna przetwornica odwracająca napięcie	4,99	4,00	3,20
042_3	Uniwersalna przetwornica podwyższająca napięcie	4,99	4,00	3,20
043	Przetwornik A/C do komputera PC	4,99	brak	
044_1	Wąskopasmowy nadajnik FM	4,99	brak	
044_2	Wąskopasmowy odbiornik FM	4,99	brak	
045	Częstotliwość współpracujący z łączem RS232	1,99	3,00	2,40
050	Kompletny wzmacniacz selektor wejścia	1,99	brak	
051	Minikamera pogłosowa	1,99	brak	
052	Dotykowy ściemniacz światła	1,99	4,00	3,20
053	Milwołtomierz	1,99	brak	
055	Analogowy dekodery toni do NAGAVISION/SYSTEM	1,99	brak	
056	Amatorski programator 89C51, 52, 55	1,99	10,00	8,00
057	Mikroprocesorowy miernik LC	1,99	10,00	8,00
018	Ośmiokanałowy analizator stanów logicznych	2,99	10,00	8,00
020	Automatyczny przełącznik oświetlenia reklamowego	2,99	brak	
022_1	Czterkanałowy nadajnik-odbiornik podczerwieni	2,99	6,00	4,80
022_2	Czterkanałowy nadajnik-odbiornik podczerwieni	2,99	brak	
023	Generator funkcji z stopniem mocy	2,99	brak	
003	Panelowy woltomierz napięcia stałego	2,99	7,00	5,60
063_1	Panelowy woltomierz napięcia stałego mod. wys.	2,99	5,00	4,00

100	Układ do zmiany kierunku obrotów silnika prądu stałego	2/99	brak	
019	Zasilacz laboratoryjny 0-20V,2A cz.I	2/99	brak	
019_1	Zasilacz laboratoryjny 0-20V,2A cz.II mod.sterowania	3/99	brak	
019_2	Zasilacz laboratoryjny 0-20V,2A cz.II mod.klawiatury	3/99	4,00	3,20
021	Przysławka gitarowa... "OVERDRIVE"	3/99	brak	
034	Mikroprocesorowy licznik kosztu rozmów telefon.	3/99	brak	
034_1	Mikroprocesorowy licznik kosztu rozmów telefon.	3/99	brak	
035	Detektor gazu	3/99	brak	
035_1	Detektor gazu	3/99	3,00	2,40
036	Próbnik stanów logicznych: CMOS/TTL	3/99	brak	
037	Symulator-generator stanów log. na wyj. CMOS	3/99	5,00	4,00
070	Kompletny wzmacniacz końcówki mocy 100W	3/99	5,00	4,00
073	Panelowy amperomierz prądu stałego	3/99	brak	
073_1	Panelowy amperomierz prądu stałego mod.wys.	3/99	5,00	4,00
081	Zdalne sterowanie przez telefon	4/99	10,00	8,00
082	Miernik niskich rezystancji	4/99	brak	
059	Prosty "klucz" elektroniczny	4/99	5,00	4,00
059_1	Prosty "klucz" elektroniczny-złącze klawiatury	4/99	5,00	4,00
064	Przetwornik do ładowania akumulatorów samochod.	4/99	brak	
065	Grupowy regulator ogrzewania	4/99	5,00	4,00
066	Regulator oświetlenia na podczerwień	4/99	brak	
067	Samochodowy wzmacniacz mocy	4/99	7,00	5,60
048	Domowa centrala alarmowa	5/99	10,00	8,00
049	Konwerter-komputer/TV	5/99	brak	
060	Kompletny wzmacniacz-przedwzmacniacz	5/99	brak	
068	Emulator nadajnik DCF77	5/99	5,00	4,00
075	Miniaturowy stereofoniczny wzmacniacz słuchawk.	5/99	brak	
079	Miernik częstotliwości do 1,2GHz	5/99	10,00	8,00
085	Mikroprocesorowy sterownik akwarium	5/99	brak	
085_1	Mikroprocesorowy sterownik akwarium	5/99	3,00	2,40
089	Roziniowa przez zamknięte drzwi	6/99	brak	
091	Miernik napięcia stałego z autom.zmianą zakresów	6/99	10,00	8,00
092	Laserowe efekty świetlne	6/99	8,00	6,40
093	Elektroniczna choinka	6/99	5,00	4,00
094	Tania sonda napięciowa 0-19,9V	6/99	brak	
096	Automatyczna sekretarka telefoniczna	6/99	12,00	9,60
099	Układ kontroli pracy wentylatora CPU komputera	6/99	3,00	2,40
071	Poliprzewodnikowy "radiator"	1/00	10,00	8,00
054_1	Sztuczne obciążenie czyli "pożeracz prądu"	1/00	brak	
054_2	Sztuczne obciążenie czyli "pożeracz prądu"	1/00	brak	
047_1	Zdalne sterowanie poprzez sieć elektryczną	1/00	brak	
047_2	Zdalne sterowanie poprzez sieć elektryczną	1/00	12,00	9,60
047_3	Zdalne sterowanie poprzez sieć elektryczną	1/00	brak	
046	Przetwornica 12/24V i mocy 75W	1/00	brak	
038	Minikamera jako detektor ruchu	1/00	brak	
088	Odbiornik DCF77	1/00	brak	
039	Układ redukcji szumów	1/00	brak	
058	Przetwornica 12-200/300VA	2/00	15,00	12,00
058_1	Przetwornica 12-200/300VA	2/00	6,00	4,80
072	Warsztatowy stabilizator impulsowy 1,2-20/3A	2/00	brak	
074	Mini UPS	2/00	brak	
076	EQUALIZER 7-kanalowy	2/00	6,00	4,80
076_1	EQUALIZER 7-kanalowy	2/00	6,00	4,80
077	Amator. programator pamięci EPROM 27C84 i 27C258	2/00	brak	
078_1	Laserowy system zdalnego sterowania	2/00	6,00	4,80
078_2	Laserowy system zdalnego sterowania	2/00	6,00	4,80
083	Termometr 0-300°C	3/00	brak	
084	Układ do rozmagnesowywania głowic magnetofon.	3/00	7,00	5,60
086	Szerokopasmowy modulator telewizji dla kanałów 21-37	3/00	5,00	4,00
087	Elektroniczna papuga	3/00	5,00	4,00
088	Zasilacz symetryczny 0-30V,2A	3/00	8,00	6,40
097	Zegar z "inteligentnym" budzikiem	3/00	brak	
097_1	Zegar z "inteligentnym" budzikiem	3/00	brak	
098	Prosta sonda logiczna TTL na ST62T10	3/00	6,00	4,80
080	Układ opóźniający-sztuczne echo	4/00	brak	
081	Interkam i motocykl	4/00	brak	
081_1	Interkam i motocykl	4/00	4,00	3,20
082	Stroboskop fotograficzny 11J	4/00	brak	
082_1	Stroboskop fotograficzny 11J mod. palnika	4/00	3,00	2,40
090_1	Przesyłanie sygnałów video kablem teletekstowym	4/00	brak	
090_2	Przesyłanie sygnałów video kablem teletekstowym	4/00	5,00	4,00
090_3	Przesyłanie sygnałów video kablem teletekstowym	4/00	brak	
101	Uniwersalny ośmiopozycyjny przełącznik elektro.	4/00	brak	
101_1	Uniwersalny ośmiopozycyjny przełącznik elektro.	4/00	5,00	4,00
102	Szyfikator dźwięku	4/00	6,00	4,80
103	Alarm samochodowy	4/00	8,00	6,40
104	Komputer świetlny "Max" płytka sterownika	5/00	10,00	8,00
104_1	Komputer świetlny "Max" płytka wyświetlacza	5/00	6,00	4,80
105	Automat do przyróżkówek latarki nożnej	5/00	brak	
106	Dudnienny wykrzyw. metalu do penetracji ścian	5/00	brak	
107	Wzmacniacz mocy 250W HiFi (airue)	5/00	15,00	12,00
108	Stroik gitarowy	5/00	6,00	4,80
109	Automatyczne oświetlenie posesji	5/00	brak	
110	Generator sygnałów Morse'a lub autom.klucz telegraf.	5/00	brak	
113	Programator 89Cxx51 do BASCOM	5/00	10,00	8,00
111	Gwiazda Bożonarodzeniowa	6/00	brak	
112	Zasilacz napięć symetrycznych	6/00	brak	
114	Elektroniczny miernik	6/00	5,00	4,00

115	12-kanalowe zdalne sterowanie-płytki odbiornika	6/00	8,00	6,40
115_1	12-kanalowe zdalne sterowanie-płytki nadajnika	6/00	10,00	8,00
116	Automatyczny odbiornik sygnału Morse'a	6/00	brak	
118	Generator liczb TOTOLDTKA	6/00	6,00	4,80
119	Super nadajnik TV	6/00	brak	
120	Profesjonalny przełącznik dźwiękowy	6/00	brak	
122-K	Miniatura końcówki mocy 10-10W	1/01	5,00	4,00
130-K	Regulowany zasilacz do miniwiertarki	1/01	7,00	5,60
131-K	Żelazko-stolik do folii TESS200	1/01	brak	
132-K	Radiossterowanie 433MHz-płytki odbiornika	1/01	8,00	6,40
132_1-K	Radiossterowanie 433MHz-płytki pilota	1/01	5,00	4,00
133-K	Pięciokanałowy uniwer. syntezer częstotliwości-pt.sterow.	1/01	brak	
133_1-K	Pięciokanałowy uniwer. syntezer częstotliwości-pt.genet.	1/01	5,00	4,00
134-K	Nadajnik UKF FM-1 BW dla zakresu 84-114MHz	1/01	8,00	6,40
1015-1-K	Adapter do program-dla ST62T15/25(współz. z 1015-K)	1/01	3,00	2,40
123-K	Super programator 42 układów	2/01	5,00	4,00
126-K	Szybka ładowarka akumulatorów NiMH/NiCd	2/01	7,00	5,60
127-K	Samochodowy aktywny Subwoofer	2/01	brak	
128-K	Transformator elektroniczny z regulacją napięcia	2/01	7,00	5,60
129-K	Supermała przetwornica 12/220V/200W	2/01	7,00	5,60
135-K	Wysokiej klasy przedwzmac. ze ster. mikroproces.	2/01	10,00	8,00
125_1-K	Iluminofonia cyfrowa-część cyfrowa	2/01	8,00	6,40
125_2-K	Iluminofonia cyfrowa-część analogowa	3/01	5,00	4,00
140-K	Zamek transponderowy	3/01	10,00	8,00
141-K	Ultra niskosumny wzmacniacz mikrofonowy	3/01	7,00	5,60
142-K	Tani immobilizer samochodowy	3/01	5,00	4,00
143-K	Lampa do ciemni fotograficznej-płytki sterownika	3/01	8,00	6,40
143_1-K	Lampa do ciemni fotograficznej-płytki diod LED	3/01	brak	
144-K	Strach na krety	3/01	5,00	4,00
145-K	Dotykowy regulator oświetlenia	3/01	6,00	4,80
146-K	Możkowy gigant-do 1000W!!!	4/01	5,00	4,00
147-K	Inteligentny kasownik pamięci EPROM	4/01	brak	
148-K	Wzmacniacz samochodowy 2x70W	4/01	9,00	7,20
150-K	Prosty warsztatowy generator funkcji	4/01	9,00	7,20
151-K	Antyplaskwa	4/01	5,00	4,00
152-K	Rozładowarka ogniw NiCd	4/01	5,00	4,00
153-K	Sterowanie pilotem w kodzie RC5 WinAmp'em	4/01	8,00	6,40
154-K	Elektroniczna książka telefoniczna z wybieraniem numeru	5/01	10,00	8,00
155-K	Timer GSM	5/01	5,00	4,00
156-K	Komputerowy zaleznik/wyłącznik urządzeń	5/01	6,00	4,80
157-K	Układ odczytujący z gniazda	5/01	brak	
158-K	Czujnik uderowy	5/01	5,00	4,00
159-K	Układ zabezpieczający kolumny głośnikowe	5/01	5,00	4,00
160-K	Wielokanałowy dzwonek bezprzewodowy(pl.nadajnika)	5/01	6,00	4,80
160_1-K	Wielokanałowy dzwonek bezprzewodowy(pl.odbiornika)	5/01	6,00	4,80
161_1-K	Miernik do bezwzględnej pomiaru prądu	6/01	brak	
161_2-K	Miernik do bezwzględnej pomiaru prądu	6/01	5,00	4,00
162_1-K	Zasilacz sterowany cyfrowo 1,5V-19V/5A	6/01	6,00	4,80
162_2-K	Zasilacz sterowany cyfrowo 1,5V-19V/5A	6/01	6,00	4,80
163-K	Sterownik oświetlenia choinki	6/01	brak	
164-K	Kompas elektroniczny	6/01	5,00	4,00
165-K	Subminiatury odbiornik FM	6/01	5,00	4,00
166-K	Prosty regulator CO	6/01	6,00	4,80
167-K	Samochodowa przetwornica 12V/220V/100VA	6/01	8,00	6,40
168-K	Mikroprocesorowy dwupunktowy miernik temperatury	1/02	9,00	7,20
169-K	Alarm z powiadomieniem telefonicznym	1/02	20,00	16,00
170-K	Monitor linii DTMF	1/02	6,00	4,80
171-K	Inteligentny układ sterow.zaczepem instalacji domowej	1/02	6,00	4,80
172-K	Inteligentny wzmacniacz mikrofonowy	1/02	4,00	3,20
173-K	Recykling napędu CD-R	1/02	brak	
174-K	Regulator temperatury dla fotografików-baza	1/02	8,00	6,40
174_1-K	Regulator temperatury dla fotografików-wyświetlacz	1/02	6,00	4,80
175-K	Bezprzewodowy trójnamiowy gong selektywny-nadajnik	1/02	5,00	4,00
175_1-K	Bezprzewodowy trójnamiowy gong selektywny-odbiornik	1/02	5,00	4,00
176-K	Mikroprocesorowa ładowarka akumulatorów	2/02	8,00	6,40
177_1-K	Szukacz monitora-moduł liniowy	2/02	7,00	5,60
177_2-K	Szukacz monitora-moduł mikrokontrolera	2/02	7,00	5,60
178-K	Monitor linii 8-bitowej	2/02	6,00	4,80
179_1-K	Uniwersalny moduł LCD z separacją galwan.-mod.wysw.	2/02	7,00	5,60
179_2-K	Uniwersalny moduł LCD z separacją galwan.-mod.zasil.	2/02	6,00	4,80
180_1-K	Oświetlacz noktowizyjny dużej mocy-pl.sterownika	2/02	brak	
180_2-K	Oświetlacz noktowizyjny dużej mocy-pl.LED	2/02	8,00	6,40
181-K	Precyzyjny regulator mocy PWM	2/02	5,00	4,00
182-K	Elektroniczny strach	2/02	6,00	4,80
183-K	Wyłącznik oświetlenia klatki schodowej	2/02	6,00	4,80
186-K	Cyfrowy UPS-NEPRO Digital 500	2/02	15,00	12,00
184-K	Uniwersalny programator mikropr.serii 89Cxx i 89Cxx51	3/02	10,00	8,00
185-K	AutoKlima	3/02	8,00	6,40
186-K	Nadajnik UKF FM-Stereo	3/02	7,00	5,60
187-K	Komputer PC jako zasilacz	3/02	brak	
188-K	Wędkarski wskaźnik brzo	3/02	6,00	4,80
189-K	Wzmacniacz audio do PC	3/02	brak	
190_1-K	Czterokanałowy panelowy miłiwoltomierz pl.pomiarowa	4/02	10,00	8,00
190_2-K	Czterokanałowy panelowy miłiwoltomierz pl.wyświetlac.	4/02	5,00	4,00
191-K	Tester kombinacyjnych układów cyfrowych TTL i CMOS	4/02	10,00	8,00
192-K	Cyfrowy dzwonek do drzwi	4/02	5,00	4,00
193-K	Przetwornica do świetlówek kompaktowej	4/02	brak	
194-K	Łaska sygnalizacyjna	4/02	6,00	4,80

195-K	Detektor grzmotów-czyli "Elektroniczny szaman"	4/02	4,00	3,20
196-K	Czterokanałowy wzmacniacz do zestawu SURROUND	4/02	brak	
197-K	Dekoder-tester pólów RCS	5/02	brak	
198_1-K	128-kanalowy system sterujący z PC	5/02	brak	
198_2-K	128-kanalowy system sterujący z PC	5/02	8,00	6,40
201-K	Subwoofer 200W	5/02	6,00	4,80
202-K	Programator ST62T10/15/20/25	5/02	8,00	6,40
300-K	Programator zestaw unoszeniowy dla AVR	5/02	15,00	12,00
301-K	Zasilacz laboratoryjny 0-30V-5A	5/02	9,00	7,20
302-K	Generator częstotliwości wzorcowych	5/02	brak	
303-K	Generator kraty TV na 555	5/02	4,00	3,20
303-K	Konwerter VGA-TV	6/02	5,00	4,00
305-K	3-kanalowy stereofoniczny mikser audio	6/02	brak	
307-K	Mikroprocesorowy sterownik barier laserowej	6/02	10,00	8,00
308-K	Wirujący dźwięk-LESLIE stereo	6/02	8,00	6,40
309-K	Tester czasu przycięgnięcia/puszczenia przekazników	6/02	10,00	8,00
210-K	Backup telefonu bezprzewodowego	1/03	8,00	6,40
211-K	Sprzężacz telefoniczny	1/03	8,00	6,40
212-K	Elektroniczny isostat siedmiopocząpny	1/03	5,00	4,00
213-K	Konwerter RS232C<=>RS232	1/03	6,00	4,80
312-K	RS485 jako komputerowy modem sieci rozległej	1/03	6,00	4,80
313-K	Wysokiej klasy korektor graf.ze sterowaniem cyfr.-baza	1/03	10,00	8,00
313_1-K	Wysokiej klasy korektor graf.ze sterowaniem cyfr.-pilot	1/03	6,00	4,80
315-K	Programowany licznik impulsów z pamięcią	1/03	10,00	8,00
316-K	Wzmacniacz mocy HI-FI 2x100W	1/03	10,00	8,00
204-K	Przetwornica do zasilania samochod wzmacniaczy mocy	2/03	9,00	7,20
208-K	Compressor&automatic level control	2/03	8,00	6,40
209-K	Antypiral telefoniczny	2/03	brak	
310-K	Sterownik silnika krokowego z RS232 TTL	2/03	10,00	8,00
317-K	Tester 89C51 i 89C52	2/03	10,00	8,00
318-K	ProPic2	2/03	9,00	7,20
320-K	Zdalnie sterowany stroboskop	2/03	9,00	7,20
205-K	Układ L200-regulator napięcia	3/03	brak	
206-K	Przetwornik częstotliwości napięcie	3/03	8,00	6,40
207_1-K	Jednokanałowa sygnalizacja siecią energetyczną-nadajnik	3/03	8,00	6,40
207_2-K	Jednokanałowa sygnalizacja siecią energetyczną-odbior.	3/03	7,00	5,60
323-K	Tester siedmiozgrzewniowych wyświetlaczy LED	3/03	7,00	5,60
324-K	Super lottoniet	3/03	12,00	9,60
325-K	Programowany timer 1sek.-999sek lub 1min.-999min.	3/03	10,00	8,00
326-K	Profesjonalny programator AVR-ISP	3/03	10,00	8,00
327-K	Buforowy zasilacz do systemów alarmowych	3/03	10,00	8,00
216_1-K	Ośmikan-przełącznik anten.dla radioamatorów-szyfrot.	4/03	12,00	9,60
216_2-K	Ośmikan-przełącznik anten.dla radioamatorów-decyfrot.	4/03	10,00	8,00
215-K	Symulator sprzętowy procesora 89C51	4/03	55,00	44,00
217-K	Timer TV z odczuciem	4/03	0,00	0,40
329-K	Separator galwaniczny RS232	4/03	10,00	8,00
331-K	Uniwersalny tester IC	4/03	10,00	8,00
333-K	Miernik częstotliwości do generatorów funkcji 1Hz-50Hz	4/03	10,00	8,00
334-K	Tele-szpieg	4/03	10,00	8,00
335-K	Przystawka do programatora AVR ISP	4/03	12,00	9,60
218_1-K	555-Bariera na podczarwień pl.nadajnika	5/03	brak	
218_2-K	555-Bariera na podczarwień pl.odbiornika	5/03	brak	
328-K	8-kanalowa centrala alarmowa	5/03	10,00	8,00
337-K	Miernik dużych pojemności 1pF-500000pF	5/03	10,00	8,00
339-K	Tester aparatów telefonicznych i kodu DTMF	5/03	8,00	6,40
341-K	Autonomiczne 7-krotno kopiarka. EEPROM 24C08	5/03	10,00	8,00
342-K	Czterokanałowe efekty dyskotekowe	5/03	6,00	4,80
343-K	Wskaźnik natężenia hałasu	5/03	8,00	6,40
219_1-K	Słuchawkowy wzmacniacz lampowy	6/03	brak	
219_2-K	Słuchawkowy wzmacniacz lampowy	6/03	8,00	6,40
319-K	Programator GAL	6/03	15,00	12,00
338-K	Symulator obecności domowników	6/03	10,00	8,00
344_1-K	Zdalnie sterowana karta przekazników mocy	6/03	10,00	8,00
344_2-K	Zdalnie sterowana karta przekazników mocy-pt.pilota	6/03	6,00	4,80
345-K	Izolator galwaniczny do LPT	6/03	10,00	8,00
347-K	Włeczne lampki choinkowe	6/03	5,00	4,00
348-K	Bezprzewodowy mikrofon-MINI	6/03	5,00	4,00
349-K	Włecznik na kładnięcie	6/03	3,00	2,40
351-K	Sonda logiczna CMOS	6/03	5,00	4,00
220-K	Mówiący monitor pracy aparatu telefonicznego	1/04	12,00	9,60
336-K	Wzmacniacz wyjściowy do generatora funkcji 150-K	1/04	7,00	5,60
345-K	Miernik indukcyjności 1μH-100mH	1/04	10,00	8,00
350-K	Symulator "tykania" zegarka	1/04	6,00	4,80
352-K	Uniwersalny zasilacz +/-5V i +/-12V	1/04	brak	
354_1-K	Tester kabli UTP i nie tylko-nadajnik	1/04	7,00	5,60
354_2-K	Tester kabli UTP i nie tylko-odbiornik	1/04	7,00	5,60
355-K	Sterownik pieca opałowego CO	1/04	12,00	9,60
356-K	Wskaźnik stanu naładowania akumulatora w samochodzie	1/04	brak	
358-K	Szybki tester kwarców	1/04	6,00	4,80
360-K	"Lampka" do telefonu dla niedosłyszących	1/04	5,00	4,00
221-K	Mikroprocesorowy regulator temperatury z termometrem	2/04	12,00	9,60
222-K	Sygnalizator otwarcia drzwi i okna	2/04	5,00	4,00
353-K	Włecznik/wyłącznik zmierzszowy	2/04	5,00	4,00
359-K	Przedwzmacniacz mikrofonowy	2/04	5,00	4,00
361-K	Prosty generator funkcji 1kHz	2/04	8,00	6,40
362-K	Inteligentny straszak na zwierzęta	2/04	10,00	8,00
363-K	Programowalny miernik częstotliwości 50MHz	2/04	10,00	8,00
364-K	Rozwojowy programator ATME11 i nie tylko	2/04	10,00	8,00

223-K	Przetwornica do centralnego ogrzewania 300W	3/04	15,00	12,00	
224-K	Wskaznik prędkości wiatru	3/04	6,00	4,80	
225-K	NE555-UPS telefonu bezprzewodowego	3/04	6,00	4,80	
365-K	Dzielnik	3/04	brak		
367-K	Profesjonalny sterownik obrotów silników prądu stałego	3/04	8,00	6,40	
370-K	Zasilanie żarówki energoszczędnej z akumulatora	3/04	brak		
371_1-K	200W sztuczne obciążenie	3/04	7,00	5,60	
371_2-K	200W sztuczne obciążenie (moduł wyświetlacza)	3/04	7,00	5,60	
372-K	Mikroprocesorowy sonar samochodowy z bagażnikiem	3/04	6,00	4,80	
228-K	Układ nadajny ze słuchawką (Solar Tracker)	4/04	brak		
330-K	Miernik mocy wyjściowej wzmacniaczy akustycznych	4/04	8,00	6,40	
368-K	400W wzmacniacz HEXFET	4/04	brak		
374-K	Telefoniczna karta chip'owa jak klucz elektroniczny	4/04	6,00	4,80	
379-K	Semichłodowy 70W Subwoofer cz.1	4/04	brak		
378-K	Sterownik do zgrzewarki	4/04	8,00	6,40	
377-K	Przedwzmacniacz gitarowy	4/04	6,00	4,80	
378-K	Mikroprocesorowy sterownik stacji łutowiczej	4/04	8,00	6,40	
227-K	Licznik osób w pomieszczeniu ze sterownikiem oświetlenia	5/04	8,00	6,40	
229-K	Mikroprocesorowy wskaźnik napięcia sieci	5/04	7,00	5,60	
379_1-K	Panelowy miernik częstotliwości 1,2GHz, okresu i czasu	5/04	10,00	8,00	
379_2-K	Panelowy miernik częstotliwości 1,2GHz, okresu i czasu	5/04	10,00	8,00	
380-K	Cyfrowy generator sinus 0,1Hz - 10MHz z krokiem 0,1Hz i 1Hz	5/04	brak		
381-K	Samochodowy mostkowy wzmacniacz audio 4 x 30W	5/04	12,00	8,00	
382-K	Miernik w.c.z.	5/04	8,00	6,40	
383-K	Uniwersalny sterownik zdarzeniowy LOGO	5/04	8,00	6,40	
229-1-K	Ster. urządzenia obrotowego anteny UKF - układ wykonawczy	6/04	8,00	6,40	
229-2-K	Ster. urządzenia obrotowego anteny UKF - blok wyświetlacza LED	6/04	8,00	6,40	
229-3-K	Ster. urządzenia obrotowego anteny UKF - blok mikrokontrolera	6/04	8,00	6,40	
375-K	Samochodowy 70W Subwoofer	6/04	12,00	9,60	
384-K	Podręczny terminal	6/04	12,00	9,60	
385-K	LOGGER - szpieg Hamurty	6/04	3,00	4,00	
386-K	Komora termiczna	6/04	8,00	6,40	
387-1-K	Softbox do makrofotografii - moduł sterownika	6/04	10,00	8,00	
387-2-K	Softbox do makrofotografii - moduł wykonawczy	6/04	10,00	8,00	
388-K	Uniwersalny VGA do zasilaczy	6/04	8,00	6,40	
230-K	Tester monitorów VGA	1/05	0,00	4,80	
231-K	Czterokanałowe zdalne sterowanie przez telefon komórkowy	1/05	10,00	8,00	
389-K	Zasilacz do CB 13,6V - 20A	1/05	7,00	5,60	
390-K	Nadajnik UKF FM - 4W dla zakresu 86-110MHz	1/05	10,00	8,00	
391-K	Prosty koder sygnału stereofonicznego MPX	1/05	8,00	6,40	
509-1-K	Trzyprzewodowe ośmiokanałowe zdal. ster. - moduł nadajnika	1/05	10,00	8,00	
509-2-K	Trzyprzewodowe ośmiokanałowe zdal. ster. - moduł odbiornika	1/05	9,00	7,20	
501-K	Układ do nagrywania rozmów telefonicznych	1/05	7,00	5,60	
322-K	Ośmiowyświetlacz LED sterowanych przez RS232 TTL	2/05	brak		
392-K	Sterownik wentylatorów do PC i nie tylko	2/05	15,00	12,00	
393-K	Inteligentny sterownik lamp błyskowych	2/05	10,00	8,00	
394-K	Sterownik syntezy częstotliwości FM z układem SAA1057	2/05	10,00	8,00	
507-1-K	Miernik współczynnika fali stojącej WFS	2/05	9,00	7,20	
507-2-K	Miernik współczynnika fali stojącej WFS	2/05	9,00	7,20	
507-3-K	Miernik współczynnika fali stojącej WFS	2/05	9,00	7,20	
395-K	Cyfrowy przedwzmacniacz sterowany pilotem RCs	3/05	10,00	8,00	
396-K	Prosty generator sygnałów 2MHz	3/05	6,00	4,80	
397-K	Mostkowy wzmacniacz mocy 120W	3/05	9,00	7,20	
398-K	Cyfrowe Echo	3/05	15,00	12,00	
508-K	ZAPPER - Urządzenie do niekonwencjonalnego leczenia	3/05	5,00	4,80	
509-K	Wykrywacz kłamstw	3/05	brak		
510-K	Uniwersalny licznik impulsów	3/05	9,00	7,20	
511-K	Miernik f.t.n.g.	3/05	9,00	7,20	
233-K	Beztransformatory zasilacz U _{om} 8V-240V U _{wy} 5V	4/05	5,00	4,00	
399-K	Programowalny termostat czterokanałowy	4/05	15,00	12,00	
400-K	PIEC - wzmacniacz gitarowy	4/05	10,00	8,00	
401-K	Mikrofon kierunkowy	4/05	5,00	4,00	
402-K	Warsztatowy symulator napięcia trójfazowego	4/05	15,00	12,00	
513-K	Elektroniczny stetoskop	4/05	5,00	4,00	
514-K	Nadajnik telefoniczny	4/05	8,00	6,40	
515-K	Miernik natężenia	4/05	9,00	7,20	
235-K	Powiadomienie o alarmie przez komórkę	5/05	8,00	6,40	
403-K	Układ kontroli napięcia trójfazowego	5/05	10,00	8,00	
404-K	Mnigenerator funkcyjny-DDS	5/05	8,00	6,40	
405-K	Automatyczny programator ISP do AVR	5/05	5,00	4,00	
512-K	Optyczna czujka ruchu	5/05	brak		
516-K	Skuteczny straszak na psy	5/05	9,00	7,20	
517-K	Cyfrowy krokomierz	5/05	8,00	6,40	
519-K	Mikroprocesorowy "pistolet magnetyczny"	5/05	8,00	6,40	
406-K	Sterownik do akwarium	6/05	10,00	8,00	
407-K	Inteligentny termostat	6/05	10,00	8,00	
408-K	Owocówka czyli jednoręki bandyta	6/05	10,00	8,00	
409-K	Dyskryminator połączeń telefonicznych	6/05	9,00	7,20	
518-1-K	Ultradźwiękowy miernik odległości	6/05	brak		
518-2-K	Ultradźwiękowy miernik odległości	6/05	5,00	4,00	
520-K	Automatyczny wyłącznik zasilania stanowiące warsztatowego	6/05	6,00	4,80	
521-K	Szukacz kluczy	6/05	5,00	4,00	
522-K	Sterownik oświetlenia WC i nie tylko	6/05	brak		
410-K	Przenośny regulator oświetlenia sterowany pilotem w kodzie RC5	1/06	8,00	6,40	
411-K	Czterokanałowy DIMMER	1/06	10,00	8,00	
412-K	Regulator mocy łutowicy transformatorowej	1/06	8,00	7,20	
413-K	Sterofoniczny wzmacniacz mocy do komputerów PC	1/06	9,00	7,20	
523-K	Stacja meteor.	1/06	5,00	4,00	
524-K	Automat schodowy	1/06	6,00	4,80	
525-K	Antyspich (stróż stróża)	1/06	6,00	4,80	
526-1-K	Proste słuchawki na podczerwień - nadajnik	1/06	6,00	4,80	
526-2-K	Proste słuchawki na podczerwień - odbiornik	1/06	5,00	4,00	
414-K	Elektroniczna ikona	2/06	9,00	7,20	
415-K	Impulsowy wykrywacz metali	2/06	10,00	8,00	
416-K	"Zakłócacz" pilotów	2/06	5,00	4,00	
417-K	Przełącznik dwa komputery-jeden monitor,jedna klawiatura,jedna mysz	2/06	brak		
418-K	Wzmocniacz słuchawkowy z filtrem antypresence	2/06	5,00	4,00	
527-1-K	Biegające światło samochodowe - płytka sterownika	2/06	brak		
527-2-K	Biegające światło samochodowe - płytka modułu LED	2/06	brak		
528-K	Wskaźnik promieniowania ultrafioletowego	2/06	6,00	4,80	
529-K	Podsluch kaloryferowy	2/06	5,00	4,00	
530-K	Tester pojedynczych ogniw akumulatorowych NiCd i NiH	2/06	5,00	4,00	
419-K	Zabezpieczenie wzmacniaczy mocy i głośników	3/06	10,00	8,00	
420-K	Generator funkcji - prostokąt, trójkąt, sinus	3/06	10,00	8,00	
421-K	Zasilacz 6 w 1	3/06	6,00	4,80	
422-K	Przełącznik sensorowy	4/06	6,00	4,80	
423-K	Jonizator powietrza	4/06	10,00	8,00	
425-K	Miernik trasy	4/06	brak		
426-K	Programowalny generator impulsów - 6 linii wyj.	4/06	10,00	8,00	
426-K	"Przyspieszcz" wyrzutowanych płytek	5/06	6,00	4,80	
427-1-K	Zasilacz stabilizowany z reg. elektroniczną - moduł wyświetlacza	5/06	10,00	8,00	
427-2-K	Zasilacz stabilizowany z reg. elektroniczną - moduł sterownika	5/06	10,00	8,00	
428-K	Czterokanałowy rozdzielacz sygnałów audio STEREO	5/06	8,00	6,40	
429-K	Kasownik EPROMÓW	5/06	8,00	6,40	
238-K	STOP - ZŁODZIEJU czyli zdalne unieruchomienie samochodu	6/06	8,00	6,40	
239-K	Wielczny stroboskop	6/06	6,00	4,80	
240-K	Zasilacz do wzmacniaczy mocy	6/06	12,00	9,60	
431-K	Ładowarka akumulatorów 12V	6/06	10,00	8,00	
433-K	AVR - JTAG Programator, debugger	6/06	8,00	6,40	
434-K	ARM - JTAG Programator	6/06	6,00	4,80	
531-K	Programator ST71ta	6/06	12,00	9,60	
241-K	Nagrzewnica indukcyjna	1/07	8,00	6,40	
436-K	Wzmocniacz MINIMAX do wszystkich	1/07	6,00	4,80	
437-K	Rejestратор temperatury z dwoma czujnikami	1/07	8,00	6,40	
523-K	Zestaw startowy dla mikrokontrolerów ST71ta	1/07	brak		
439-K	Samochodowa przetwornica z 12V na 19V do laptopów	2/07	8,00	6,40	
440-K	Tester wzmacniaczy operacyjnych	2/07	6,00	4,80	
441-K	TIMER 555 STARTER KIT	2/07	6,00	4,80	
442-K	M16 starter kit	2/07	7,00	5,60	
443-K	ATTINY26 starter kit	2/07	7,00	5,60	
242-K	Miniaturowy generator częstotliwości wierszowych	3/07	5,00	4,00	
438-K	CMOS STARTER KIT	3/07	7,00	5,60	
444-K	Ładowarka akumulatorów NiCd, NiMH, SLA	3/07	10,00	8,00	
445-K	Automatyczny włącznik światła mijania	3/07	5,00	4,00	
446-K	Ośmiokanałowa sonda logiczna TTL/CMOS	3/07	8,00	6,40	
243-K	USB <-> RS-232 <-> RS-TTL konwerter 6 w 1	4/07	5,00	4,00	
447-K	Dysk twardy jako pamięć masowa dla mikrokontrolerów	4/07	6,00	4,80	
448-K	Zasilacz kamery do monitoringu	4/07	8,00	6,40	
449-K	"Gadający" samochód lub dowolne urządzenie	4/07	10,00	8,00	
450-K	Analogowy sterownik silnika prądu stałego (PWM)	4/07	9,00	7,20	
451-K	Sterownik efektów laserowych	4/07	6,00	4,80	
452-K	Lampka "BAJER"	4/07	5,00	4,00	
453-K	Programowalna pozytywna	4/07	5,00	4,00	
454-1-K	Wielosłowy sterownik silników krokowych MACH2 - sterownik	5/07	10,00	8,00	
454-2-K	Wielosłowy sterownik silników krokowych MACH2 - bazowy	5/07	10,00	8,00	
532-K	Łańcuch testów barwników	5/07	5,00	4,00	
534-K	Miernik wilgotności	5/07	brak		
455-K	Interfejs VGA do systemów mikroprocesorowych	6/07	8,00	6,40	
535-1-K	Zdalne sterowanie żaluzjami okiennymi	6/07	8,00	6,40	
535-2-K	Zdalne sterowanie żaluzjami okiennymi	6/07	8,00	6,40	
245-K	Układ wejściowy do mierników częstotliwości z wejściem TTL	1/08	5,00	4,00	
536-K	Słoneczna ładowarka telefonu komórkowego	1/08	brak		
600-K	Automatyczny układ naprzemiennego ładowania dwóch akumulatorów	1/08	9,00	7,20	
244-K	Mały wzmacniacz w klasie A	2/08	5,00	4,00	
246-K	Termostat z regulowaną histerezą	2/08	9,00	7,20	
247-K	Generator kwarcowy 90MHz z kwarcem 10MHz	2/08	5,00	4,00	
248-K	Ekonomiczny zasilacz laboratoryjny	3/08	8,00	6,40	
537-K	Sygnalizator poziomu wody w wannie	3/08	8,00	6,40	
538-K	Elektroniczny odstraszcacz młodzieży	3/08	8,00	6,40	

Płytki drukowane do układów z Elektronik Hobby

A	B	C	D	E
1000	Alarm telefoniczny	1/00	10,00	8,00
1001	Minisyntezator efektów dźwiękowych	1/00	5,00	4,00
1002_1	Woltomierz LED do samochodu (pH LED)	1/00	3,00	2,40
1003	Prosty tester tranzystorów bipolarnych	1/00	8,00	6,40
1004	Stroboskop 120V	1/00	10,00	8,00
1004_1	Stroboskop 120V - pl.palnika	1/00	3,00	2,40
1007	Mikroprocesorowy regulator temperatury w akwarium	2/00	10,00	8,00
1012_1	Prosty miniwzmacniacz (wersja SMD)	3/00	6,00	4,80
1013_1	Procesor DOLBY SURROUND (pH LED)	3/00	3,00	2,40
1014	Sygnalizator stanu rozładowania baterii lub akumulatora	3/00	5,00	4,00
1016	Tester czujek i szczytatorów	3/00	6,00	4,80

Zestawy do samodzielnego montażu

Zestawy można zamawiać telefonicznie, listownie, e-mail'em, fax'em.
Do zamówienia doliczany jest koszt pakowania i wysyłki w kwocie 13,00zł.

W skład zestawu wchodzi:

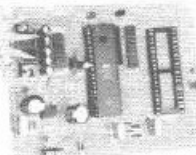
dokumentacja, płytka lub płytki drukowane, komplet elementów plus ewentualne oprogramowanie.
PRESS-POLSKA, ul. Junaków 2, 82-300 Elbląg, tel./fax 055 236-22-63, e-mail: press-polska@pro.onet.pl

016-K

Miernik występowania z 2-sekundową pamięcią.
Miernik występowania - to układ, który umożliwia obserwację sygnału ul. tak, aby wejście wzmacniacza nie było przesłonięte. Układ wyprzerzy jest w stanie przetrzymać uderzenie sygnału przez okres 2 sekund.
CENA: 48,00zł

056-K

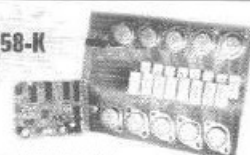
Amatorski programator mikroprocesorów
89C51, 89C52 i 89C55 produkcji Atmel.
Programator jest jednym z podstawowych urządzeń, jakie musi posiadać elektronik zajmujący się techniką mikroprocesorów. Wskaznik ten posiada i niezależny układ zasilający jest przeznaczony do programowania.
CENA: 64,00zł

057-K

Mikroprocesorowy miernik LC.
W praktyce amatorskiej bardzo trudno jest zmierzyć wiele wartości pomiarów i mierzonych, a jednym z podstawowych urządzeń, jakie musi posiadać elektronik zajmujący się techniką mikroprocesorów, jest miernik LC. Miernik ten posiada i niezależny układ zasilający jest przeznaczony do programowania.
CENA: 95,00zł

058-K

Przetwornica 12-220V/300VA.
Każdy miernik i każdy wzmacniacz, a przynajmniej każdy wzmacniacz, musi posiadać przetwornicę. Kłopotem jest w tym, że przetwornice te są drogie i trudne do zdobycia. W tym celu zaprojektowano przetwornicę, która umożliwia przeliczenie napięcia z 12V na 220V. Przetwornica ta może być także używana do zasilania 12V w przypadku, gdy napięcie zasilania jest zbyt niskie. Przetwornica ta jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 99,00zł

059-K

Mikroprocesorowy zegarek cyfrowy.
Ważnym elementem każdego mikroprocesorowego urządzenia jest zegarek cyfrowy. Zegarek ten umożliwia pomiar czasu z dokładnością do 1 sekundy. Zegarek ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają czasu.
CENA: 48,00zł

061-K

Zdejmowanie sterowania przez telefon.
Przetwornica 12-220V/300VA.
Każdy miernik i każdy wzmacniacz, a przynajmniej każdy wzmacniacz, musi posiadać przetwornicę. Kłopotem jest w tym, że przetwornice te są drogie i trudne do zdobycia. W tym celu zaprojektowano przetwornicę, która umożliwia przeliczenie napięcia z 12V na 220V. Przetwornica ta może być także używana do zasilania 12V w przypadku, gdy napięcie zasilania jest zbyt niskie. Przetwornica ta jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 79,00zł

063-K

Paralełowy wzmacniacz.
Paralełowy wzmacniacz jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V. Wzmacniacz ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 44,00zł

067-K

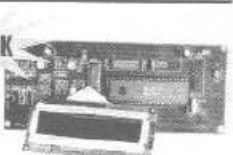
Stereo wzmacniacz mocy 40W.
Dla tych wszystkich, którzy lubią słuchać dobrej muzyki, jest stereo wzmacniacz. Wzmacniacz ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V. Wzmacniacz ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 68,00zł

070-K

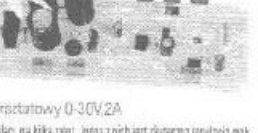
Wzmacniacz mocy 100W HiFi.
Dobry wzmacniacz jest podstawowym wyposażeniem każdego zestawu muzycznego. Wzmacniacz ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V. Wzmacniacz ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 57,00zł

079-K

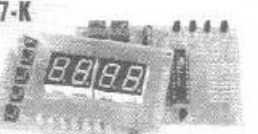
Miernik częstotliwości do 1,2GHz.
Miernik częstotliwości do 1,2GHz jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V. Miernik ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 89,00zł

088-K

Zasilacz warsztatowy 0-30V/2A.
Przetwornica 12-220V/300VA.
Każdy miernik i każdy wzmacniacz, a przynajmniej każdy wzmacniacz, musi posiadać przetwornicę. Kłopotem jest w tym, że przetwornice te są drogie i trudne do zdobycia. W tym celu zaprojektowano przetwornicę, która umożliwia przeliczenie napięcia z 12V na 220V. Przetwornica ta może być także używana do zasilania 12V w przypadku, gdy napięcie zasilania jest zbyt niskie. Przetwornica ta jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 57,00zł

097-K

Zegar z inteligentnym budzikiem.
Wzmacniacz mocy 100W HiFi.
Dobry wzmacniacz jest podstawowym wyposażeniem każdego zestawu muzycznego. Wzmacniacz ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V. Wzmacniacz ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 57,00zł

104-K

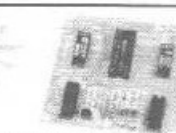
Komputer świetlny "MAX".
Komputer świetlny "MAX" jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V. Komputer ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 76,00zł

107-K

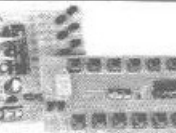
Wzmacniacz mocy 250W (sinus).
Przetwornica 12-220V/300VA.
Każdy miernik i każdy wzmacniacz, a przynajmniej każdy wzmacniacz, musi posiadać przetwornicę. Kłopotem jest w tym, że przetwornice te są drogie i trudne do zdobycia. W tym celu zaprojektowano przetwornicę, która umożliwia przeliczenie napięcia z 12V na 220V. Przetwornica ta może być także używana do zasilania 12V w przypadku, gdy napięcie zasilania jest zbyt niskie. Przetwornica ta jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 89,00zł

113-K

Programator 89C51 do BASCOM.
Firma MCS Electronics opracowała kompilator o nazwie BASCOM i w tym celu zaprojektowano programator. Programator ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V. Programator ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 57,00zł

115-K

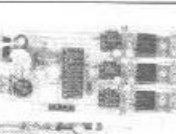
12-kanalowe zasilanie sterowanie na podczerwień.
Przetwornica 12-220V/300VA.
Każdy miernik i każdy wzmacniacz, a przynajmniej każdy wzmacniacz, musi posiadać przetwornicę. Kłopotem jest w tym, że przetwornice te są drogie i trudne do zdobycia. W tym celu zaprojektowano przetwornicę, która umożliwia przeliczenie napięcia z 12V na 220V. Przetwornica ta może być także używana do zasilania 12V w przypadku, gdy napięcie zasilania jest zbyt niskie. Przetwornica ta jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 57,00zł

123-K

Supor programator 42 układów.
Zaplanuj i zrealizuj programator 42 układów. Programator ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V. Programator ten jest przeznaczony do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 30,00zł

125-K

Iluminacja cyfrowa - moduł cyfrowy i analogowy.
Przetwornica 12-220V/300VA.
Każdy miernik i każdy wzmacniacz, a przynajmniej każdy wzmacniacz, musi posiadać przetwornicę. Kłopotem jest w tym, że przetwornice te są drogie i trudne do zdobycia. W tym celu zaprojektowano przetwornicę, która umożliwia przeliczenie napięcia z 12V na 220V. Przetwornica ta może być także używana do zasilania 12V w przypadku, gdy napięcie zasilania jest zbyt niskie. Przetwornica ta jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 57,00zł

126-K

Szybka ładowarka akumulatorów NiMH/NiCd.
Przetwornica 12-220V/300VA.
Każdy miernik i każdy wzmacniacz, a przynajmniej każdy wzmacniacz, musi posiadać przetwornicę. Kłopotem jest w tym, że przetwornice te są drogie i trudne do zdobycia. W tym celu zaprojektowano przetwornicę, która umożliwia przeliczenie napięcia z 12V na 220V. Przetwornica ta może być także używana do zasilania 12V w przypadku, gdy napięcie zasilania jest zbyt niskie. Przetwornica ta jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 45,00zł

129-K

Supermala przetwornica 12/220V/200W.
Przetwornica przetwornica jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V. Przetwornica ta jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 64,00zł

130-K

Regulowany zasilacz do miniwzrostu.
Przetwornica 12-220V/300VA.
Każdy miernik i każdy wzmacniacz, a przynajmniej każdy wzmacniacz, musi posiadać przetwornicę. Kłopotem jest w tym, że przetwornice te są drogie i trudne do zdobycia. W tym celu zaprojektowano przetwornicę, która umożliwia przeliczenie napięcia z 12V na 220V. Przetwornica ta może być także używana do zasilania 12V w przypadku, gdy napięcie zasilania jest zbyt niskie. Przetwornica ta jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 28,00zł

133-K

Pięciokanałowy uniwersalny syntezy częstotliwości (moduł sterownika).
Przetwornica 12-220V/300VA.
Każdy miernik i każdy wzmacniacz, a przynajmniej każdy wzmacniacz, musi posiadać przetwornicę. Kłopotem jest w tym, że przetwornice te są drogie i trudne do zdobycia. W tym celu zaprojektowano przetwornicę, która umożliwia przeliczenie napięcia z 12V na 220V. Przetwornica ta może być także używana do zasilania 12V w przypadku, gdy napięcie zasilania jest zbyt niskie. Przetwornica ta jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 89,00zł

133-K

Pięciokanałowy uniwersalny syntezy częstotliwości (moduł sterownika).
Przetwornica 12-220V/300VA.
Każdy miernik i każdy wzmacniacz, a przynajmniej każdy wzmacniacz, musi posiadać przetwornicę. Kłopotem jest w tym, że przetwornice te są drogie i trudne do zdobycia. W tym celu zaprojektowano przetwornicę, która umożliwia przeliczenie napięcia z 12V na 220V. Przetwornica ta może być także używana do zasilania 12V w przypadku, gdy napięcie zasilania jest zbyt niskie. Przetwornica ta jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 30,00zł

134-K

Nadajnik UKF FM - 1,6W dla zakresu 84-114MHz.
Przetwornica 12-220V/300VA.
Każdy miernik i każdy wzmacniacz, a przynajmniej każdy wzmacniacz, musi posiadać przetwornicę. Kłopotem jest w tym, że przetwornice te są drogie i trudne do zdobycia. W tym celu zaprojektowano przetwornicę, która umożliwia przeliczenie napięcia z 12V na 220V. Przetwornica ta może być także używana do zasilania 12V w przypadku, gdy napięcie zasilania jest zbyt niskie. Przetwornica ta jest przeznaczona do zasilania urządzeń, które wymagają napięcia 12V.
CENA: 33,00zł

57

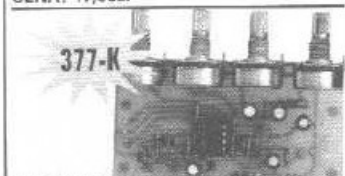

347-K**Wiecznie świecąca dioda**

Pręgienny diodowy świecąca wykonana za pomocą diod LED. Służy do oświetlenia wnętrza i regulacji częstotliwości sygnału. Sterowana jest przez impulsy cyfrowe. Cały układ zasila się z 24V.

CENA: 55,00zł**Bezprzewodowy mikrofon - MINI**

Mikrofon bezprzewodowy, łatwy w użyciu i dostarczający dobrej jakości dźwięku. Wyposażony jest w antenę i przekaźnik. Wbudowany jest również przetwornik sygnału. Cały układ zasila się z 3V.

CENA: 17,00zł**377-K****Przedwzmacniacz gitarowy**

Jest to układ prosty do wykonania nawet dla początkującego elektronika. Posiada wzmacniacz, zasilacz i układ regulacji. Wyposażony jest w głośnik i przekaźnik. Cały układ zasila się z 9V.

CENA: 38,00zł**378-K**

Mikroprocesorowy sterownik stacji łutowiczej. Zasilany jest z sieci 230V. Wyposażony jest w czujnik temperatury i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 65,00zł**330-K**

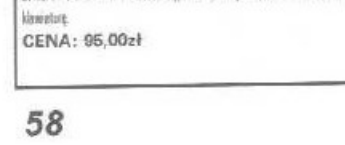
Miernik mocy wyjściowej wzmacniaczy audio. Wyposażony jest w czujnik mocy i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 54,00zł**349-K**

Włącznik na klawisz. Wyposażony jest w klawisz i układ sterowania. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 19,00zł**384-K**

Podręczny terminal. Wyposażony jest w terminal i układ sterowania. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 95,00zł**363-K**

Programowalny miernik częstotliwości 50MHz. Wyposażony jest w czujnik częstotliwości i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 74,00zł**354-K**

Testers kabli UTP i nie tylko. Wyposażony jest w czujnik kabli i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 49,00zł**355-K**

Sterownik pieca opalowego CO. Wyposażony jest w czujnik temperatury i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 115,00zł**368-K**

400W wzmacniacz HEXFET. Wyposażony jest w czujnik mocy i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 149zł**376-K**

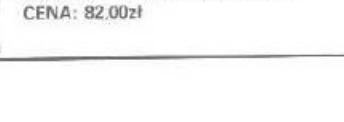
Sterownik do zgrzewarki. Wyposażony jest w czujnik temperatury i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 39,00zł**374-K**

Telefoniczna karta chipowa jak klucz elektroniczny. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 44,00zł**390-K**

Nadajnik UKF FM - 4W dla zakresu 88-110MHz. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 82,00zł**364-K**

Rozdzielający programator AT89C51. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 35,00zł**367-K**

Profesjonalny sterownik obrotów silników prądu stałego. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 59,00zł**229-K**

Sterownik urządzenia obrotowego anteny UKF. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 93,00zł**389-K**

Zasilacz do GB 13,8V - 20A. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 93,00zł**385-K**

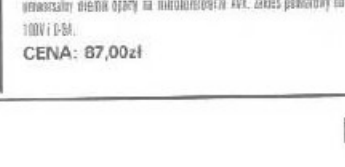
LOGGER - zapis klawiatury. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 39,00zł**351-K**

Sonda logiczna CMOS. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 19,00zł**388-K**

Uniwersalny V/A do zasilaczy. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 87,00zł**392-K**

Sterownik wentylatorów do PC i nie tylko. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 79,00zł**372-K**

Mikroprocesorowy sterownik samochodowy. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 47,00zł**371-K**

200W sztuczne obciążenie. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 89,00zł**231-K**

Czterokanałowe zdalne sterowanie przez telefon komórkowy Siemens. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 95,00zł**361-K**

Prosty generator funkcji TTL. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 29,00zł**379-K**

Panelowy miernik częstotliwości 1,2GHz, zakresu i czasu. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 95,00zł**362-K**

Inteligentny straszak na zwierzęta. Wyposażony jest w czujnik i układ regulacji. Cały układ zasila się z 230V.

CENA: 50,00zł

230-K

Tester monitorów VGA

Przy pomocy testera możemy szybko i pewnie sprawdzić monitor VGA. Tester umożliwia wykrycie łamanej rozdzielczości 640x400, 800x600, 1024x768.

CENA: 36,00zł

235-K

Powiadomienie o alarmie przez komórkę

Model współpracuje z telefonem SIMENS wyposażonym w funkcję modemu np. serii 505, 510, 520. Za pomocą modemu jest kierowane do czterech zaprogramowanych numerów telefonicznych i powiadomienie o wystąpieniu alarmu. Alarm można wywołać stacjonarnie lub wysłać.

CENA: 59,00zł

381-K

Stereochodowy mostkowy wzmacniacz audio 4 x 30W

W niewielkim przystroju, jaki jest wzmacniacz stereo, moc 4x30W jest w rzeczywistości wystarczająca. W samej jest to 120W mocy wyjściowej. Idealnie wzmacniacz odgrywa rolę w stereo.

CENA: 69,00zł

382-K

Niemik w.c.

Identyfikacja niemika dla kaskadowania. Po podłączeniu wody w.c. umożliwia pomiar 0, 1000, 2, 100, 0, 1000. Dopuszczalne wartości ciśnienia i przepływu 1-60000. Moduł umożliwia wybór w czasie pracy.

CENA: 78,00zł

383-K

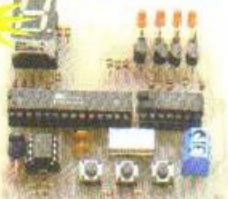

Uniwersalny sterownik zdzierzowy LOGO

Sterownik zdzierzowy sterujący instalacją w czasie pracy cyfrowej. Sterownik umożliwia regulację, steruje wyjściem cyfrowym. Wykrywa on stan zasilania i steruje wyjściem.

CENA: 79,00zł

393-K

Inteligentny sterownik lamp błyskowych

Inteligentny sterownik lamp błyskowych steruje pracą i harmonizacją pracy błyskowej, steruje błyskami i ma możliwość sterowania błyskami. Płynnie steruje lampą błyskową.

CENA: 71,00zł

394-K

Sterownik syntezy częstotliwości FM z układem SAA1057

Układ steruje pracą generatora FM w zakresie częstotliwości od 100kHz do 120MHz z częstotliwością 100kHz. Zasilanie sterownika jest sterowane sygnałem wejściowym.

CENA: 99,00zł

395-K

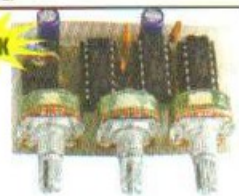

Cyfrowy przekaźnik sterowany pilotem RC5

Kapitulacja przekaźnika przy pomocy przekaźnika jest pilot, a w czasie jego obsługi. Aby sterować przekaźnikiem przekaźnik przekaźnika sterowany pilotem RC5. Przekaźnik posiada dwa wejścia A/B, sterujące przekaźnikiem i pilotem oraz funkcję wyłączenia/włączenia całego systemu.

CENA: 68,00zł

396-K

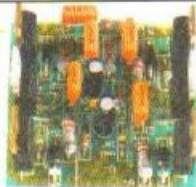

Prosty generator sygnałowy 2MHz

Generator wytwarza sygnał prostokątny o częstotliwości od 100kHz do 2MHz o regulowanej amplitudzie od 10 do 15V.

CENA: 33,00zł

397-K

Moskowsy wzmacniacz mocy 120W

120W MOSFET wzmacniacz mocy do sterowania przekaźnikami. Sterownik jest w pełni zintegrowany z 120W i sterownikiem przekaźnika.

CENA: 65,00zł

398-K

Cyfrowy ECHO

Cyfrowy echo działa jak prostokątny sygnał. Wykrywa sygnał i generuje go w czasie. Wykrywa i steruje przekaźnikiem.

CENA: 73,00zł

399-K

Programowalny termostat czterokanałowy

Układ steruje kontrolą temperatury w czterech niezależnych punktach. Zakres pomiaru wynosi -73,275 do 100,000°C. Zakres sterowania wynosi 100,000 do 100,000°C. Zakres sterowania temperatury jest sterowany przez sterownik.

CENA: 94,00zł

400-K

PICO - wzmacniacz gitarowy

Wzmacniacz gitarowy współpracujący z gitarą elektryczną. Posiada możliwość regulacji pracy gitarowej. Wzmacniacz posiada sterownik i sterownik.

CENA: 59,00zł

401-K

Mikrofon kierunkowy

Mikrofon kierunkowy umożliwia odbiór sygnału z określonych kierunków. Sterownik jest w pełni zintegrowany z mikrofonem.

CENA: 29,00zł

402-K

Wzrostowy symulator napięcia i częstotliwości

Układ generuje trzy sygnały: napięcie i częstotliwość 50Hz, napięcie i częstotliwość 100Hz, napięcie i częstotliwość 150Hz. Sterownik jest w pełni zintegrowany z symulatorem.

CENA: 96,00zł

405-K

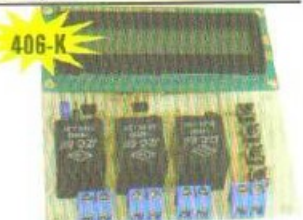

Automatyczny programator ISP dla AVR

Automatyczny programator umożliwia programowanie procesora AVR. Programator jest w pełni zintegrowany z programatorem.

CENA: 29,00zł

406-K

Sterownik do skanowania

Układ sterownik jest do sterowania skanowaniem. Sterownik jest w pełni zintegrowany z skanowaniem.

CENA: 69,00zł

407-K

Inteligentny termostat

Termostat steruje pracą przekaźnika. Sterownik jest w pełni zintegrowany z termostatem.

CENA: 88,00zł

409-K

Dyskryminator połączeń telefonicznych

Dyskryminator umożliwia sterowanie połączeniami telefonicznymi. Sterownik jest w pełni zintegrowany z dyskryminatorem.

CENA: 69,00zł

410-K

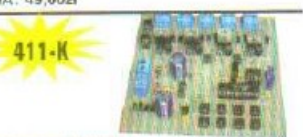

Przebiegowy regulator oświetlenia sterowany pilotem w kodzie RC5

Układ sterownik jest do sterowania oświetleniem. Sterownik jest w pełni zintegrowany z regulatorem.

CENA: 49,00zł

411-K

Czterokanałowy DIMMER

Układ sterownik jest do sterowania oświetleniem. Sterownik jest w pełni zintegrowany z sterownikiem.

CENA: 69,00zł

412-K

Regulator mocy transformatorowej

Układ przystosowany jest do współpracy z transformatorem 100W. Sterownik jest w pełni zintegrowany z regulatorem.

CENA: 55,00zł

413-K

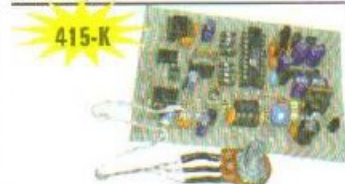

Stereoefektny wzmacniacz mocy do komputerów PC

Układ jest wzmacniaczem mocy do komputerów PC. Sterownik jest w pełni zintegrowany z wzmacniaczem.

CENA: 59,00zł

415-K

Impulsowy wykrywacz metali

Układ wykrywa impulsy metali. Sterownik jest w pełni zintegrowany z wykrywaczem.

CENA: 69,00zł

418-K

Wzmacniacz słuchawkowy z filtrem antyprzebiegowym

Układ wzmacniacz słuchawkowy. Sterownik jest w pełni zintegrowany z wzmacniaczem.

CENA: 29,00zł

419-K

Zabezpieczenie wzmacniaczy mocy i głośników

Układ zabezpiecza wzmacniacze mocy i głośniki. Sterownik jest w pełni zintegrowany z zabezpieczeniem.

CENA: 69,00zł

420-K

Generator funkcji - prostokąt, trójkąt, sinus

Układ generuje funkcje: prostokąt, trójkąt, sinus. Sterownik jest w pełni zintegrowany z generatorem.

CENA: 45,00zł

421-K

Zasilacz 6 w 1

Układ zasilacza 6 w 1. Sterownik jest w pełni zintegrowany z zasilaczem.

CENA: 29,00zł

449-K

"Gadający" samochód lub dowolne urządzenie

Układ posiada możliwość nadawania i odbierania danych przez komunikację dwukierunkową (mowa, głos). Czas każdego komunikatu wynosi 2,5s. Komunikat wysyłany jest w trybie LBA.

CENA: 85,00zł

447-K

Dysk twardy jako "dram" - masowa dla mikrokontrolerów. Układ na jest przeznaczony do pracy z dyskami twardymi typu IDE-ATA wykorzystującymi jako pamięć masową, a systemem mikroprocesorowym. Komunikacja odbywa się w protokole czasu przez oczekiwanie. Sygnalizacja następuje w trybie LBA. Czas na dysku jest nadzorowany na poziomie bajtów i bajtów bajtów. Adresowanie jest w trybie LBA.

CENA: 45,00zł

450-K

Analogowy sterownik silnika prądu stałego (PVA/I)

Układ umożliwia regulację obrotów i momentu zacho prądu stałego, a także steruje jego prędkością i momentem. Posiada regulację częstotliwości w zakresie 22Hz-170Hz i możliwość przystosowania do innych wartości oraz regulację wyłączenia w zakresie 0-100%.

CENA: 35,00zł

453-K

Programowalna pozycja sterowania procesora

Układ jest elektronicznym sterownikiem, sterującym maszyną prądu stałego, sterującą się z systemem wymiarowania długości. Długość 60 cykli zegara i zakres 1-100. Posiada 254 dwukierunkowych i 254 dwukierunkowych i 254 dwukierunkowych. Długość dwukierunkowych jest w zakresie 1-100. Długość dwukierunkowych jest w zakresie 1-100.

CENA: 32,00zł

452-K

Lampka "BAJER"

Układ wysyła 4 sygnały lub przesyła je w inny sposób. Może to być sygnał dwukierunkowy LED lub dwukierunkowy. Sygnalizacja jest w trybie LBA. Czas na dysku jest nadzorowany na poziomie bajtów i bajtów bajtów. Adresowanie jest w trybie LBA.

CENA: 29,00zł

243-K

USB <=> RS-232 <=> RS-TTL konwerter 6 w 1

Konwerter umożliwia doposażenie aparatu w standardach USB->RS232, RS232->USB, USB->RS232/TTL, RS232/TTL->USB, RS232->RS232/TTL, RS232/TTL->RS232.

CENA: 35,00zł

448-K

Zasilacz kamery do monitoringu

Układ posiada cztery jednokierunkowe sekcje zasilaczy prądu stałego. Wartości są w zakresie 1-100. Posiada regulację częstotliwości w zakresie 22Hz-170Hz i możliwość przystosowania do innych wartości oraz regulację wyłączenia w zakresie 0-100%.

CENA: 25,00zł

455-K

Interfejs VGA do systemów mikroprocesorowych

Układ umożliwia podłączenie dowolnego monitora VGA (VGA) do dowolnego systemu mikroprocesorowego zainstalowanego przez port komunikacyjny RS232. Posiada cztery sterowniki karty graficznej. Posiada sterownik: 400 bajtów bajtów (70 bajtów i 70 bajtów). Posiada sterownik: 400 bajtów bajtów (70 bajtów i 70 bajtów).

CENA: 45,00zł

246-K

Termostat z regulacją histerezą

W grze elektronicznej było publikowane, że masa nagrzanych termistorów. Należy także z nich nie ma takich możliwości jak: ustawienie histerezy w zakresie 1-100. Posiada sterownik: 400 bajtów bajtów (70 bajtów i 70 bajtów).

CENA: 56,00zł

509-K

Wykrywacz kłamstw

Pracuje w budowie wykrywacza. Można go wykonać do zabawy w najbliższym go nie rozumie. Do robienia prawdy i kłamstwa. Wykrywacz kłamstw. Wykrywacz kłamstw. Wykrywacz kłamstw.

CENA: 38,00zł

511-K

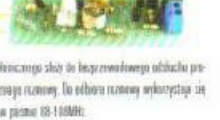

Miernik tężnia

Jak sama nazwa wskazuje miernik tężnia służy do pomiaru "ciężkości cieczy". W skrócie. Miernik jest w pełni automatyczny. Po uruchomieniu i stabilizowaniu nie wymaga dodatkowej obsługi.

CENA: 59,00zł

514-K

Nadajnik telefonyczny

Przetwarzany układ nadajnika telefonycznego służy do bezprzewodowego odbioru i nadawania głosu. Odbiór i nadawanie głosu. Odbiór i nadawanie głosu. Odbiór i nadawanie głosu.

CENA: 29,00zł

516-K

Skuteczny straszak na psy

Straszak może być używany w celu odstraszania niechcianych psów. Straszak nie robi nic innego, jak wystrzelić dźwięk ultradźwiękowy w kierunku psów. Straszak nie robi nic innego, jak wystrzelić dźwięk ultradźwiękowy w kierunku psów.

CENA: 29,00zł

238-K

STOP - ZŁODZIEJU

Model w połączeniu z telefonem komórkowym GSM/GPRS pozwala zdalnie sterować silnikami samochodów. Model służy do sterowania silnikami samochodów. Model służy do sterowania silnikami samochodów.

CENA: 59,00zł

239-K

Wieszny stroboskop

Jest to nie tylko stroboskop, ale także wystrzeliwacz i wystrzeliwacz. Wystrzeliwacz i wystrzeliwacz. Wystrzeliwacz i wystrzeliwacz. Wystrzeliwacz i wystrzeliwacz.

CENA: 36,00zł

436-K

MINIMAX - wzmacniacz do wszystkiego

Umożliwia wzmacnianie sygnału z dowolnego źródła. Posiada sterownik: 400 bajtów bajtów (70 bajtów i 70 bajtów). Posiada sterownik: 400 bajtów bajtów (70 bajtów i 70 bajtów).

CENA: 29,00zł

439-K

Samochodowa przetwornica napięcia stałego 1,2V na 1,9V do laptopów

Umożliwia zasilanie laptopa z baterii 1,2V na 1,9V. Wartości zasilacza prądu wynosi ok. 5A, a moc wyjściowa 1,9V.

CENA: 35,00zł

442-K

AT MEGA16 starter kit

Zestaw elektroniczny służy do nauki programowania i testowania układu mikroprocesora AT MEGA16 firmy ATMEL.

CENA: 36,00zł

454-K

Wielokierunkowy sterownik silników krokowych do MACH2

Układ umożliwia sterowanie silnikami krokowymi. Wzrost prędkości do 400 i prędkości do 400. Wzrost prędkości do 400 i prędkości do 400.

CENA: 45,00zł

529-K

Podłuch kaskowy (Socle tajpe) Made in DEN

Podłuch kaskowy służy do pomiaru sygnałów. Podłuch kaskowy służy do pomiaru sygnałów. Podłuch kaskowy służy do pomiaru sygnałów.

CENA: 20,00zł

527-K

Biegające światło samochodowe

Światło samochodowe służy do pomiaru sygnałów. Światło samochodowe służy do pomiaru sygnałów. Światło samochodowe służy do pomiaru sygnałów.

CENA: 39,00zł

236-K

"Przyspiesz" wydruki w PDF

Jak sama nazwa wskazuje "przyspiesz" służy do pomiaru sygnałów. "Przyspiesz" służy do pomiaru sygnałów. "Przyspiesz" służy do pomiaru sygnałów.

CENA: 31,00zł

427-K

Zasilacz stabilizowany z regulacją elektroniczną

Umożliwia zasilanie prądu stałego, stabilizowanego. Zasilacz napięcia o wartości regulowanej 0,24V i wartości prądu do 1,5A. Posiada sterownik: 400 bajtów bajtów (70 bajtów i 70 bajtów).

CENA: 80,00zł

240-K

Zasilacz do wzmacniacza mocy

Zasilacz jest wzmacniaczem sygnału z dwoma kanałami wzmacniacza mocy. Zasilacz jest wzmacniaczem sygnału z dwoma kanałami wzmacniacza mocy.

CENA: 39,00zł

433-K

AVR - JTAG Programator, debugger

Interfejs umożliwia obsługę programowania i testowania procesora AVR firmy ATMEL w trybie JTAG ICE.

CENA: 49,00zł

437-K

Rejestратор temperatury z dwoma kanałami

Umożliwia pomiar temperatury w dwóch niezależnych punktach. Zakres pomiaru wynosi -55...+99°C. Posiada sterownik: 400 bajtów bajtów (70 bajtów i 70 bajtów).

CENA: 65,00zł

440-K

Tester wzmacniaczy operacyjnych

Układ umożliwia w prosty sposób sprawdzenie sprawności układów wzmacniaczy operacyjnych. Sprawdza podłączenie, podłączenie i podłączenie. Sprawdza podłączenie, podłączenie i podłączenie.

CENA: 12,00zł

446-K

Ośmiokanałowa sonda logiczna TTL/CMOS

Przetwarzany układ służy do pomiaru sygnałów logicznych na wyjściach układów cyfrowych TTL i CMOS, a także mikroprocesorów. Służy do pomiaru sygnałów logicznych na wyjściach układów cyfrowych TTL i CMOS.

CENA: 29,00zł

242-K

Miniatury generator częstotliwości wzmacniaczy

Generator umożliwia uzyskanie sygnału częstotliwości w zakresie 1 Hz-100 kHz, 100 kHz-1 MHz, 1 MHz-10 MHz, 10 MHz-100 MHz, 100 MHz-1 GHz, 1 GHz-10 GHz, 10 GHz-100 GHz, 100 GHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz-1 YHz, 1 YHz-10 YHz, 10 YHz-100 YHz, 100 YHz-1 RHz, 1 RHz-10 RHz, 10 RHz-100 RHz, 100 RHz-1 QHz, 1 QHz-10 QHz, 10 QHz-100 QHz, 100 QHz-1 WHz, 1 WHz-10 WHz, 10 WHz-100 WHz, 100 WHz-1 JHz, 1 JHz-10 JHz, 10 JHz-100 JHz, 100 JHz-1 THz, 1 THz-10 THz, 10 THz-100 THz, 100 THz-1 PHz, 1 PHz-10 PHz, 10 PHz-100 PHz, 100 PHz-1 EHz, 1 EHz-10 EHz, 10 EHz-100 EHz, 100 EHz-1 ZHz, 1 ZHz-10 ZHz, 10 ZHz-100 ZHz, 100 ZHz